Gemeente
Amsterdam

Amstelkwartier 3e fase

Definitief Ontwerp openbare ruimte

16-01-2023

Colofon

Opdrachtgever

Grond en ontwikkeling, Gemeente Amsterdam

Projectteam
Anja Boon - projectmanager

Ontwerpteam
Mathieu Derckx- ontwerper openbare ruimte
Marleen van Egmond - assistent ontwerp openbare ruimte

16 januari 2023

INHOUD

0.	Inleiding		4
0.1	Samenvatting Amstelkwartier 3e fase Definitief Ontwerp		
1.	Stedenbouwkundig plan		8
1.1	Amstelkwartier 3e fase		
2.	Uitgangspunten		
10			
2.1	Uitwerking, aanvullingen en aanpassingen Stedenbouwkundig plan		
3.	Definitief ontwerp Openbare Ruimte		22
3.1	Kabels en leidingen		
3.2	Ontsluiting & parkeervoorziening		
3.3	Afvalinzameling, ingangen en laden & lossen		
3.4	Groenstructuur:		
	Themakaarten:	Ecologisch groen & gebruiksgroen	
		Bomen (straten, kade en park)	
		Plantvakken	
		Groen langs de gevel	
3.5	Verlichting		
3.6	Materialisering		
3.7	Meubilair		
3.8	Kunst in de openbare ruimte		
3.9	Duurzaamheid		
3.10	Profielen		
4.	Participatie		61
5.	Spelen		67
5.1	Buurt- en schoolplantsoen		
5.2	Speelplein Bella Vistapark		
6.	Bijlages		69
6.1	Beheerparagraaf		
6.2	Richtlijnen spelen		
6.3	Materiaalinventarisatie		

▲ *Luchtfoto Overamstel met deelgebieden en projectgrens AK3.*

Inleiding

Voor Amstelkwartier 3e fase is een globaal stedenbouwkundig plan opgesteld en goedgekeurd. Op basis hiervan wordt een nieuw bestemmingsplan gemaakt. Hierin zijn de ruimtelijke kaders van het stedenbouwkundig plan vertaald naar juridisch bindende bouwregels en regels voor het gebruik van gronden en bebouwing in het gebied. Onderdeel van het Stedenbouwkundig plan is het schetsontwerp gemaakt in 2019 voor een mogelijke inrichting van de openbare ruimte. Het schetsontwerp gaat onder andere in op de aspecten verkeer, logistiek en voorzieningen, groen, identiteiten, verblijfskwaliteit, kabels en leidingen en klimaatadaptief.
De openbare ruimte wordt conform de beleidsuitgangspunten van de Bewegende Stad en de stedelijke Puccini-Methode (Amsterdams handboek inrichting openbare ruimte) ingericht. Het inrichten van de openbare ruimte is echter maatwerk en sterk afhankelijk van het lokale landschap en de stedenbouwkundige hoofdopzet. De openbare ruimte in Amstelkwartier 3e fase heeft een diversiteit aan publieke ruimtes. Hoofdelementen in het schetsontwerp zijn het voorzieningengebied, verschillende woonstraten, een buurt- annex schoolplantsoen, een sportplein en de kades aan de insteekhaven en de Duivendrechtsevaart. Deze ruimten vormen de directe leefomgeving van bewoners van Amstelkwartier. Het gemengde bouwprogramma met hoge dichtheid vraagt om een openbare ruimte die optimaal wordt ingericht voor intensief en veelzijdig gebruik.
Het stedenbouwkundig plan van Amstelkwartier 3e fase is begin 2020 vastgesteld. Dit is een globaal stedenbouwkundig plan op hoofdlijnen, waarin vooral kaders zijn gesteld op het gebied van programma, duurzaamheid en openbare ruimte. Voor de bouwblokken is een Beeldkwaliteitsplan opgesteld dat als onderlegger wordt gebruikt voor de tenders van de verschillende bouwblokken. Het voorlopig plan openbare ruimte is uitgangspunt voor het definitief ontwerp en het technisch ontwerp. Een aantal plekken worden in samenspraak met de bewoners pas in een later stadium ontworpen. Dit zal over 5-7 jaar zijn.
In hoofdstuk 1 wordt ingegaan op het Stedenbouwkundig plan uit 2019. In hoofdstuk 2 worden de uitgangspunten voor het definitief ontwerp van de openbare ruimte besproken en vergeleken met de verschillen t.o.z. van het Stedenbouwkundig plan.

In hoofdstuk 3 wordt het definitief ontwerp toegelicht voor de openbare ruimte. In hoofdstuk 4 worden de verschillende aspecten van participatie toegelicht. Hoofdstuk 5 gaat over de richtlijnen spelen en in hoofdstuk 6 zijn de bijlages te zien.

▲ *Luchtfoto Overamstel met projectgrens AK3.*

0.1 Samenvatting Amstelkwartier 3e fase Definitief Ontwerp

Amstelkwartier 3e fase maakt deel uit van het Amstelkwartier. Fase 1 is nagenoeg gereed en de bouw van fase 2 is in volle gang. Voor Amstelkwartier 3e fase is een globaal stedenbouwkundig plan opgesteld dat begin 2020 is vastgesteld. Onderdeel van het Stedenbouwkundig Plan is het schetsontwerp openbare ruimte met als hoofdelementen: het voorzieningengebied, twee woonstraten, een buurt- annex schoolplantsoen, een sportplein en de groene kades aan het water. De openbare ruimte wordt conform de beleidsuitgangspunten van de Bewegende Stad met groennormen en de stedelijke Puccini-Methode (Amsterdams handboek inrichting openbare ruimte) ingericht. Het Programma van Eisen voor de vernieuwing van de kademuren en voor de bouw van de langzaam verkeersbrug over de insteekhaven van de Duivendrechtsevaart zijn meegenomen in het Definitief Ontwerp Openbare Ruimte Amstelkwartier 3e fase.

In de uitwerking van het schetsontwerp naar het Definitief Ontwerp van de openbare ruimte hebben nieuwe inzichten en condities geleid tot een aantal aanpassingen van de uitgangspunten. De inzichten staan niet op zichzelf en hebben onderling verband. Het Voorlopig Ontwerp is getoetst door Beheer, Afvalinzameling, CVC, de Puccini - en Toetscommissie. Het plan is aangepast tot een Definitief Ontwerp dat vervolgens weer uitgangspunt is voor het technisch ontwerp. Een aantal plekken wordt in samenspraak met de bewoners in een later stadium uitgewerkt.

Verkorte omschrijving van het plan

- De openbare ruimte wordt zo groen mogelijk ingericht met robuust groen van hoge ecologische waarde en met groen dat past bij de specifieke sfeer zoals woonstraten en kades. Gemeentelijk beleid is hittestress te bestrijden en de biodiversiteit waar dat kan zoveel mogelijk te vergroten. In het Amstelkwartier 3e fase worden 135 bomen aangeplant, veel meer dan de 120 bomen die vanuit de bomencompensatie nodig zijn. Voor de keuze van de bomen wordt het Handboek Groen als leidraad genomen. In de woonstraten staan de bomen in een lijnopstelling en bestaan ze uit een mix van enkele cultuursoorten; in het zuidelijk deel en in het gebied grenzend aan het Bellavistapark staan de bomen in een vrij verband en bestaan ze uit meerdere soorten bomen met een landschappelijk karakter.
- Het noordelijk deel van Amstelkwartier 3e fase wordt ingericht met woonstraten soortgelijk als in Amstelkwartier 1e en 2e fase. Aan de noordzijde van de Nooit Dorstraat ligt over de volle lengte tussen het trottoir en de gevels een strook openbaar groen van 2,00m breedte. De aansluiting van deze binnenstraat op de Amstelstroomlaan is vereenvoudigd zodat een meer logische belijning, een groter sportplein en een betere aansluiting op het Bellavistapark ontstaat. In de Nooit Dorstraat en de Rademakerstraat komen langsparkeervakken op stoepniveau, omdat dit voor de verblijfskwaliteit de meeste meerwaarde oplevert; langs de Duivendrechtsevaart komen dwarsparkeervakken op straatniveau aansluitend op Amstelkwartier 2e fase. Langs kavel 14 komt een klein tijdelijk parkeerterrein, ingericht met betonplaten om zo het drukke programma in de woonstraten te verlichten. Langs de erfgrens met het Kroonenbergterrein komt tijdelijk groen. Het gebied oostelijk van kavel 11 is voorzien van een groenstrook met voetpad, die een buffer vormt tussen het woongebouw en het sportparkje en die qua lijnvoering aansluit op het Bellavistapark in Amstelkwartier 2e fase.
- Het noordelijk en zuidelijk deel van de wijk zijn met elkaar verbonden door de winkelstraat, die als buurtstraat ‘nieuwe stijl’ conform de Puccini-Methode wordt ingericht met verblijfsvoorzieningen. Alle bestrating ligt op één niveau. De fietsroute wordt 3,50m breed, onderscheidt zich van het voetpad door een ander klinkerformaat en verband met as-markering en wordt begrensd door een rollaag en banden.
- Het zuidelijk deel Amstelkwartier 3e fase wordt een autovrij verblijfsgebied waarbij fietsers te gast zijn. Samen met het aangrenzende buurt- en schoolplantsoen tussen de twee geplande scholen en met het Daniël Goedkoopplein in het Kauwgomballenkwartier ontstaat één doorlopend en aantrekkelijk verblijfsgebied rondom de insteekhaven en de Duivendrechtsevaart. Voor E-Harbour komen speciale laad- en losplekken in het Kauwgomballenkwartier.
- De afvalinzameling maakt enkel gebruik van de woonstraten.
- De langzaam verkeersbrug Duivendrechtsevaart maakt deel uit van de

recreatieve route voor langzaam verkeer (voetgangers en fietser) tussen Amstel en metrostation Overamstel en in de toekomst zuidwaarts langs de Duivendrechtsevaart richting Van der Madeweg. De brug komt schuin te liggen ten opzichte van de rechthoekige stedenbouwkundige structuur. De netto verkeersbreedte is 6,50m (2,00m voetgangers, 4,00m fietsers, schrikstrook 0,50m). De fietsroute komt te liggen in een verblijfsgebied, waarbij de vormgeving van de route is afgestemd.

- Om Amstelkwartier 3e fase zo optimaal mogelijk natuurinclusief te maken wordt de ecologische zone langs de insteekhaven doorgezet met de ecologische plantvakken met bloemenrijke weidemengsels en een grote variatie aan inheemse bomen. Het aandeel verhard oppervlak wordt beperkt.
- De kademuren langs de Duivendrechtsevaart en de insteekhaven worden natuurinclusief vernieuwd met fauna uittrede passages (FUP), plantvriendelijke mortels en onderwater schuilplekken voor de rivierdonderpad. De kop van de insteekhaven wordt ingericht als waterplein, waarbij oever- en waterplanten een biotoop vormen voor het waterleven. Dit onderdeel wordt later uitgewerkt.
- Waar mogelijk wordt vanwege de gemeentelijke ambitie van circulair bouwen gebiedseigen hergebruikte verhardingsmaterialen toegepast, zoals gebakken klinkers en betonplaten. Dit komt met name voor in het zuidelijk deel van Amstelkwartier 3e fase en in de winkelstraat.
- Een aantal gebieden in de openbare ruimte binnen Amstelkwartier 3e fase heeft een wijkbelang. Deze gebieden worden daarom in een later stadium uitgewerkt in samenspraak met de gebruikers. Het gaat om het buurt-/schoolplantsoen, het sportparkje aan de zuidzijde van de Amstelstroomlaan / Bellavistapark en het waterplein op de kop van de insteekhaven. In de plattegrond zijn deze gebieden wat betreft inrichting globaal aangegeven.

▲ *Luchtfoto Overamstel*

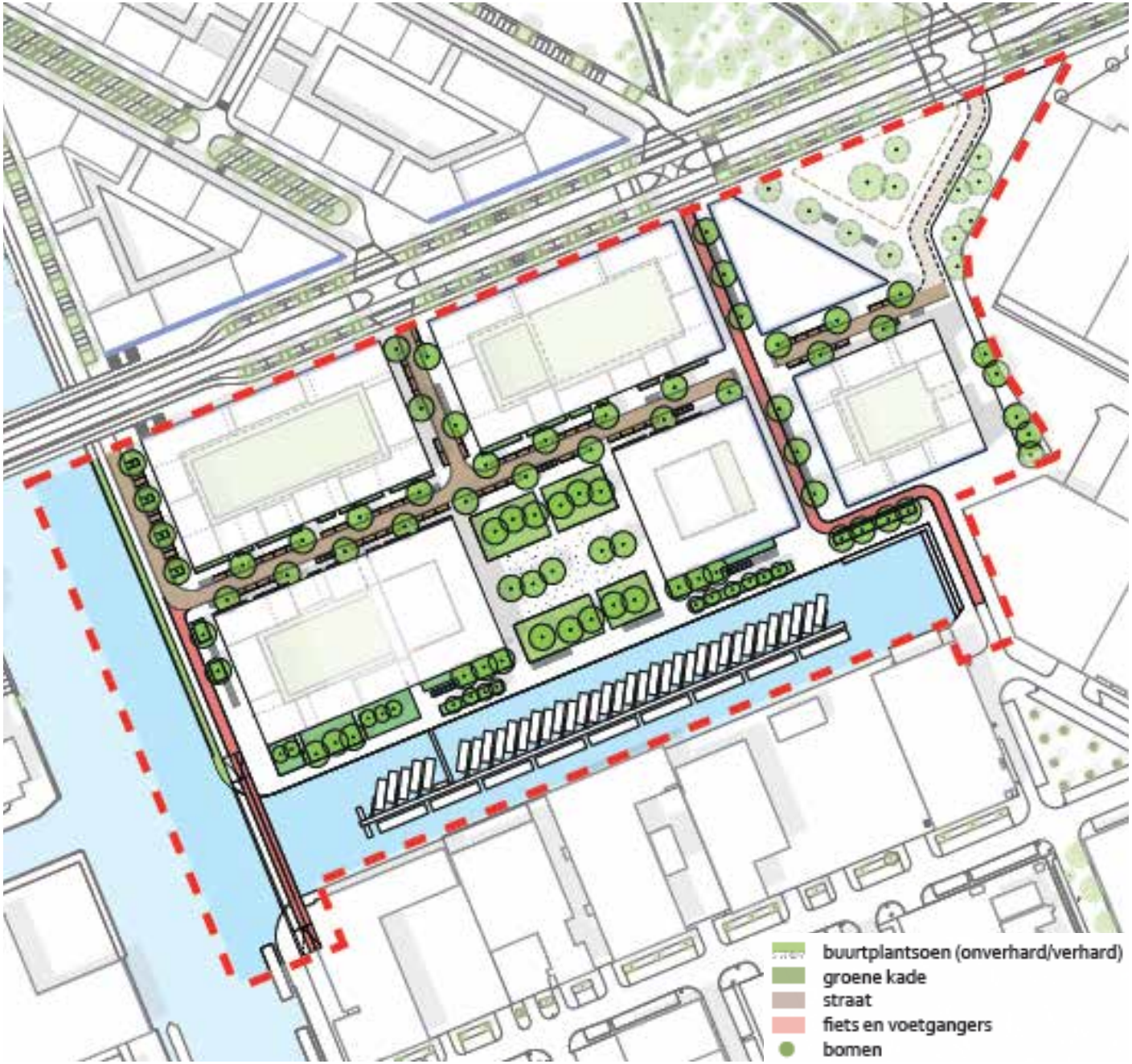

▲ Schetsontwerp maaiveld Openbare Ruimte Stedenbouwkundigplan 2019

1. Stedenbouwkundig plan

1.1 Amstelkwartier 3e fase

Amstelkwartier 3e fase is het laatste deelgebied in het Amstelkwartier dat ontwikkeld wordt. Het vormt een sluitstuk tussen het Amstelkwartier en het transformatiegebied Kauwgomballenkwartier. De nieuwe verkaveling wordt gekenmerkt door 6 gesloten bouwblokken, die opgezet zijn tussen de Amstelstroomlaan en de insteekhaven en die vanaf de Amstelstroomlaan aansluiten op de rechthoekige bouwstructuur in het Kauwgomballenkwartier. Hiermee wijkt Amstelkwartier af van de fase 1 en 2, die wordt gekenmerkt door een verkavelingsrichting, die de oorspronkelijke verkaveling van het veenweidegebied volgt. De rechthoekige verkaveling wordt aan de oostzijde afgeschuind door deze schuin liggende structuur.
De 6 bouwblokken zijn te onderscheiden in een noord- en een zuidligging. De noordelijke blokken sluiten qua typologie aan op Amstelkwartier 2e fase en wordt gekenmerkt door woonstraten met aan de Amstelstroomlaan commerciële en maatschappelijke functies op de begane grond, soortgelijk als in Amstelkwartier 2e fase. De zuidelijke blokken van Amstelkwartier 3e fase zijn gericht op de insteekhaven. In dit deel worden twee scholen aan een buurt- en schoolplantsoen gepland. De openbare ruimte heeft hier een sterk verblijfskarakter die in het Kauwgomballenkwartier doorloopt. Tussen de blokken noord en zuid ligt in een tussenstraat, die de blokken zowel met elkaar verbindt als ontsluit; aan de oostzijde verbindt een winkelstraat het noordelijk en het zuidelijk deel met elkaar.

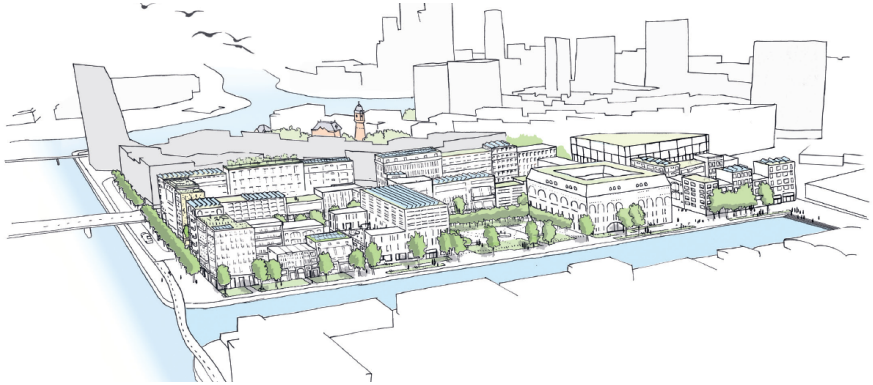

▲ Omslag impressie Amstelkwartier 3e fase uit het Stedenbouwkundig Plan.

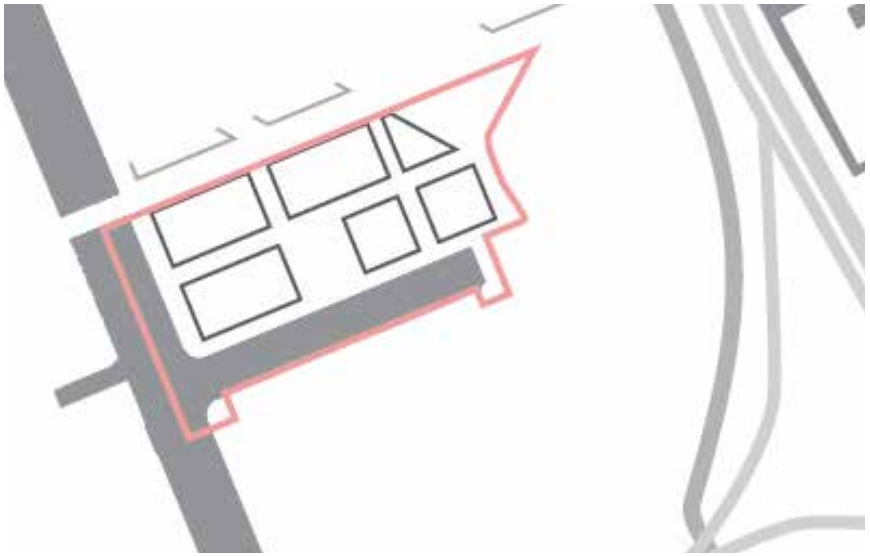

▲ Projectgrens en bouwblokken vastgesteld in Stedenbouwkundig Plan.

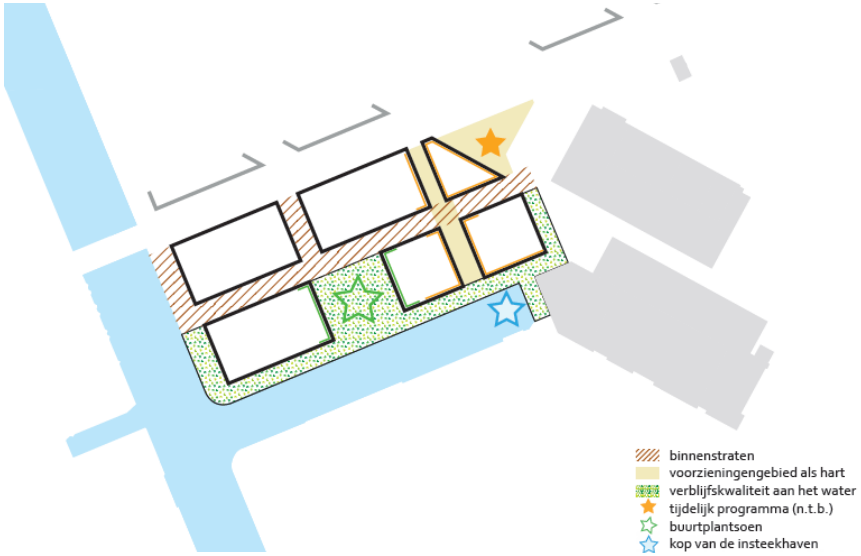

▲ Typeringen Openbare Ruimte / Stedenbouwkundig Plan.

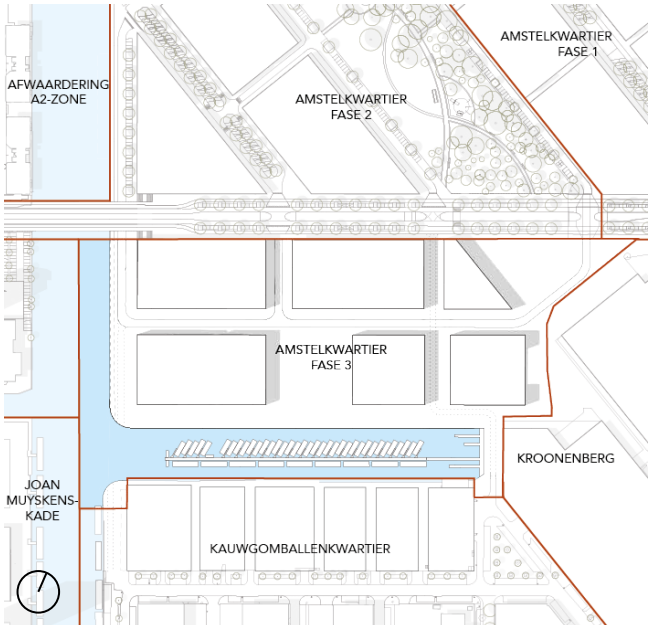

▲ Stedenbouwkundig kader

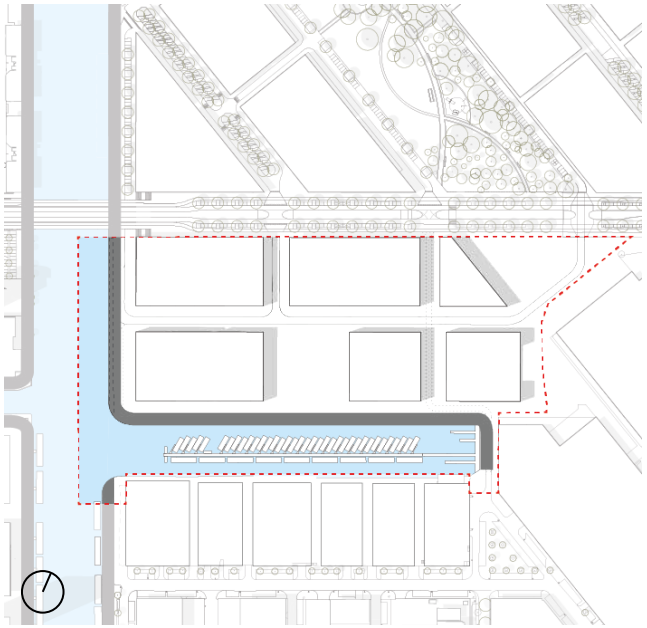

▲ Water en kades

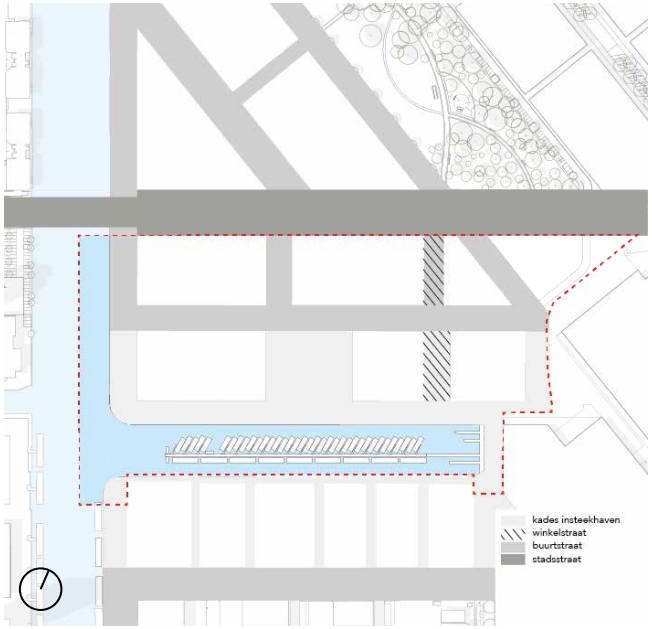

▲ Typering openbare ruimte

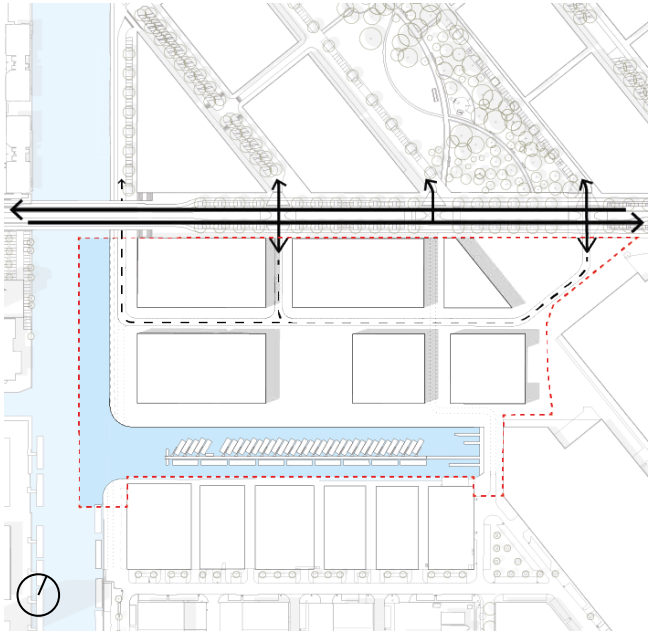

▲ Hoofd- en buurtontsluiting

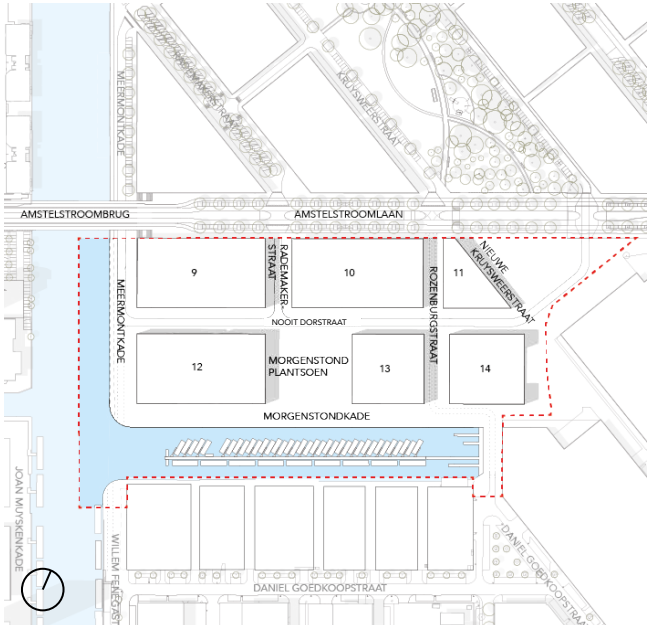

▲ Straat en stadsblokken

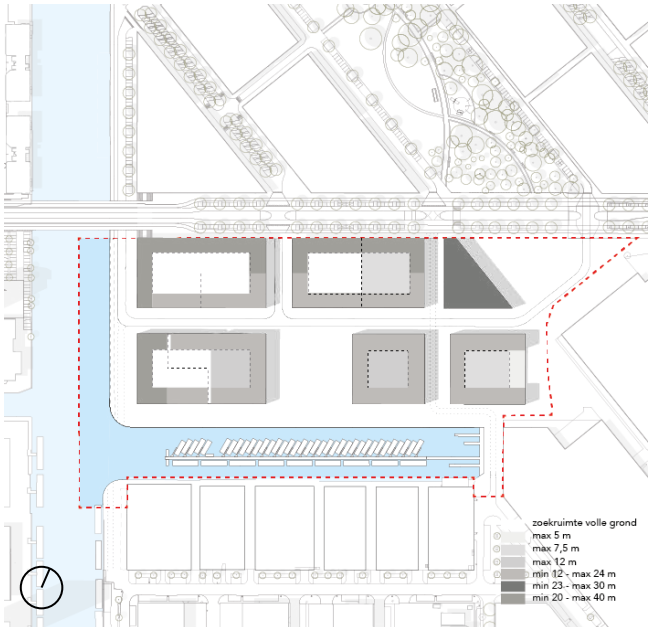

▲ Hoogtes bouwblokken

▲ Amstelkwartier: van industrie naar stadswijk en park aan het water

2. Uitgangspunten

2.1 Uitwerking, aanvullingen en aanpassingen Stedenbouwkundig Plan

In de nadere uitwerking van het schetsontwerp uit het stedenbouwkundig plan voor de openbare ruimte hebben een aantal nieuwe inzichten en situaties geleid tot een aantal aanpassingen van uitgangspunten. De inzichten staan niet op zichzelf en hebben onderlinge verbanden.

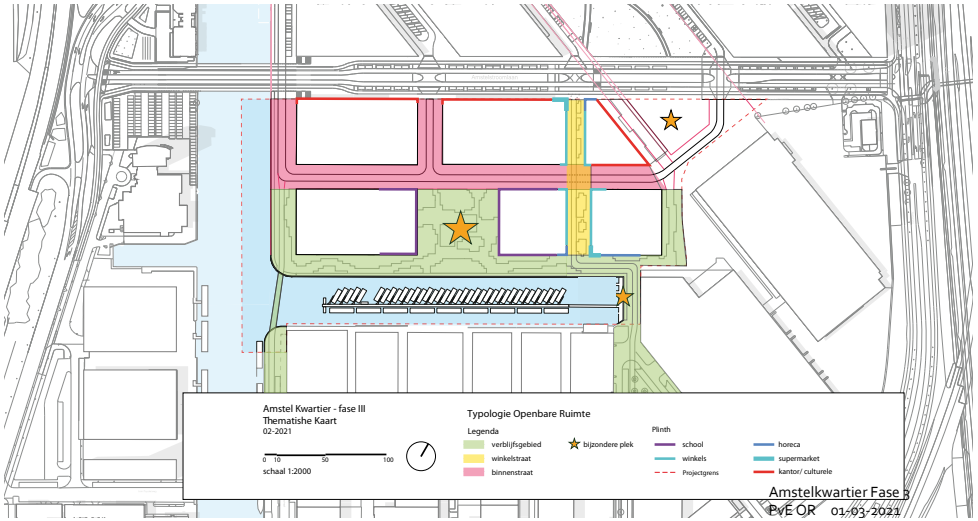

Typologie Openbare Ruimte

Verkeersregiem rondom insteekhaven

In het stedenbouwkundig plan is de ruimte rondom de insteekhaven een verblijfsgebied en verkeerskundig heeft het gebied een erfinrichting met auto's in eenrichting. Aangezien de bedrijfsvoering van E-Harbour zal leiden tot veel verkeersbeweging van laad- en losverkeer op de kade en die gewenste verblijfskwaliteit op de kade aantast wordt de kade om die reden ingericht als voetgangersgebied, waarbij de fietsers te gast zijn. Hulp- en nooddiensten kunnen als vanzelfsprekend gebruik wel maken van de kade. In nadere afstemming met de E-harbour worden de laad- en losplekken verplaatst naar de Willem Fenengastraat in het Kauwgomballenkwartier ter hoogte van de Daniël Goedkoopplein. Het voorstel is dit voetgangersgebied wat betreft inrichting door te zetten in het zuidelijke deel van de kade aan de Duivendrechtsevaart conform het schema typering openbare ruimte in het stedenbouwkundig plan.

Langzaam verkeersbrug Duivendrechtsevaart

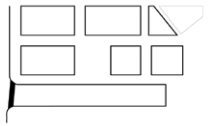

In het stedenbouwkundig plan wordt uitgegaan van een langzaam verkeersroute langs de Duivendrechtsevaart die rechtstreeks via de langzaam verkeersbrug aansluit op het Kauwgomballenkwartier. In de praktijk blijkt het recht doortrekken van de langzaam verkeersverbinding niet mogelijk; een knik ter plekke van de brug is noodzakelijk. De brug komt hiermee schuin te liggen ten opzichte van het rechthoekige structuur van Amstelkwartier 3e fase en Kauwgomballenkwartier. De breedte van de langzaam verkeersbrug over de insteekhaven van de Duivendrechtse-vaart is inmiddels vastgesteld op 6,50m netto verkeersruimte, waarvan 2,00m voor voetgangers, 4,00m voor fietsers en een schrikstrook van 0,50m.

Huidige situatie kijkend vanuit het KBK op AK3, locatie voor de toekomstige langzaamsverkeersbrug.

De brug verbindt de wijken Amstelkwartier 3e fase en Kauwgomballenkwartier met elkaar en maakt onderdeel uit van het fijnmazig netwerk voor langzaam verkeer in de Amstelkwartieren. De brug maakt deel uit van de recreatieve route voor langzaam verkeer (voetgangers en fietser) tussen Amstel en metrostation Overamstel en in de toekomst zuidwaarts langs de Duivendrechtsevaart verder loopt richting Van der Madeweg in het Amsterdam Business Park.

Recreatieve route voor langzaam verkeer langs de Duivendrechtsevaart

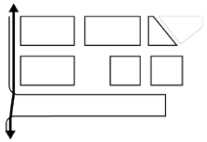

Langs de Duivendrechtsevaart ligt tussen Amstel en metrostation Overamstel een recreatieve route voor voetgangers en fietsers. De route gaat door verschillende gebieden elk met een eigen verkeersregiem, zoals een 30km straat, door een park of anders. In de voorbeeldUitwerking van het maaiveld van het stedenbouwkundig plan van Amstelkwartier 3e fase is de route in het zuidelijk deel aangegeven met een vrijliggend fietspad in een voetgangersgebied. De route maakt geen deel uit van hoofdnet fiets, maar is met name een recreatieve route. Een vrijliggend fietspad in rood asfalt is binnen een voetgangersgebied een zwaar middel. Veeleer is een ontspannen vormgeving van de openbare ruimte gewenst. Voorstel is de route voor fietsers zo veel mogelijk deel te laten zijn van het verblijfsgebied langs de insteekhaven; als shared space, bijvoorbeeld door een afwijkend verhardingsmateriaal en een enigszins verdiepte ligging. In het kader van de uitwerking Watervisie Amsterdam 2040 vindt er langs deze route een nadere verkenning plaats van steigers in de Duivendrechtsevaart.

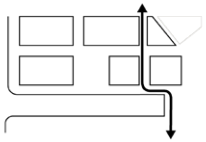

Fietsroute Amstelstroomlaan, winkelstraat en Daniël Goedkoopplein

In het stedenbouwkundig plan wordt tussen Amstelstroomlaan in Amstelkwartier 3e fase en Kauwgomballenkwartier en het Daniël Goedkoopplein een vrijliggend fietspad voorgesteld. Voorstel is de fietsroute minder zwaar aan te zetten en deel uit te laten zijn van het verblijfsgebied langs de insteekhaven. Het profiel wordt uitgevoerd conform Puccini als een 30km moderne buurtstraat, die alleen toegankelijk is voor fietsers. De rijloper is 3,50m breed, gemarkeerd door banden en ligt min of meer op dezelfde hoogte als de zijstroken. Dit profiel sluit aan op de fietsroute in het KBK..

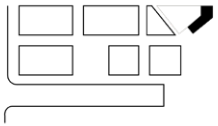

Aansluiting binnenstraat op Amstelstroomlaan

In het schetsontwerp van het stedenbouwkundig plan sluit de binnenstraat via een aantal hoeken - eerst haaks, dan diagonaal en vervolgens weer haaks - aan op de Amstelstroomlaan. Deze belijning neemt nogal wat verkeersruimte in beslag ten koste van de grootte van het driehoekige buurtplein aan de Amstelstroomlaan en tevens onderdeel van het Bella Vistapark. Het voorstel is de belijning en aansluiting van de binnenstraat op de Amstelstroomlaan te vereenvoudigen, zodat een meer logische belijning en een groter sportplein ontstaat. Tevens kunnen in dit deel van de straat parkeervakken worden gemaakt om zodoende de parkeerdruk in de tussenstraat te verminderen en meer ruimte te maken. Er is ruimte gereserveerd met een smalle strook tegen de erfgrens van de Kronenbergkavel voor tijdelijk groen.

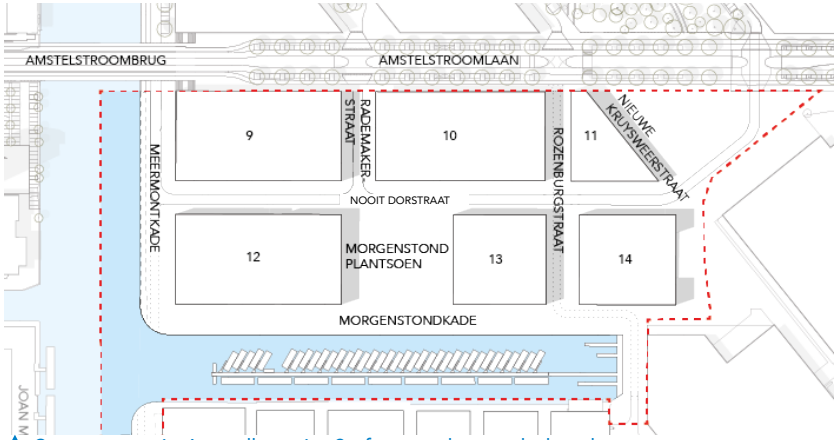

Straatnamen in Amstelkwartier 3e fase, onder voorbehoud.

Inrichting openbaar gebied oostelijk van Kavel 11

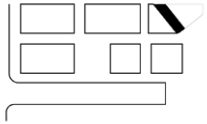

Het gebied grenzend oostelijk van Kavel 11 heeft geen verkeersfunctie. In het schetsontwerp van het stedenbouwkundig plan is de bomenrij langs het Bella Vistapark doorgetrokken in dit gebied. De bomenrijen verspringen echter ten opzichte van elkaar. Voorstel is het gebied een groen karakter te geven die dient als buffer voor het buurt-/sportplein en het Bella Vistapark. In de groenstrook is ruimte voor een voetpad met daar onder ruimte voor kabels en leidingen. De groenstrook kan op meerdere manieren ingericht worden en verschillende voorzieningen bevatten. De bomenrij langs het Bella Vistapark in Ak2 wordt in Ak3 als één lijn doorgezet.

▲ Sfeer impressie binnenstraat, uitkijkend op het school- en buurtplantsoen.

Inrichting binnenstraat

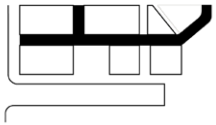

In het schetsontwerp van het stedenbouwkundig plan wordt in hoofdlijnen de indeling van de straat aangegeven. Deze indeling blijft als uitgangspunt ongewijzigd. Echter in de uitwerking zijn er verschillende oplossingen mogelijk met betrekking tot de wijze van parkeren: in parkeervakken op straatniveau, of op de stoep op stoepniveau. Uit deze mogelijkheden moet een keuze gemaakt worden. De voorkeur gaat uit naar parkeren op de stoep, omdat dit voor de verblijfskwaliteit de meeste meerwaarde oplevert.

Inrichting zuidelijk deel Amstelkwartier 3e fase

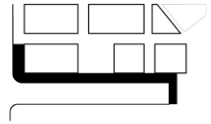

Het gebied langs de insteekhaven en het zuidelijk deel van de Duivendrechtsevaart wordt in het schetsontwerp openbare ruimte van het stedenbouwkundig plan aangeduid als een verblijfsgebied met een erfinrichting. Auto's zijn hier toegestaan in één richting, zo ook de vuilophaaldienst en laad- en losverkeer van E-Harbour. Aangezien de bevoorrading van E-Harbour bij nader inzien tot veel meer laad- en losverkeer op de kade zal leiden staat de verblijfskwaliteit onder druk. Het voorstel is om die reden de kades verkeersvrij te maken: dat houdt dat het gebied een voetgangersgebied wordt en waarbij fietsers te gast zijn; ofwel shared space.

De bevoorrading van E- Habour wordt verplaatst naar een laad- en losplek aan de Willem Fenengastraat / Daniel Goedkoopplein in het Kauwgomballenkwartier. De bestaande toegangssteiger kan daarbij gehandhaafd blijven. De vuilophaaldienst maakt enkel gebruik van de woonstraten.Ook het aangrenzende buurt- en schoolplantsoen tussen de twee geplande scholen én het Daniel Goedkoopplein in het Kauwgomballenkwartier worden voetgangersgebieden. Zodoende ontstaat één doorlopend en aantrekkelijk verblijfsgebied rondom de insteekhaven en de aangrenzende kade aan de Duivendrechtsevaart.

Groenvakken zuidelijk deel Amstelkwartier 3e fase

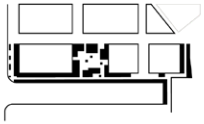

In het schetsontwerp van het stedenbouwkundig plan zijn schematisch verschillende groenvakken aangegeven voor het gebied langs de insteekhaven en het buurtplein. Voorstel is om de inrichting van de openbare ruimte verder zoveel mogelijk te vergroenen. Dit sluit aan op het gemeentelijk beleid van Amsterdam. In principe wordt uitgegaan van robuust groen met hoge ecologische waarden en van groen dat past bij de specifieke sfeer van de insteekhaven en kades. Dit 'kade' landschap loopt vanaf de westzijde Duivendrechtsevaart tot de kop van de insteekhaven en van de binnenstraat aan de noordzijde tot aan de Willem Fenengastraat in het Kauwgomballenkwartier. Ook het buurt- en schoolplantsoen maakt onderdeel uit van deze inrichting. Het groen in het buurt- en schoolplantsoen, de kop van de insteekhaven en het sportplein wordt in een later stadium bepaald. Mogelijk krijgt het een tijdelijke inrichting. Het gebied dat grenst aan de bestaande bedrijfsgebouwen aan de oostzijde bestaat uit tijdelijk groen, zoals heesters en bloemrijk gras.

Bomenstructuur

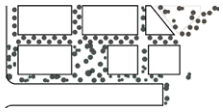

In Amstelkwartier 3e fase ligt de opgave 120 bomen te compenseren. In het definitief ontwerp zijn nu 135 bomen opgenomen. Deze bomen zullen afwisselend zijn in grootte. Voor de keuze van de bomen wordt het Handboek Groen als leidraad genomen. In het Amstelkwartier en dus ook in Amstelkwartier 3e fase zijn drie typologiën openbare ruimte te onderscheiden, die tot verschillende soortkeuze van bomen leiden: woonstraat, kade en park. In de woonstraten staan de bomen in zones die vanuit de indeling van het profiel met verkeer, parkeren, kabels & leidingen en voorzieningen ertoe leidt dat bomen in een regelmatige lijnopstelling worden geplant. In het zuidelijk deel zijn deze restricties minder aanwezig en is een vrijere aanplant van bomen mogelijk. In de woonstraten is het vanuit biodiversiteit wenselijk ook meerdere soorten aan te planten, maar vanuit de beperkte beschikbare ruimte zal er minder variatie mogelijk zijn. In de parken zijn restricties voor aanplant van bomen

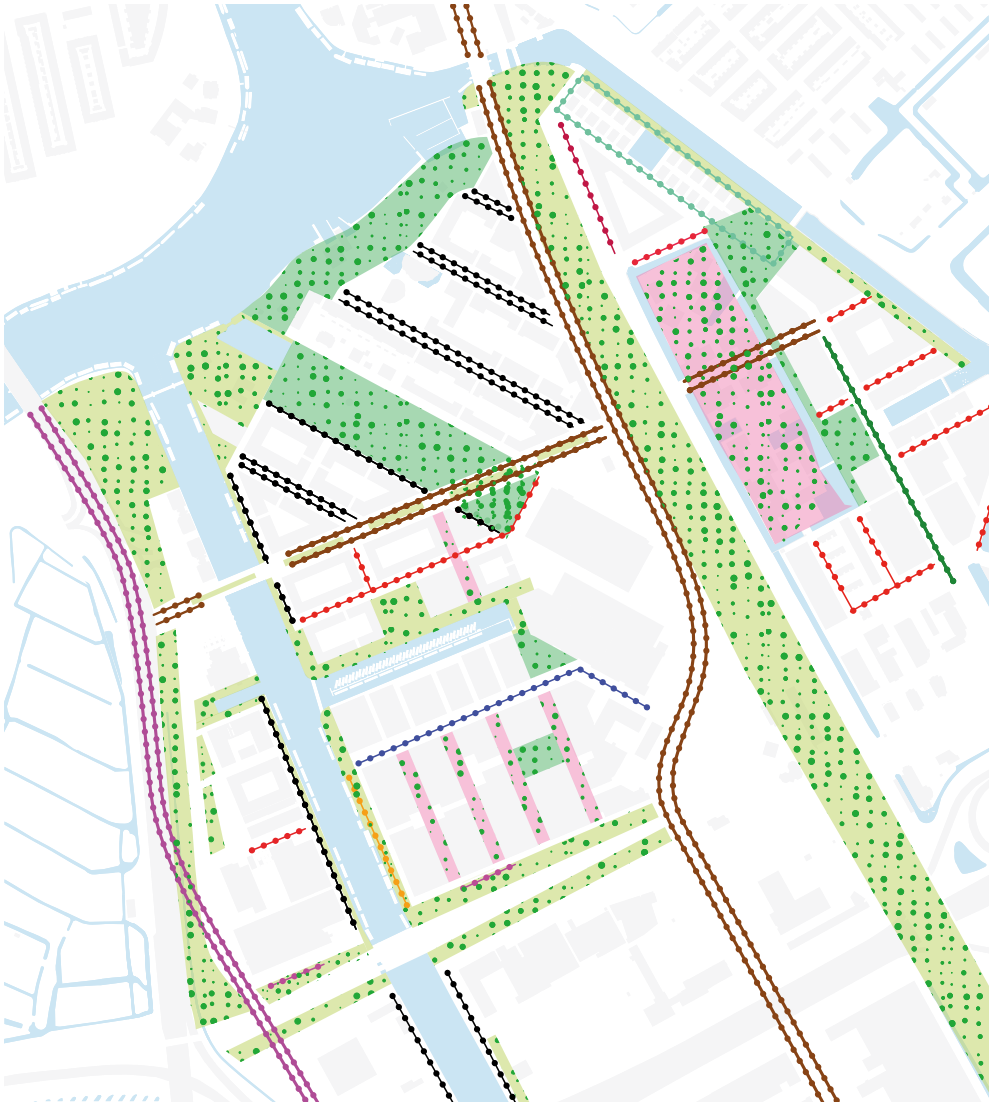

▲ CONCEPT schematische weergave voorstel voor de bomenstructuur in geheel Overamstel.

het minst aanwezig met een grote aan soorten, zowel inheems, als exoten en in vrij plantverband. Gemeentelijk beleid is in verband met het bestrijden van hittestress en vergroten van de biodiversiteit in de openbare ruimte waar dat kan zoveel mogelijk bomen aan te planten. Voorstel is om dit beleid in Amstelkwartier 3e fase verder uit te voeren.

Natuurinclusief

Gemeentelijk Beleid van de gemeente Amsterdam is nieuwbouwprojecten natuurinclusief aan te leggen. Dit geldt ook voor de transformatie van Amstelkwartier 3e fase tot woongebied. Bij het opstellen van het stedenbouwkundig plan is dit aspect summier aan de orde gekomen. Langs de Duivendrechtsevaart is in het schetsontwerp van de openbare ruimte van het stedenbouwkundig plan een groenstrook opgenomen die ingezaaid wordt met bloemenweidemengsel. De strook sluit aan op die in Amstelkwartier 2e fase en loopt door tot de Amstel. De zone fungeert als ecologische verbinding langs de Duivendrechtsevaart. De zone loopt in zuidelijke richting verder langs de gehele Duivendrechtsevaart en sluit aan op de ecologische corridor langs De Heusweg en langs de Ringweg A10. Om Amstelkwartier 3e fase zo optimaal mogelijk natuurinclusief te maken is het voorstel de ecologische zone langs de insteekhaven door te zetten in de beplantingsvakken langs de insteekhaven. De beplantingsvakken krijgen een zoveel groot mogelijke ecologische waarden met een grote variatie aan inheemse bomen en zij worden ingezaaid met rijkebloemenweidemengsels. Het aandeel verhard oppervlak wordt waar mogelijk teruggebracht. Zoals opgenomen in het PvE van de vernieuwing van de kademuren langs de Duivendrechtsevaart worden een aantal fauna uittreed passages (FUP) in Amstelkwartier 3e fase opgenomen. Een ervan komt te liggen aan de zuidzijde van de nieuwe brug over de Duivendrechtsevaart en twee kleinere plekken in de vorm van smalle trappen op de hoekeinden aan de kop van de insteekhaven. De kademuren zullen natuurinclusief worden uitgevoerd. Dit houdt in dat de voegen in het metselwerk zo zijn uitgevoerd dat plantengroei met varens en muurplanten mogelijk maakt. Onder de fundering van de kademuren wordt een speciaal

▲ Sfeer impressie binnenstraat. (aanpassen parkeren op trottoir)

▲ Huidige situatie, uitkijkend op de E-harbour vanuit het Kauwgomballenkwartier met waterlelies langs de kade.

betonelement aangebracht die als schuil- en nestelplek voor de donderpad fungeert. In de langzaamverkeersbrug over de insteekhaven zullen bij de aanlanding van de brug in de kademuur voorzieningen getroffen zoals nestgelegenheid voor vleermuizen en zal mogelijk ook een looprichel voor kleine landdieren in de constructie van de brug worden opgenomen.

De kop van de insteekhaven is in het schetsontwerp van de openbare ruimte aangegeven als een aantrekkelijk verblijfsgebied met een waterplein en trappen naar een lager gelegen kade (vergelijkbaar met de insteekhaven in Amstelkwartier 2e fase). Zwemmen in de insteekhaven is echter niet toegestaan. De kop van de insteekhaven ligt buiten de vaarroute van E-Harbour en is een ideale plek om een milieu te maken met moeras- en waterplanten en een biotoop voor waterleven. Bijkomend voordeel van deze aanleg is dat zwemmen in de insteekhaven hiermee wordt ontmoedigd. Voorstelis om de bodem in dit deel van de insteekhaven vanaf de kademuur op te hogen met een flauw aflopend talud naar de bestaande bodem of door het aanbrengen van drijvende eilanden met waterplanten. Hoe het exact wordt ingevuld moet blijken in de participatieprocedure, randvoorwaarde is het vergroenen van de kop van de insteekhaven. Ook zal gezocht moeten worden naar financiële middelen om de aanleg te bekostigen.

De gemeente Amsterdam hanteert groennormen per woning: 6m2 groen voor ecosysteem groen en 16m2 voor gebruiksgroen. Bij het ontwerpen van de openbare ruimte binnen het Amstelkwartier 3e fase is gekeken naar de ontwikkeling van het Amstelkwartier in zijn geheel (Amstelkwartier 1e, 2e en 3e fase). De genoemde referentienorm groen is dan ook vanuit het gehele Amstelkwartier afgestemd. De reden hiervoor is mede de aanwezigheid van gebied overstijgende parken, die alle 3 de fasen van het Amstelkwartier bedienen. In Amstelkwartier 3e fase resulteert dit in het Stedenbouwkundig plan tot de aanleg van circa 7.000m2 gebruiksgroen en ecosysteemgroen 2.700m2. In het definitief plan worden deze normen ruimschoots gehaald en is gestreefd naar het verder vergroenen van de openbare ruimte.

▲ Sfeer impressie vanuit het Stedenbouwkundig Plan langs de insteekhaven.

Hergebruik van verhardingsmaterialen

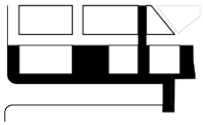

Gemeente Amsterdam stimuleert het toepassen van hergebruik van materialen bij de inrichting van de openbare ruimte. Momenteel is een pilot project bezig o.a. in Amstelkwartier 3e fase om dit hergebruik in kaart te brengen. In het te ontwikkelen gebied Amstelkwartier 3e fase liggen verschillende materialen die hiervoor in aanmerking kunnen komen, zoals betonplaten en gebakken klinkers in keiformaat. In Amstelkwartier 1e en 2e fase worden gebakken klinkers reeds hergebruikt. In de buurt Weespertrekvaart en het Kauwgomballenkwartier wordt

hergebruikt verhardingsmateriaal voorgesteld zoals gebakken klinkers en betonplaten. Het voorstel is om o.a. binnen Amstelkwartier 3e fase de kades langs de insteekhaven en de zuidelijke kade langs de Duivendrechtsevaart, het buurtplein, de speelplek aan de Amstelstroomlaan en de winkelstraten als buurtpleinen te definiëren.

De toepassing voor betonplaten draagt bij aan de cultuurhistorie van het gebied en daarnaast kan het bestaande verhardingsmateriaal hergebruikt worden. Het is de bedoeling dat in het Kauwgomballenkwartier dit materiaalgebruik ook wordt doorgezet. Hiermee wordt de samenhang van het verblijfsgebied rondom de insteekhaven vergroot. Aandachtspunt bij hergebruik is de kwaliteit van verhardingsmaterialen, die door Stadswerken getoetst zal worden. Stadsdeel Oost wilt niet dat er gebruik gemaakt wordt van betonplaten met een stalen rand. Verder speelt het facet opslag een rol. Onderzocht zal moeten worden of op locatie ruimte is voor opslag, de materialen in depot opgeslagen kunnen worden of dat gebruik wordt gemaakt van een stadsbrede hergebruik.

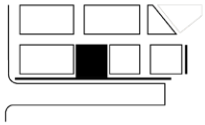

Beheer

Vanuit beheer en nutspartijen is het niet wenselijk betonplaten boven kabels & leidingen toe te passen. Vanwege de afmetingen worden deze beschouwd als een gesloten verharding. Om die reden liggen er in Amstelkwartier 3e fase dan ook geen leidingen onder verharding met betonplaten. Reparaties en wegwerkzaamheden zijn vanwege de maatvoering complexer dan elementen verharding. Over deze aspecten dient bij het definitief ontwerp afgestemd te worden met Beheer.

Gefaseerde uitvoering in relatie tot participatie

Aangezien op dit moment nog geen bewoners bekend zijn zal een definitieve planvorming van het openbaar gebied in een later stadium plaatsvinden. Dit geldt met name voor die gebieden die betrekking hebben op wijk- en direct belang. Voor de delen die betrekking hebben op algemeen belang worden wel gelijk een plan voor gemaakt. Het definitief ontwerp voor deze gebieden bestaat uit een globaal plan; een plan in hoofdlijnen. Deze aanpak is weliswaar kostenverhogend, maar kan wel rekenen op meer draagvlak van de toekomstige gebruikers.

Kosten

Het stedenbouwkundig plan gaat uit van een standaard Puccini (beleid Amsterdam, leidraad inrichting openbare ruimte) inrichting en op basis hiervan is de inrichting van de openbare ruimte gebudgetteerd. De uitwerkingen van het stedenbouwkundig plan, planaanpassingen, nieuw beleid en veranderende inzichten mbt participatie hebben invloed op de inrichtingskosten: minder verharding, meer groen, meer bomen, hergebruik van materialen, vergroting areaal buurtpleinen, ligging kabels & leidingen, fasering uitvoering, etc.. Er zal door het ingenieursbureau op basis van dit definitief ontwerp een nieuwe begroting opgesteld worden om de verschillen inzichtelijk te maken.

▲ Verharding met betonplaten op het tijdelijke gemeentelijke terrein met keet.

▲ Huidige situatie kade Amstelkwartier 3e fase. De bestaande bomen kunnen niet meegenomen in de nieuwe situatie.

2.2 Plan van Eisen kademuren

De kademuren in Amstelkwartier 3e fase langs de Duivendrechtsevaart, de insteekhaven en delen in het Kauwgomballenkwartier worden vernieuwd. De kademuren worden op gelijke wijze uitgevoerd als de kademuren in Amstelkwartier 2e fase. Zoals opgenomen in het Plan van Eisen van de vernieuwing van de kademuren langs de Duivendrechtsevaart en de insteekhaven worden een aantal fauna uittrede passages (FUP) in Amstelkwartier 3e fase opgenomen. Een ervan komt te liggen aan de zuidzijde van de nieuwe brug over de Duivendrechtsevaart en twee kleinere plekken in de vorm van smalle trappen op de hoekeinden aan de kop van de insteekhaven. De kademuren zullen natuurinclusief worden uitgevoerd. Dit houdt in dat de voegen in het metselwerk zo zijn uitgevoerd dat plantengroei met varens en muurplanten mogelijk maakt; de fundering van de kademuren is geschikt gemaakt als schuil- en nestelplek voor de donderpad. In de langzaamverkeers brug over de insteekhaven zullen mogelijk bij de aanlanding van de brug in de kademuur voorzieningen getroffen zoals nestgelegenheid voor vleermuizen en zal mogelijk ook een looprichel voor kleine landdieren in de constructie van de brug worden opgenomen. In principe liggen de kademuren op een niveau (+0,75m (met uitzondering van de aanlanding van de langzaamverkeers brug).

▲ Aanduiding vervangen van kademuren

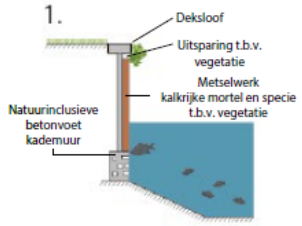

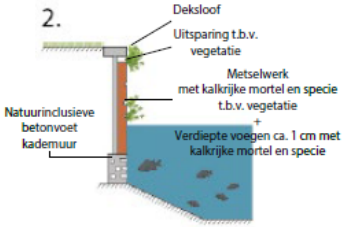

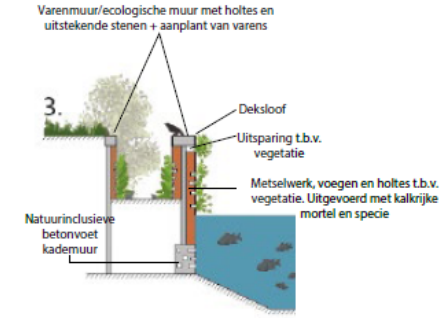

▲ Principe details uitwerking kademuur in relatie tot de ontwikkeling van flora en fauna

▲ Locatie principe details uitwerking kademuur

Referentie betonvoet

Rivierdonderpad

Gele helmbloem

Tongvaren

2.3 Plan van Eisen langzaamverkeers brug

In het Stedenbouwkundig plan wordt uitgegaan van een langzaam verkeersroute langs de Duivendrechtsevaart die rechtstreeks via de langzaam verkeersbrug aansluit op het Kauwgomballenkwartier. In de praktijk blijkt het recht doortrekken van de langzaam verkeersverbinding niet mogelijk; een knik ter plekke van de brug is noodzakelijk. De brug komt schuin te liggen ten opzicht van het rechthoekige structuur van Amstelkwartier 3e fase en Kauwgomballenkwartier.
De verkeersbreedte van de langzaam verkeersbrug over de insteekhaven van de Duivendrechtse-vaart is inmiddels vastgesteld op 6,50m, waarvan 2,00m voor voetgangers, 4,00m voor fiets en een schrikstrook van 0,50m.
De brug verbindt de wijken Amstelkwartier 3e fase en Kauwgomballenkwartier met elkaar en maakt onderdeel uit van het fijnmazig netwerk voor langzaam verkeer in de Amstelkwartieren. De brug maakt deel uit van recreatieve route voor langzaam verkeer (voetgangers en fietser) tussen Amstel en metrostation en loopt in de gemeente Ouder-Amstel verder langs de Duivendrechtsevaart richting Van der Madeweg.

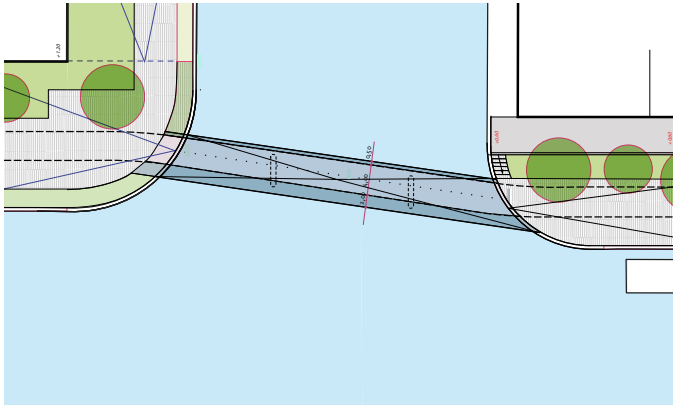

PvE brug schematische plattegrond met verkeerskundige / netto breedte van 6,50m

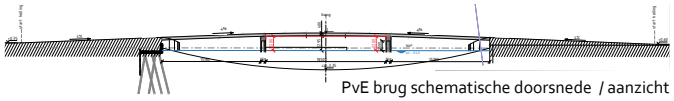

PvE brug schematische doorsnede / aanzicht

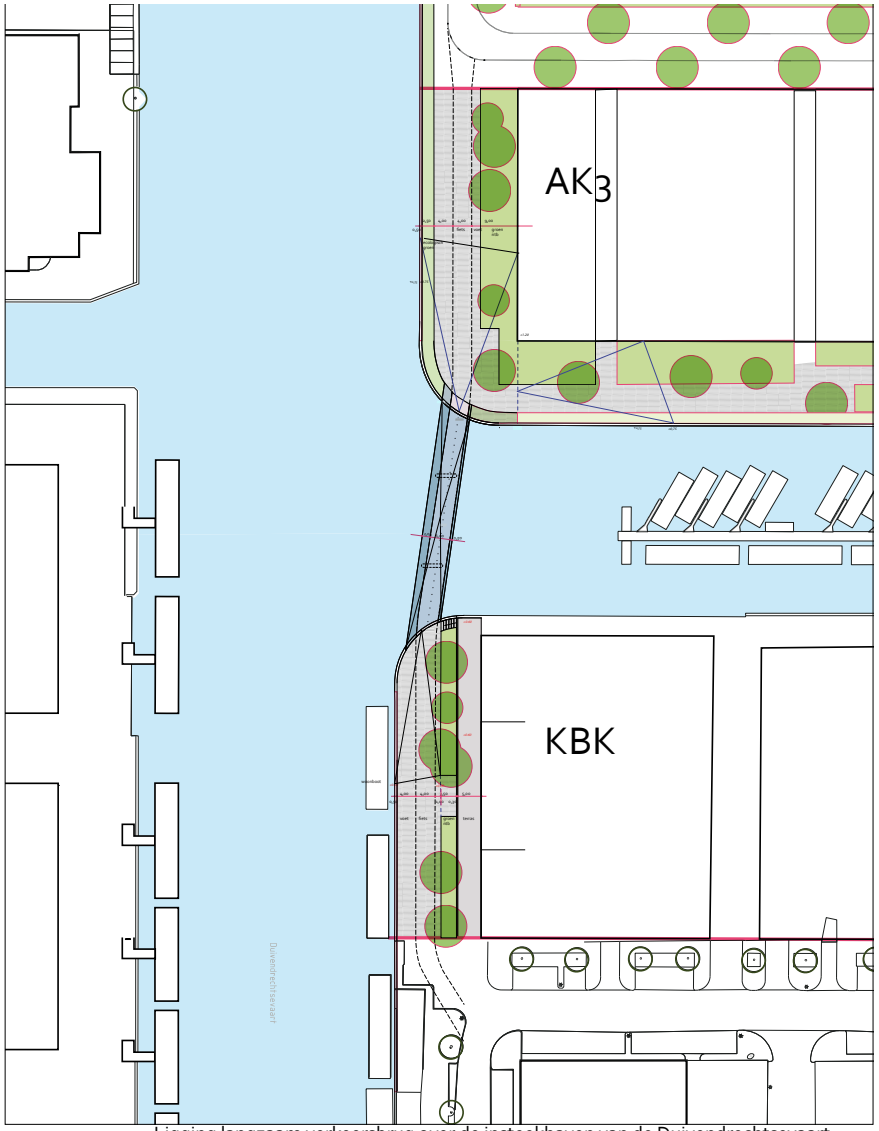

Ligging langzaam verkeersbrug over de insteekhaven van de Duivendrechtsevaart.
**) De voorgestelde inrichting van de openbare ruimte in AK3 en in KBK is indicatief*

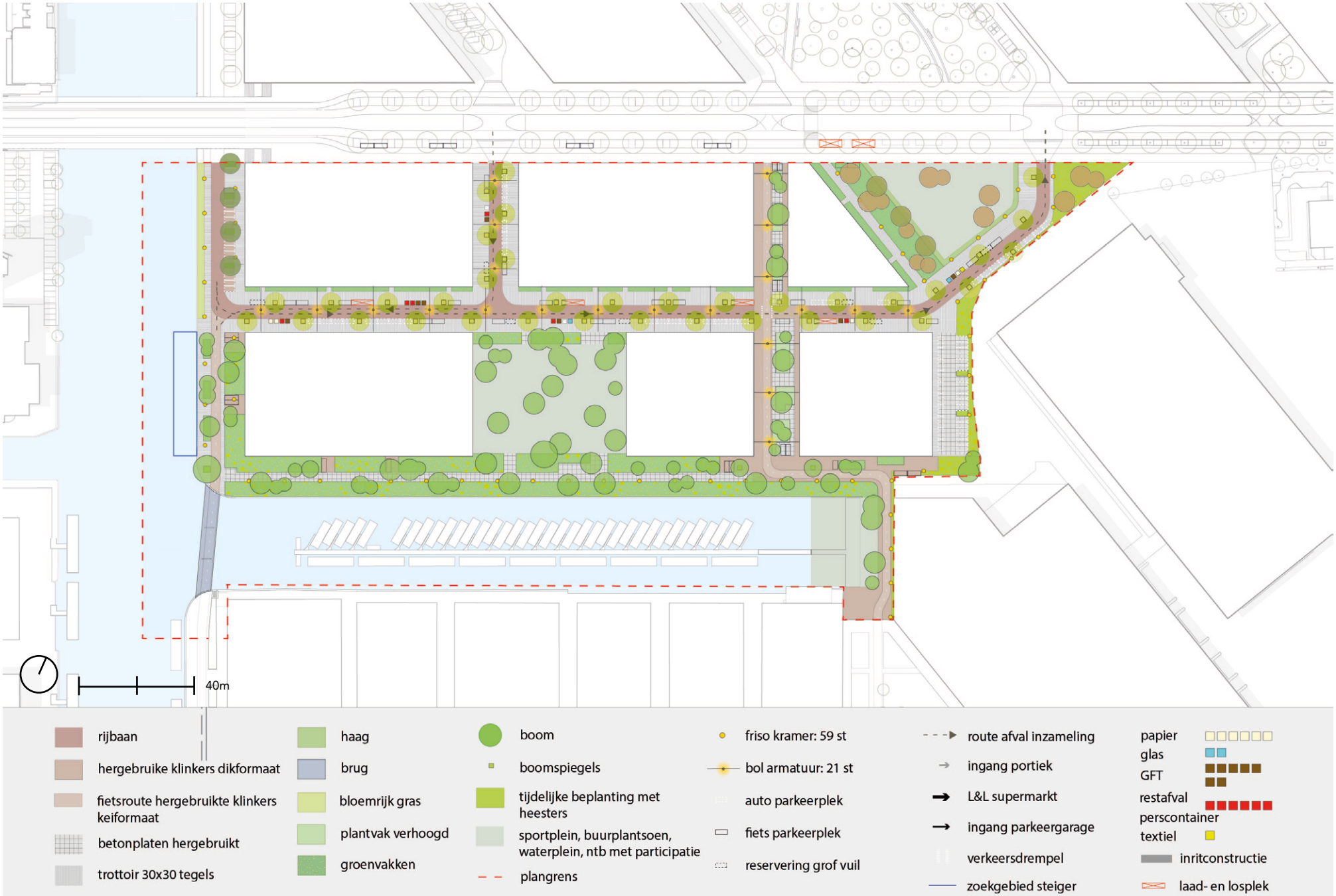

▲ Definitief ontwerp openbare ruimte

3. Definitief ontwerp openbare ruimte

Het stedenbouwkundig plan, de uitwerking, aanvullingen en aanpassingen hierop, het plan van eisen kademuren en plan van eisen voor de langzaamverkeers brug en de input vanuit de werkgroep openbare ruimte zijn uitgewerkt tot een definitief plan van de openbare ruimte. Het plan bestaat uit de volgende onderdelen

- . Plattegrond
- Thematische kaarten
  - kabels en leidingen
  - verkeersstructuur (auto, fiets, voetganger, laden en lossen, bezoekersparkeren auto/fiets, etc.)
  - groenstructuur (ecologisch- en gebruiksgroen, bomen, plantvakken, groen langs de gevels, binnen- en daktuinen)
  - inrichtingsaspecten (verlichting, afvalcontainers, speelvoorzieningen, entrees,etc)
  - duurzaamheid (natuurinclusief, rainproof, circulariteit, klimaat)
- Doorsneden (A t/m I)

Een aantal gebieden binnen Amstelkwartier 3e fase hebben een wijkbelang. Zij worden in een later stadium uitgewerkt in samenspraak met de gebruikers. Het gaat om het buurt-/schoolplantsoen, het speelplein aan de zuidzijde van het Bella Vistapark en het waterplein op de kop van de insteekhaven. In de plattegrond zijn deze gebieden wat betreft inrichting globaal aangegeven.

▲ Sfeerimpressie kade Amstelkwartier 3e fase

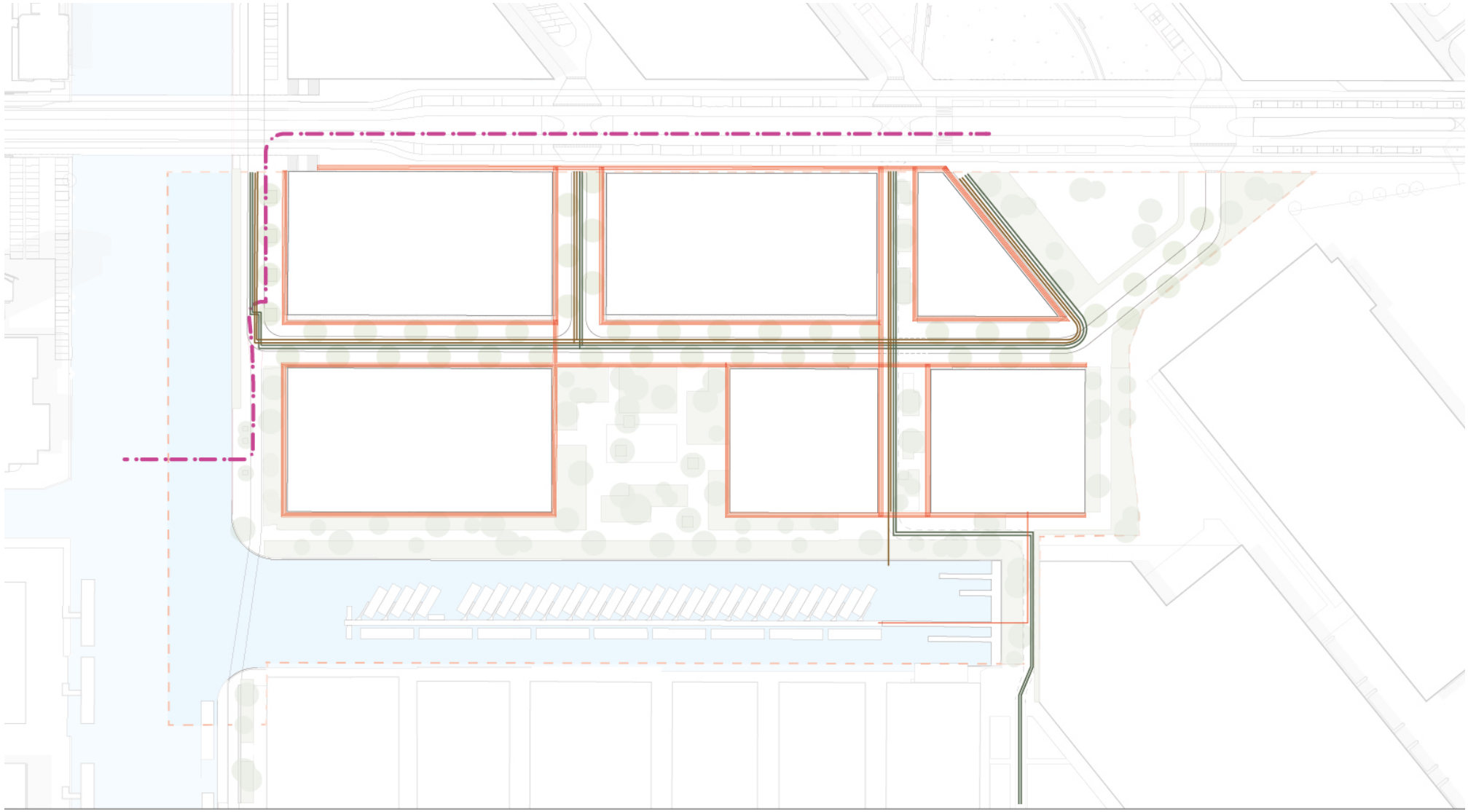

Amstelkwartier Fase 3
PvE OR
03-06-2021

0 10 50 100

Kabels en Leidingen - hoofdtracés

Legenda

- gasleidingen
- warmteleiding (WKO)
- rioolleiding
- elektra- datakabel of drinkwaterleidingen

3.1 Kabels en leidingen

Uitgangspunt bij het ontwerp van de positie van de kabels & leidingen zijn de richtlijnen die door het ingenieursbureau worden gegeven en door het Handboek Groen. De extacte locatie van de kabels & leidingen worden afgestemd in de wenstracéprocedure.Voorstel is dat de Nooit Dorstraat de hoofdstructuur vormt voor de aanliggende kavelblokken. Riolering ligt in principe onder de rijweg. De overige leidingen, zoals elektra, data, waterleiding, etc. liggen waar mogelijk strak langs de gevels in een zone van 2,50m breed. In deze zone kunnen geen bomen geplant worden. De groenstrook langs de gevels in het noordelijk deel van de tussenstraat is in principe vrij van leidingen. In het gebied ligt een hoofdgasleiding, die vanaf de Amstelstroomlaan langs de Duivendrechtsevaart in het zuidelijk deel van de kade onder de vaart naar de overzijde loopt. Met uitzondering van deze leiding liggen in de zuidelijke deel van de kade langs de insteekhaven en het schoolplein geen grote leidingen, zoals riolering. De reden hiervoor is om een vrije plaatsing van bomen in dit gebied mogelijk te maken en zo min mogelijk beperkingen voor de inrichting van het maaiveld te hebben. Er is een restrictie van de waterkering voor bomen binnen 5,00m van de kademuur bij een maaiveldhoogte van +0,75m NAP. De uitwerking van de tender WKO (warmte en koude opslag) is momenteel gaande, waarbij leidingen en een mogelijke ondergrondse opslag mogelijk tot aanpassingen kunnen leiden. Het tracé van het WKO tussen Kauwgomballenkwartier via de winkelstraat naar Amstelstroomlaan ligt vast en is meegenomen in het definitief ontwerp.

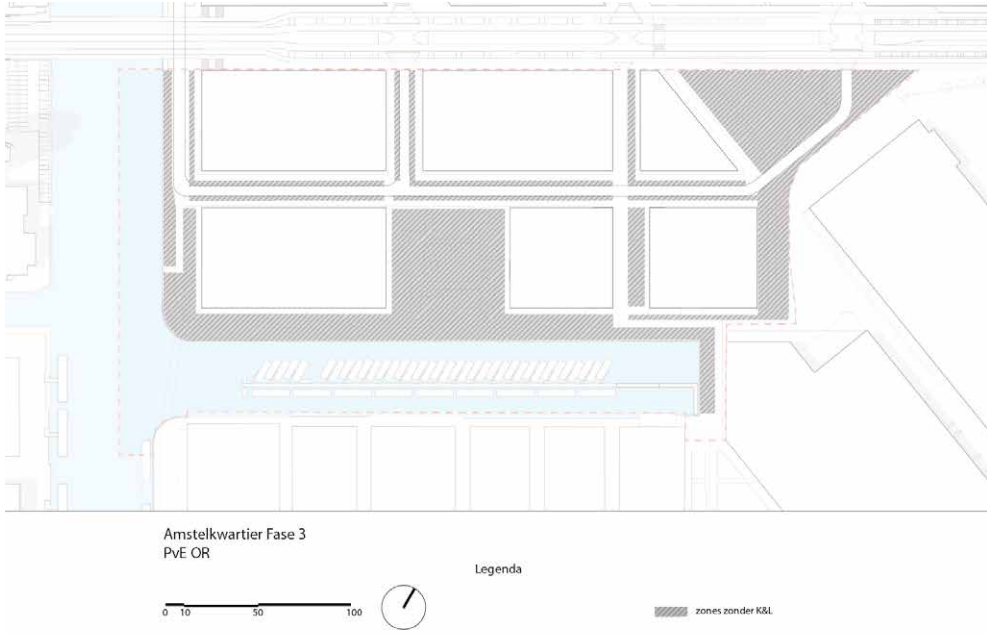

▲ Voorstel vrije zones voor kabels & leidingen.

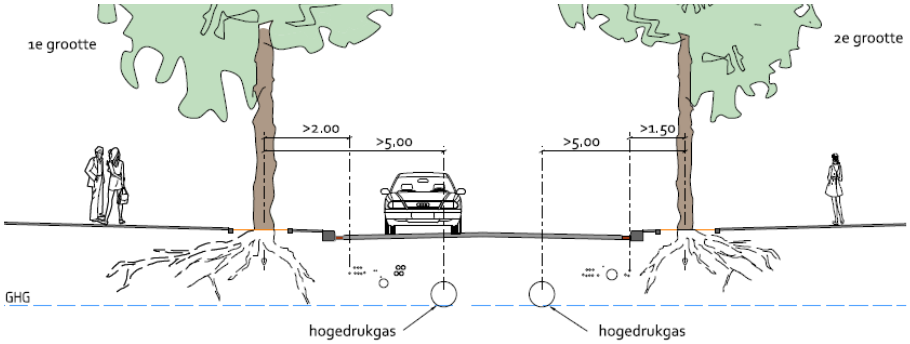

▲ Handboek Groen, afstanden bomen i.s.m. kabels & leidingen.

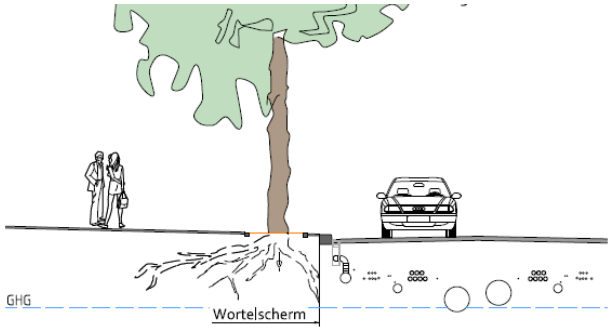

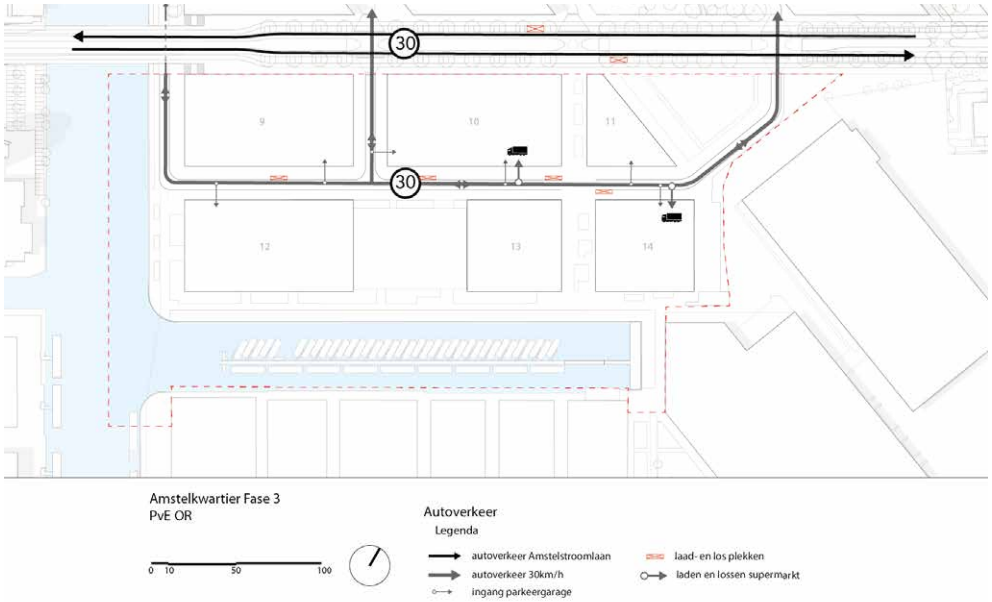

▲ Autoverkeer & laad- en losplekken

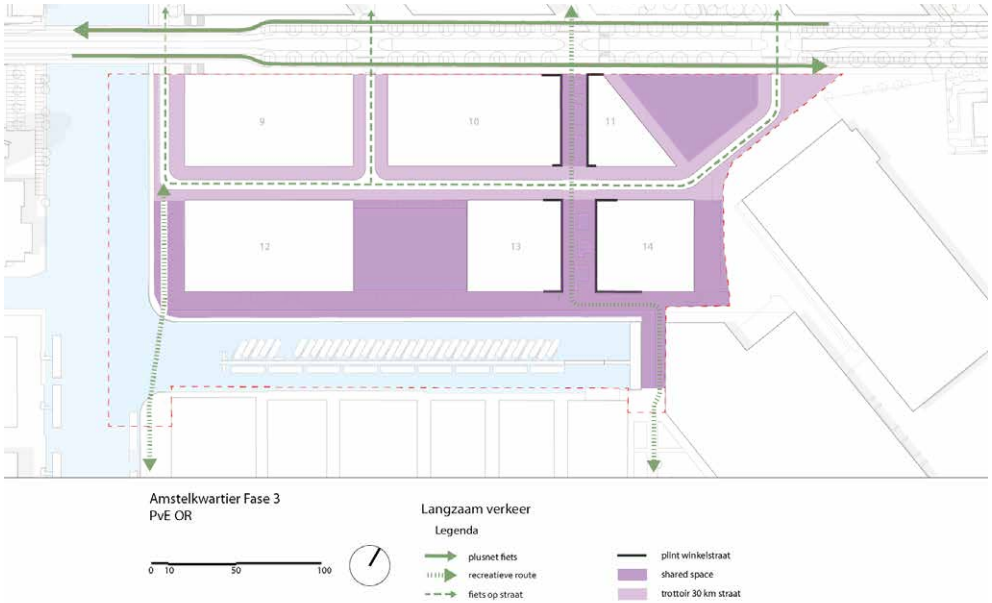

▲ Langzaam verkeer

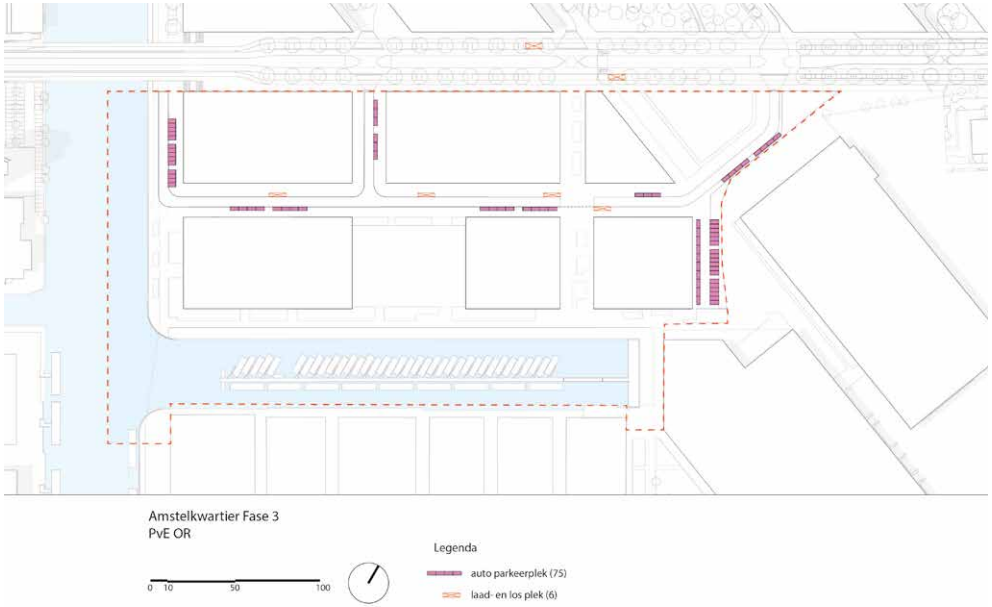

▲ Bezoekersparkeren & laad- en los plekken

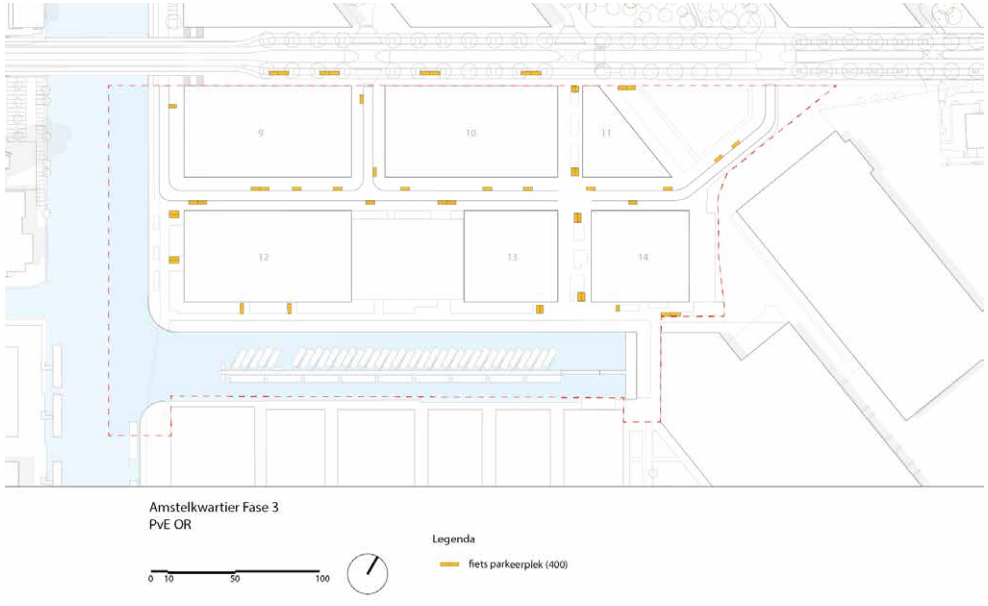

▲ Bezoekersparkeren fietsers

3.2 Ontsluiting & parkeervoorziening

De ontsluiting van Amstelkwartier 3e fase voor autoverkeer bestaat uit een korte lusvormige ontsluitingsweg die op twee plekken rechtstreeks en op een plek via Amstelkwartier 2e fase aantakt op de Amstelstroomlaan. Deze 30km ontsluitingsweg geeft toegang naar verschillende ondergrondse parkeergarages voor bewoners en werknemers in het Amstelkwartier 3e fase. Ook voor fietsers worden per project inpandige stallingen opgenomen. Voor bezoekers worden in deze straat parkeerplaatsen voor auto en voor fietsers aangelegd volgens de geldende parkeernormen (Advies Auto- en fietsparkeren 8 juli 2019).
Voor bezoekersparkeren zijn dat circa 75 parkeervakken (0,1 parkeervak per woning) die op de verharding worden gemarkeerd. Op dit moment is nog niet bekend waar de toegangen naar de parkeergarages zich bevinden en hoeveel dat er zullen zijn.
Om de druk op het openbaar gebied en met name op het voetgangersgedeelte zo beperkt mogelijk te houden wordt er in de tussenstraat nabij de Amstelstroomlaan en oostelijk van kavel 14 extra ruimte gereserveerd voor parkeerplaatsen.
In de woonstraten dient een uitgebreid programma van voorzieningen in de openbare ruimte een plek te krijgen. Dit zijn onder andere diverse afvalcontainers, laad- en losplekken, diverse in- en uitritten naar parkeergarages en bezoekers fiets- en autoparkeervakken. De kwaliteit van de woonomgeving in de woonstraten staat daardoor sterk onder druk. Vandaar dat gekozen is het bezoekersparkeren in de woonstraten beperkt te houden. Ten oosten van kavel 14 is een parkeerplein gemaakt, waar 29 parkeerplaatsen voor bezoekers een plek krijgen. Deze voorziening heeft een tijdelijk karakter. Wanneer de aangrenzende bedrijfspanden - de Kronenberglocatie - vrij komen voor herontwikkeling dan kan blok 14 verder afgebouwd worden; het parkeerplein komt daarmee te vervallen. In de nieuwe ontwikkeling worden de weggevallen parkeervakken meegenomen.
De parkeervakken worden op stoepniveau aangelegd. Op deze manier wordt de stoep het meest optimaal gebruikt. Als een parkeerplaats tijdelijk onbenut is dan vergroot deze ruimte tijdelijk het voetgangersgebied.

▲ Fietsvoorzieningen tussen het groen

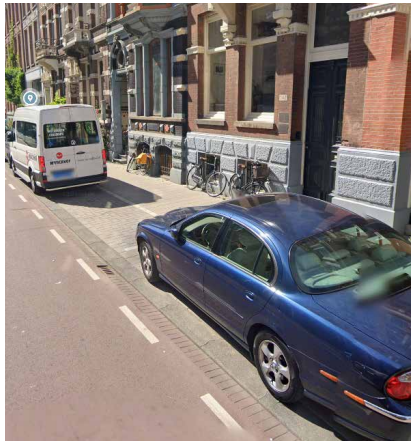

▲ Modern parkeren

▲ Fiets parkeervakken met een RVS fietsnietje aan het begin en einde van het vak

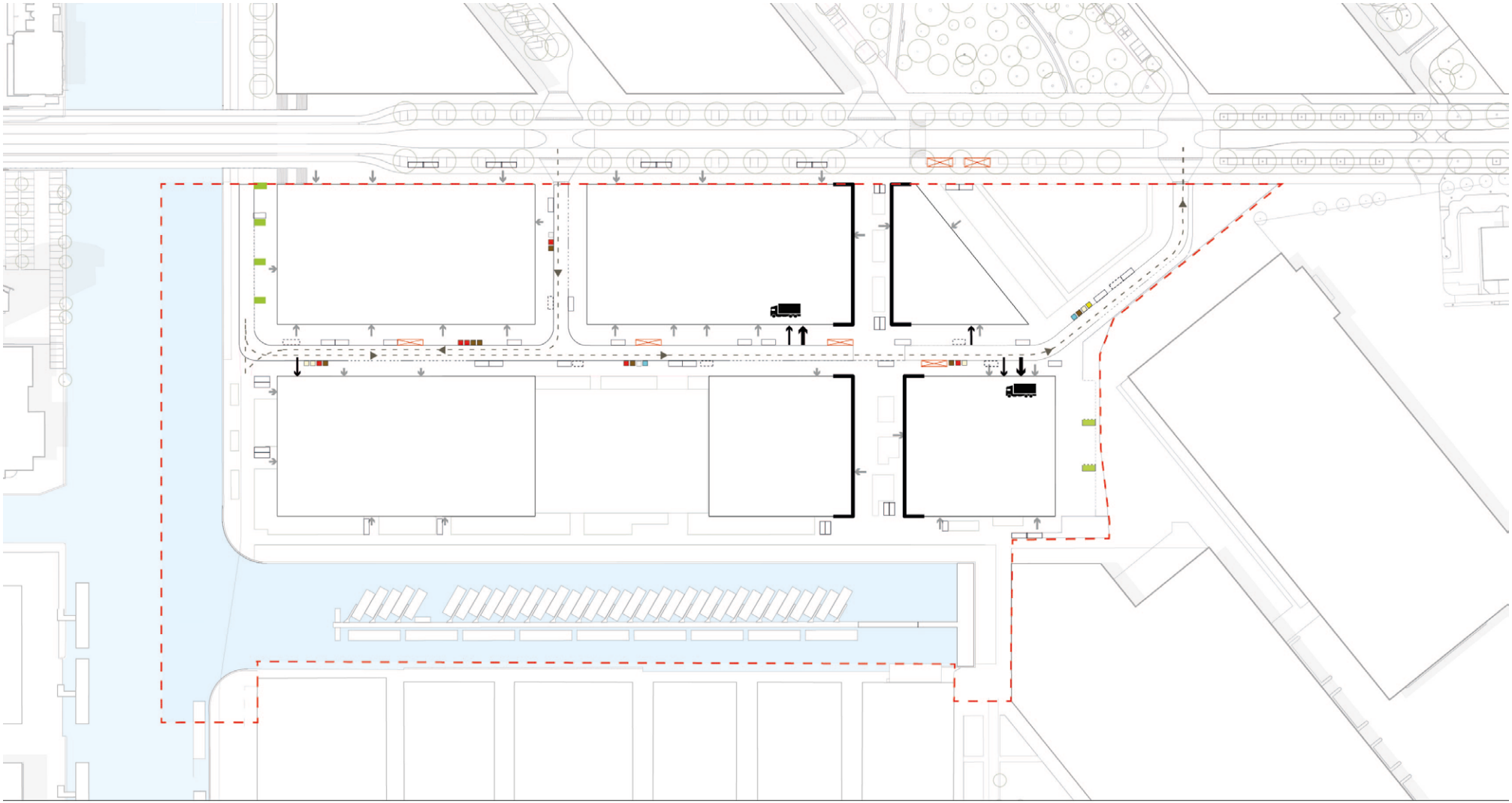

Amstelkwartier Fase 3
PvE OR

0 10 50 100

Legenda

- route afvalinzameling
- plint winkelstraat
- laad- en losplek
- aanwijsplek grofvuil
- laden en lossen supermarkt
- papier (5 containers)
- restafval (15 containers)
- ingang portiek/galerij
- glas (3 containers)
- textiel (1 container)
- GFT (7 containers)

3.3 Afvalinzameling, ingangen en laden & lossen

Afvalinzameling gebeurt in Amstelkwartier 3e fase met ondergrondse afvalcontainers, die op een maximale afstand van 150m van elke woning in de openbare ruimte geplaatst worden. De containers worden in groepen van maximaal 6 containers bij elkaar gepaatst. De voorkeur gaat uit naar perscontainers, omdat die een veel lager ruimtebeslag hebben. De containers staan aan de Nooit Dorstraat en aan de Rademakerstraat.

In Amstelkwartier 3e fase is een route uitgestippeld voor de afvalwagen. De route van de afvalinzameling loopt vanaf Amstelstroomlaan en Bella Vistapark via de Rademakerstraat de wijk in. Op het einde van de straat ter hoogte van de Meermontkade steekt de afvalwagen het fietspad op en rijdt via de Nooit Dorstraat de Amstelstroomlaan op.

Op gemarkeerde plekken kan grof vuil - zowel van bewoners als van bedrijven - worden aangeboden. Voor de plaatsing en keuze voor de afvalbakken wordt de Puccini methode als leidraad gebruikt. De afvalbakken zullen zoveel mogelijk naast zitgelegenheden worden geplaatst. De plaatsing wordt in de definitieve fase vastgesteld.

▲ Aanwijsplek grofvuil

▲ Ophalen van het huisvuil uit een ondergrondse container

▲ 100:L afvalbak

▲ 200L afvalbak

▲ Ondergrondse afvalcontainers

3.4 Groenstructuur

Het groen in Amstelkwartier 3e fase speelt een belangrijke rol in de sfeer van de wijk en inrichting van de openbare ruimte. De woonstraten in het noordelijke deel sluiten aan op die in Amstelkwartier 2e fase. Alle straten worden beplant met bomen.
De Nooit Dorstraat heeft bovendien aan de noordzijde een 2,00m brede groenstrook, die aan de oostzijde van kavel 11 de hoek omloopt tot aan de Amstelstroomlaan. In het midden grenst de Nooit Dorstraat aan het buurt- en schoolplantsoen. In de overige woonstraten is ruimte voor aanleg van geveltuinen en verticaal groen (voor onderhoud bewoners). Het geheel krijgt hiermee een groene stedelijke sfeer. Het sportplein ten oosten van kavel 11 is omgeven met groen, dat qua karakter aansluit op het Bella Vistapark. In het zuidelijk deel van Amstelkwartier 3e fase vormt het groen van het buurtplantsoen met het groen langs de kade van de insteekhaven en het zuidelijk deel van de kade van de Duivendrechtsevaart één geheel. Het groen heeft hier een meer robuust karakter en sluit aan op het landschappelijke karakter van de Duivendrechtsevaart en de insteekhavens. Ecologisch en gebruiksgroen overlappen hier elkaar.

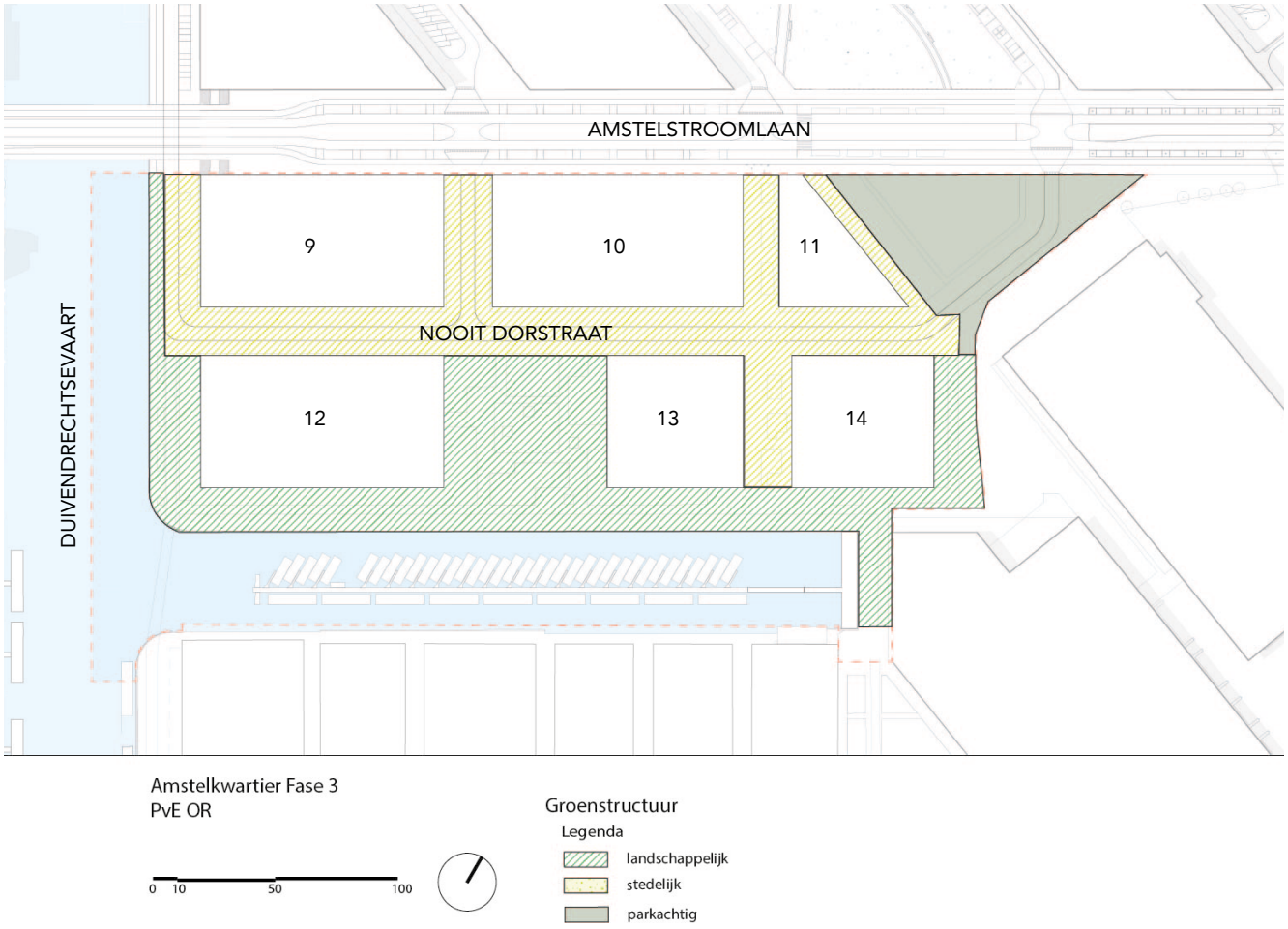

1. Parkachtig

2. Landschappelijk

3. Stedelijk

Groen

Gebruiksgroen kent verschillende verschijningsvormen: groen om informeel op te spelen en sporten, verblijfsgroen om te wandelen, te zitten en te zonnen, kijkgroen als onderdeel van de woonomgeving en tuingroen om te tuinieren. Allerlei tussenvormen zijn mogelijk. Ecosysteemgroen wordt gekenmerkt door groen met een hoge biodiversiteit, waardoor het een leefgebied is voor insecten en dieren. Bij het ontwerpen van de openbare ruimte is gekeken naar de ontwikkeling van het Amstelkwartier in zijn geheel (Amstelkwartier 1e, 2e en 3e fase). De genoemde referentienorm groen is dan ook vanuit het gehele Amstelkwartier bekeken. De reden hiervoor is mede de aanwezigheid van gebied overstijgende parken, die alle fasen van het Amstelkwartier bedienen. In Amstelkwartier 3e fase resulteert dit volgens het stedenbouwkundig plan tot tenminste de aanleg van circa 7.000m2 gebruiksgroen en 2.700m2 ecosysteemgroen. In de praktijk is deze onderverdeling niet altijd te maken: gebruiksgroen kan ecologische kwaliteiten hebben en ecosysteemgroen kan door de mens ook als gebruiksgroen dienen.

Ecologisch groen

In het definitief plan is gestreefd het oppervlak ecosysteem- en gebruiksgroen verder te vergroten. In Amstelkwartier 3e fase komt het meeste groen langs de kades van de Duivendrechtsevaart en insteekhaven en in het buurtplantsoen. De zone langs de Duivendrechtsevaart is een van de ecologische corridors die Overamstel verbindt met de Amstelscheg en Diemerscheg. Ook het groen op en in het water maakt hier deel van uit. De waterkering beperkt de aanplant van bomen binnen 5,00m van de kademuur. Het ecologisch groen bestaat hier uit bloemrijk gras en groepjes inheemse zoombeplanting en verder weg van de kademuur aangevuld met inheemse bomen. Door aanplant van inheemse planten heeft het gebied langs de kades een landschappelijke karakter. Het ecologisch groen dat tevens gebruiksgroen is wordt ingezaaid met een specifiek bloemen- en grasmengsel. Naar behoeven en gebruik kan gevarieerd worden in het maaibeheer, waarbij ook een middellage kruidenrijke vegetatie zich kan ontwikkelen. Het mengsel is vooral een ondersteuning van op insecten gericht ecologisch beheer. (Bron: De Cruythoeck).

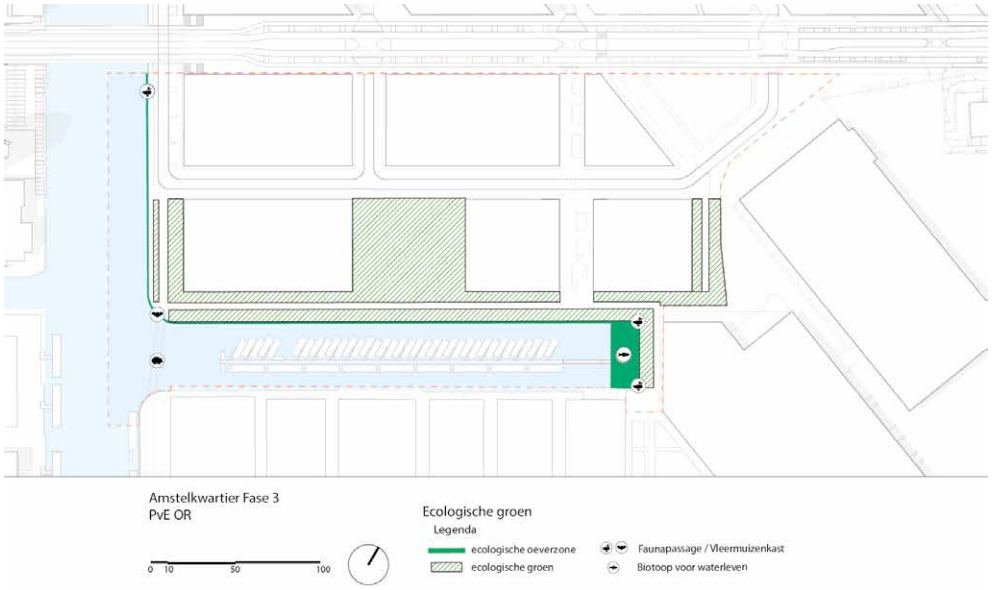

▲ Ambities ecologisch groen

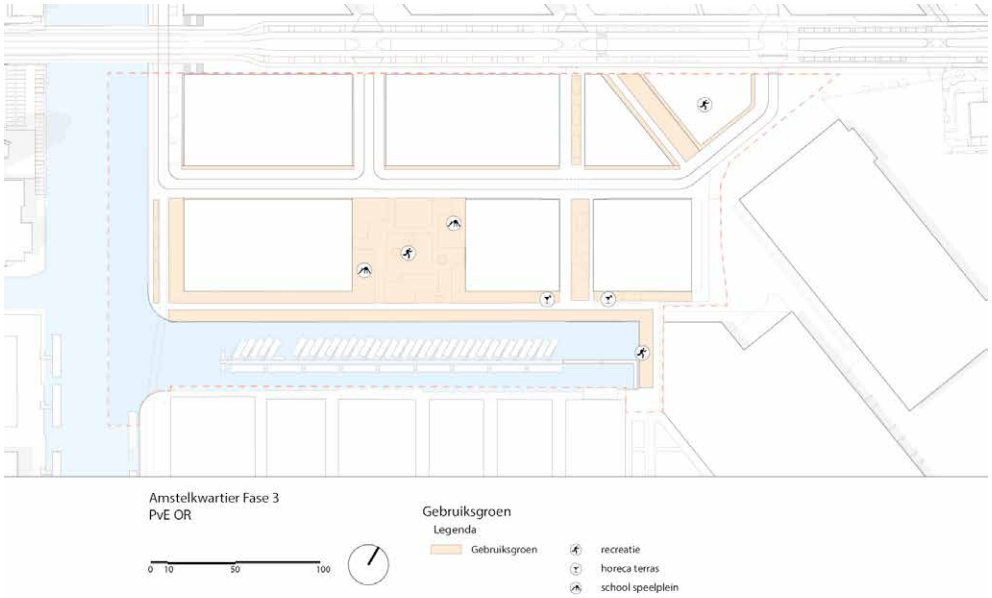

▲ Gebruiksgroen

Gebruiksgroen

De kades langs de insteekhaven met het buurt- en schoolplantsoen zijn uitgesproken groen en bevatten zowel verblijfsgroen als groen om op te spelen. Het groen heeft een open karakter met verspreid staande bomen, kleine groepjes heesters en bloemrijk gras. Het aansluitende buurt- en schoolplantsoen heeft een groen karakter door een groene omlijsting van plantvakken en groene gevels en verspreid geplante bomen en heesters. Het is nu nog onbekend of er ook gras kan komen. Dit hangt samen met het te verwachten gebruik en inrichting. De inrichting zal later in samenspraak met bewoners en scholen worden uitgewerkt.
De tussenstraat heeft een groen karakter door straatbomen, gevelgroen en een aaneengesloten groenstrook met vaste planten, grassen en heesters, de winkelstraat heeft dat door een doorgaande strook van grote verhoogde plantvakken met bloemen, siergrassen en bomen. Het gebruiksgroen van het speelplein aan het Bella Vistapark heeft ondanks de (half)verharde inrichting een groen karakter door de ligging aan het park, de verspreid aangeplante bomen en door de groene omzoming met hagen en openbare groenstroken, die zowel als verblijfsgroen als tuingroen ingericht kunnen worden. Ook dit plein wordt in samenspraak met bewoners in een later stadium uitgewerkt.

Referenties gebruiksgroen

Bomen

De bomen in Amstelkwartier 3e fase zijn net zoals de groenstructuur in drie typen te onderscheiden: parkachtig, stedelijk en landschappelijk. Volgens het stedenbouwkundig plan is het uitgangspunt 120 bomen te compenseren; in het huidige plan zijn circa 135 bomen opgenomen. De bomen in straten staan op regelmatige afstand van elkaar en bestaan uit bomen van de 1e orde, die onderling onregelmatig gemengd geplant worden. Het zijn soorten met een hoge biodiversiteit en met een relatief open kroon, die zowel voldoende schaduw als licht in de straat brengen. De bomen langs de kade en op het school- en buurtplantsoen bestaan uit een assortiment van inheemse soorten en verschillende boomgroottes en vormen. De bomen worden op onregelmatige afstanden van elkaar geplant. De bomen langs en op het sportplein aan het Bella Vistapark bestaan uit parkbomen; bomen deels van exotische, deels inheemse oorsprong.

▲ Bomen in het Bella Vistapark

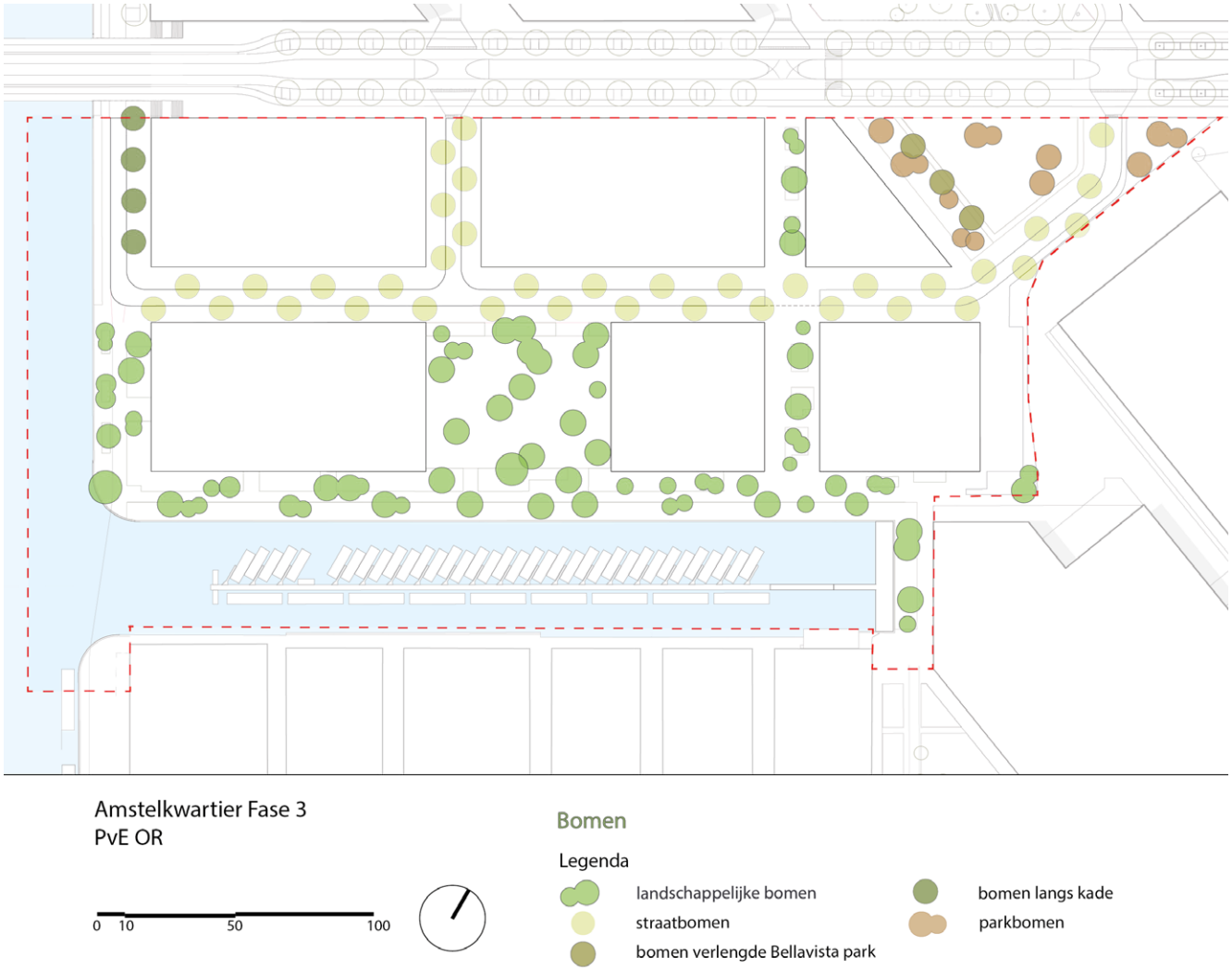

▲ Bomenstructuur AK3

Landschappelijke bomen

Langs de kade en op het school- en buurtplantsoen komen bomen die de landschappelijke sfeer versterken. De soorten verschillen in hoogte, breedte, herfstkleur, kroonomvang etc. zo ontstaat er een afwisselend en aantrekkelijk beeld. Hiernaast draagt het toepassen van verschillende soorten bij aan biodiversiteit en is de kans dat bomen ziektes kunnen overbrengen op hetzelfde soort veel kleiner. De gekozen soorten behoren tot de ecologische groenstructuur van Amsterdam en zijn allemaal windbestendig. Langs de kade komen de grauwe abeel, schietwilg, walnoot, berk en Italiaanse populier. Als toevoeging op het school- en buurtplantsoen komen er tamme kastanjes. De tamme kastanje heeft een opvallende bloemen en eetbare vruchten. De schietwilg geeft een grote landschappelijke waarde, omdat deze vrijwel altijd voorkomt langs de waterkant. De Italiaanse populier en abeel sluiten door hun grootte aan bij de schaal van de Duivendrechtsevaart. En de walnoot valt op door zijn donkere stam met diepe groeven en hangende groene katjes en vruchten. Selectie onder voorbehoud.

▲ Landschappelijke bomen

Castanea sativa (tamme kastanje)

Populus canescens (grauwe abeel)

Populus nigra 'Italica'
(Italiaanse populier)

Salix alba (schietwilg)

Juglans nigra (zwarte walnoot)

Betula pendula (ruwe berk)

Stedelijke bomen

Het noordelijk deel van Amstelkwartier 3e fase heeft een meer stedelijk karakter. De bomen staan in de verharding en in vierkante boomspiegels (volgens het Handboek Groen). Om de binnenstraat een aantrekkelijke en bijzondere beleving te geven wordt een mengsel van valse christusdoorn, robinia en honingboom voorgesteld. Deze soorten verdragen verharding en behoren tot de 1ste grootte. De valse christusdoorn heeft een open kroon en een geveerd blad met frisgroene kleur. De boom heeft een opvallende gele herfstkleur en het is een drachtboom voor bijen. De honingboom heeft een half open kroon en groeit iets grilliger dan de valse christusdoorn. In juli/september krijgt de boom roomwitte pluimen en staat de boom prachtig in bloei. Het is daarnaast een drachtboom voor bijen en waardboom voor vlinders. De robinia is een boom die al wordt toegepast in de Weespertrekvaart buurt en heeft ook een geveerd blad en een open kroon. Hiermee zijn het 3 boomsoorten die veel overeenkomsten hebben en toch voor afwiss zorgen. Selectie onder voorbehoud.

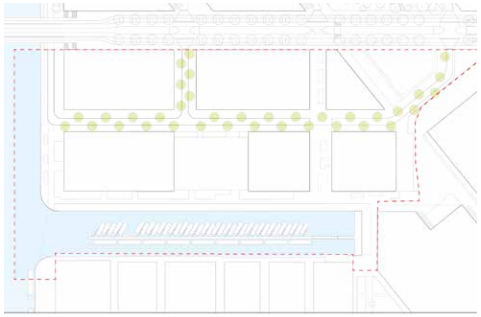

▲ Stedelijke bomen

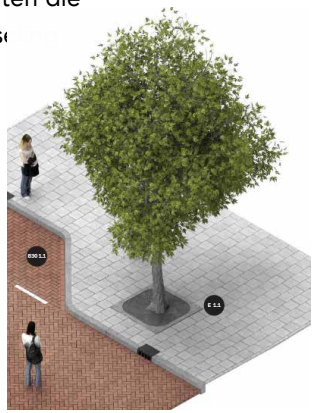

▲ Vierkante boomspiegel volgens het Handboek Groen.

Gleditsia triachantos var 'inermis' (valse christusdoorn)

Robinia pseudoacacia

Sophora japanica (honingboom)

Park bomen

De bomen, die op het speelplein naast kavel 11 geplant worden, zijn parkbomen, De voorgestelde soorten sluiten aan bij de soorten die in het Bella Vistapark aangeplant zijn. Hierdoor wordt het speelplein als het ware onderdeel van het park. Aan dit assortiment is de Chinese moerascipres ofwel watercipres toegevoegd.

De bomen verschillen in grootte, hoogte, bladvorm, kleur, beleving, etc.. De zilverlinde, Chinese moerascipres, trompetboom en grove den zijn bomen van de 1ste grootte en kers van de 2e grootte.
Kers en grove den worden ook toegepast in de ecologische hoofdstructuur van Amsterdam. Zij dragen daardoor veel bij aan de biodiversiteit in het gebied.
Selectie onder voorbehoud.

▲ Park bomen

Metasequoia glyptostroboides (Chinese moerascipres)

Tilia tomentosa (zilverlinde)

Pinus sylvestris (grove den)

Prunus padus (kers)

Catalpa bignonioides (Trompetboom)

Plantvakken

De plantvakken worden ingezaaid met een bloemenweidemengsel , of aangeplant met een mengsel van vaste planten, grassen en/of heesters. Het assortiment wordt bepaald door het type groen wat beoogd wordt: gebruiksgroen of ecologisch groen en door de ligging. Gestreefd wordt naar een grote biodiversiteit. Om de beplanting te beschermen worden de plantenvakken in de winkelstraat (40cm) en in de Nooit Dorstraat (20cm) verhoogd uitgevoerd. Mogelijk zal dat ook het geval zijn op het buurt- /schoolplantsoen en het sportplein bij blok 11. Dit hangt mede samen met hoe deze gebieden in het participatieproces worden uitgewerkt.
De zone grenzend aan het Kronenbergterein wordt aangeplant met heesters en met een ingezaaid bloemenweide mengsel. Deze aanplant heeft een tijdelijk karakter. Een definitieve inrichting wordt bepaald in samenhang met de toekomstige transformatie van dit gebied.

Te onderscheiden zijn verschillende gebieden:

- langs de kades van de Duivendrechtsevaart en insteekhaven het buurt- en schoolplein: ecologisch groen
- langs de noordgevel van de tussenstraat, tussen de het speelplein en pad langs de oostzijde van kavel 11, boomspiegels in het noordelijke deel: buurtgroen
- binnen- en daktuinen tuinen: menging van ecologisch- en gebruiksgroen
- groenzone grenzend aan de Kronenberg terrein. Dit groen bestaat uit heesters en ingezaaid bloemenweide mengsel met ecologische waarden.

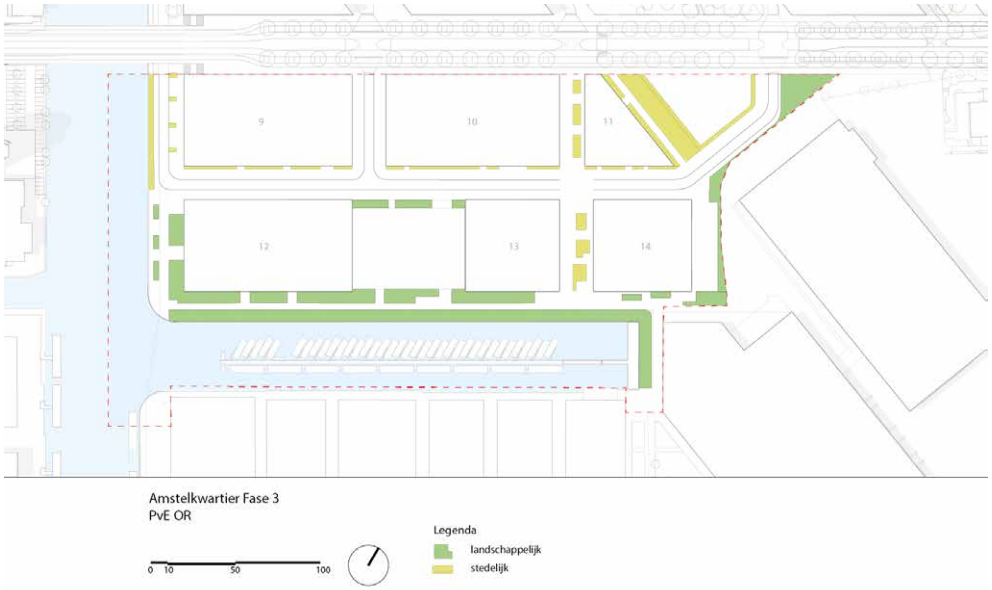

▲ Landschappelijk & stedelijk groen

▲ Referentie: Portland Oregan straat profiel.

Plantvakken winkelstraat

De inrichting van de winkelstraat wordt binnen Puccini Methode opgevat als een 30 km buurtstraat, met een rijloper die alleen toegankelijk is voor fietsers, gemarkeerd door banden en die nagenoeg op hetzelfde niveau ligt als de zijstroken. De inrichting wijkt af van die van de woonstraten in Amstelkwartier 3e fase. Het profiel is opgebouwd uit een verharding van hergebruikte gebakken klinkers. Regenwater wordt via een kolk in het midden van de straat afgevoerd. Aan één zijde ligt in de verharding een voorzieningenstrook van hergebruikte betonplaten. De breedte van de voorzieningenstrook varieert: in het zuidelijke deel 9,50m en in het noordelijke deel 4,50m breed. In de voorzieningenstrook liggen verhoogde plantvakken beplant met verschillende soorten bomen en een onderbeplanting van vaste planten en siergrassen. De banken maken een integraal onderdeel van de plantvakken. De verhoogde plantvakken worden uitgevoerd in metaal. De strook is verder geschikt voor flexibel gebruik, zoals een terras. De verlichting in de winkelstraten bestaat uit hangende verlichtingsarmaturen. Zodoende is het aantal obstakels in het verblijfsgebied beperkt. De detaillering van plantvakken, bestratingpatroon en verlichting worden in het definitieve fase nader uitgewerkt.

◀ Referentie: Glass holder Park, Londen

▲ Referentie: Vorplatz - Lex Kervers landschaftarchitecten

◀ Referentie: streetlife.nl

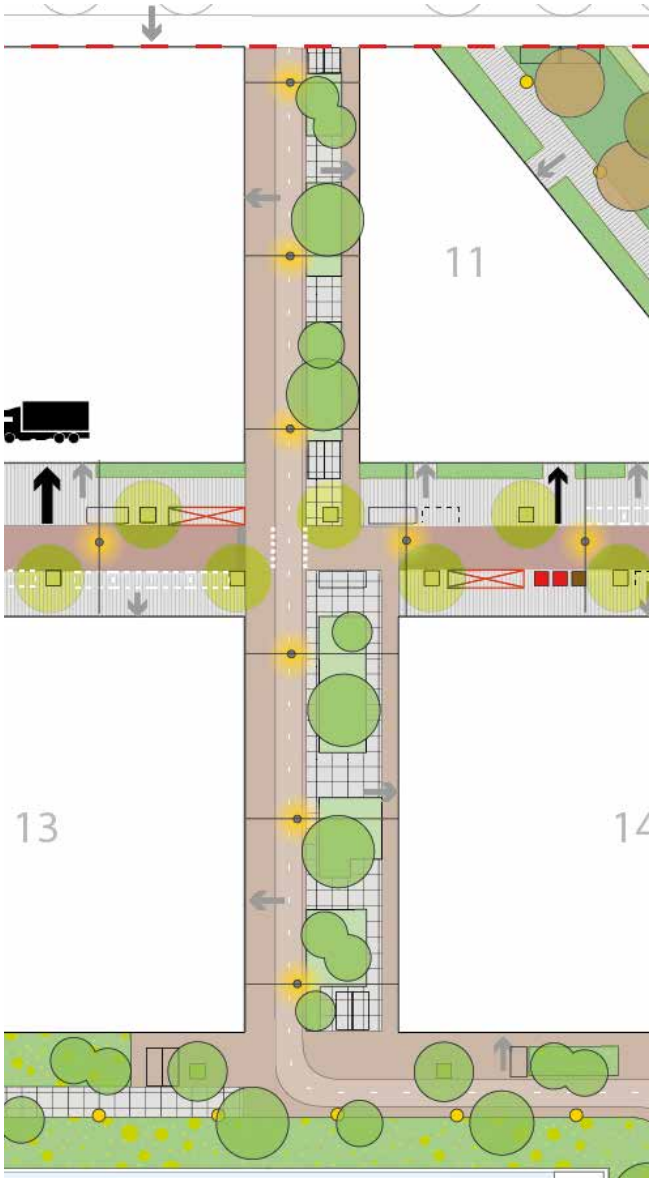

▲ Uitsnede winkelstraat - plankaart openbare ruimte

Groen langs de gevel

Groen langs de gevels draagt bij aan aan een groene uitstraling van de openbare ruimte. Het vermindert hittestress, vergroot de waterberging en het is natuurinclusief. Er worden drie verschillende soorten gevelgroen toegepast: geveltuin, verticaal groen en openbaar groen langs de gevels .

Geveltuinen kunnen na de aanleg van de openbare ruimte aangevraagd worden bij de Gemeente door de bewoners, zie het kaartje op deze pagina voor welke gevels dit geldt. Dit groen kunnen bewoners zelf aanplanten. De gemeente zorgt na aanvraag voor een plantvak. Het groen wordt door de bewoners zelf onderhouden. Het groen bestaat uit eenjarigen, vaste planten, grassen en heesters

Verticaal groen komt voor in het zuidelijk deel van Amstelkwartier 3e fase. Dit groen is een specifieke vorm van een geveltuin. In de architectuur van elk gebouw worden voorzieningen opgenomen die begroeiing van de gevel met klimplanten mogelijk maakt. Dit aspect dient in het kavelpaspoort te worden meegenomen. Het groen wordt in principe door de eigenaar van de panden onderhouden en bestaat uit inheemse soorten .

Gemeenschappelijk groen langs de gevels komt voor in de tussenstraat en aan de oostgevel van kavel 11. Dit groen wordt aangelegd door de gemeente. De groenstrook is 2,00m breed. Het groen bestaat uit eenjarigen, vaste planten, heesters en kleine bomen. Hoogte onderzijde van gevelpuien en groenstrook zijn op elkaar afgestemd. Dit aspect dient in het kavelpaspoort worden meegenomen.

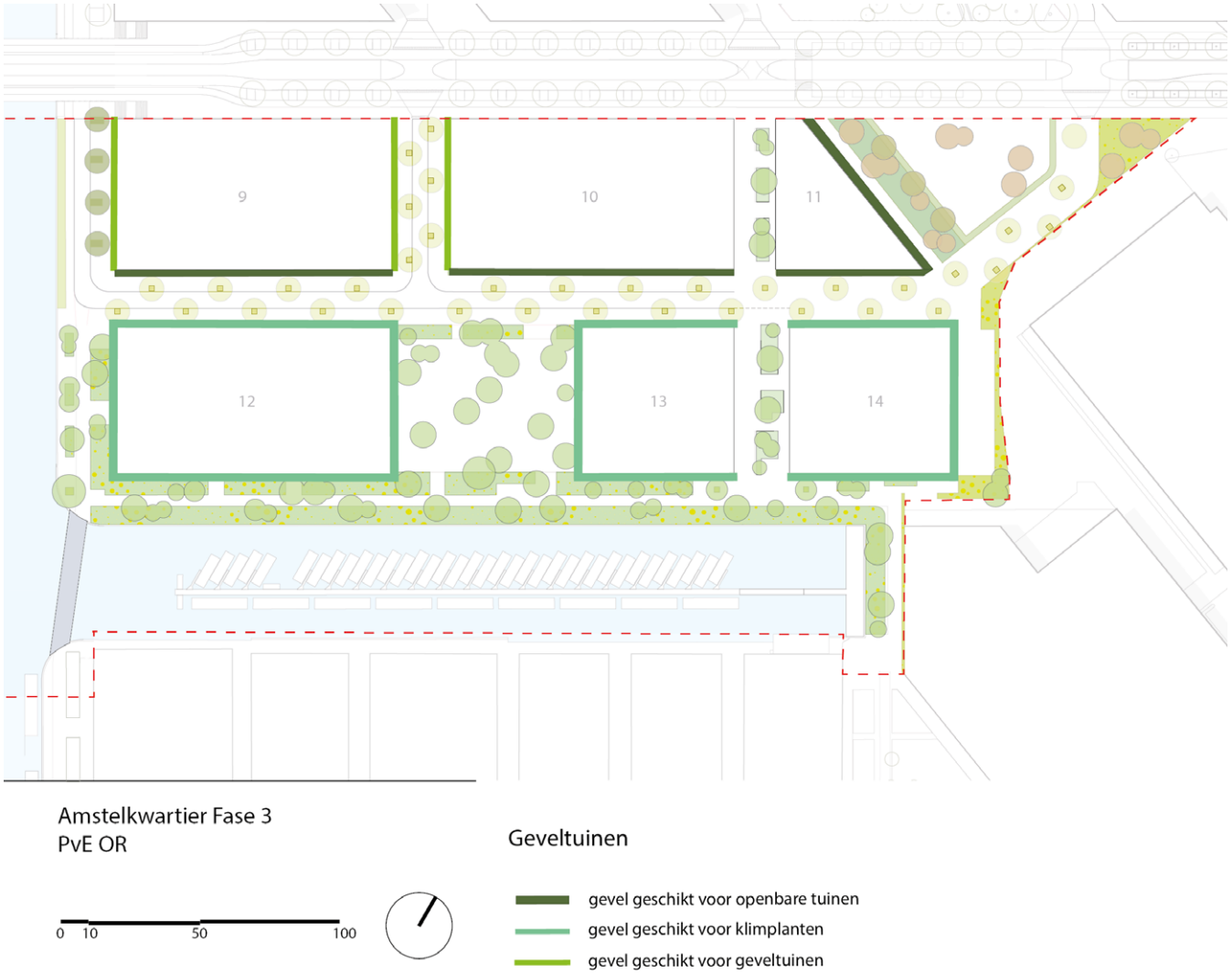

▲ Groen invulling

◀ Geveltuinen

▲ Openbaar groen. Referentie: OKRA, Westerkade

◀ Verticaal groen. Klimrozen.

◀ Verticaal groen. Referentie: Fiep Westendorpschool, Amsterdam

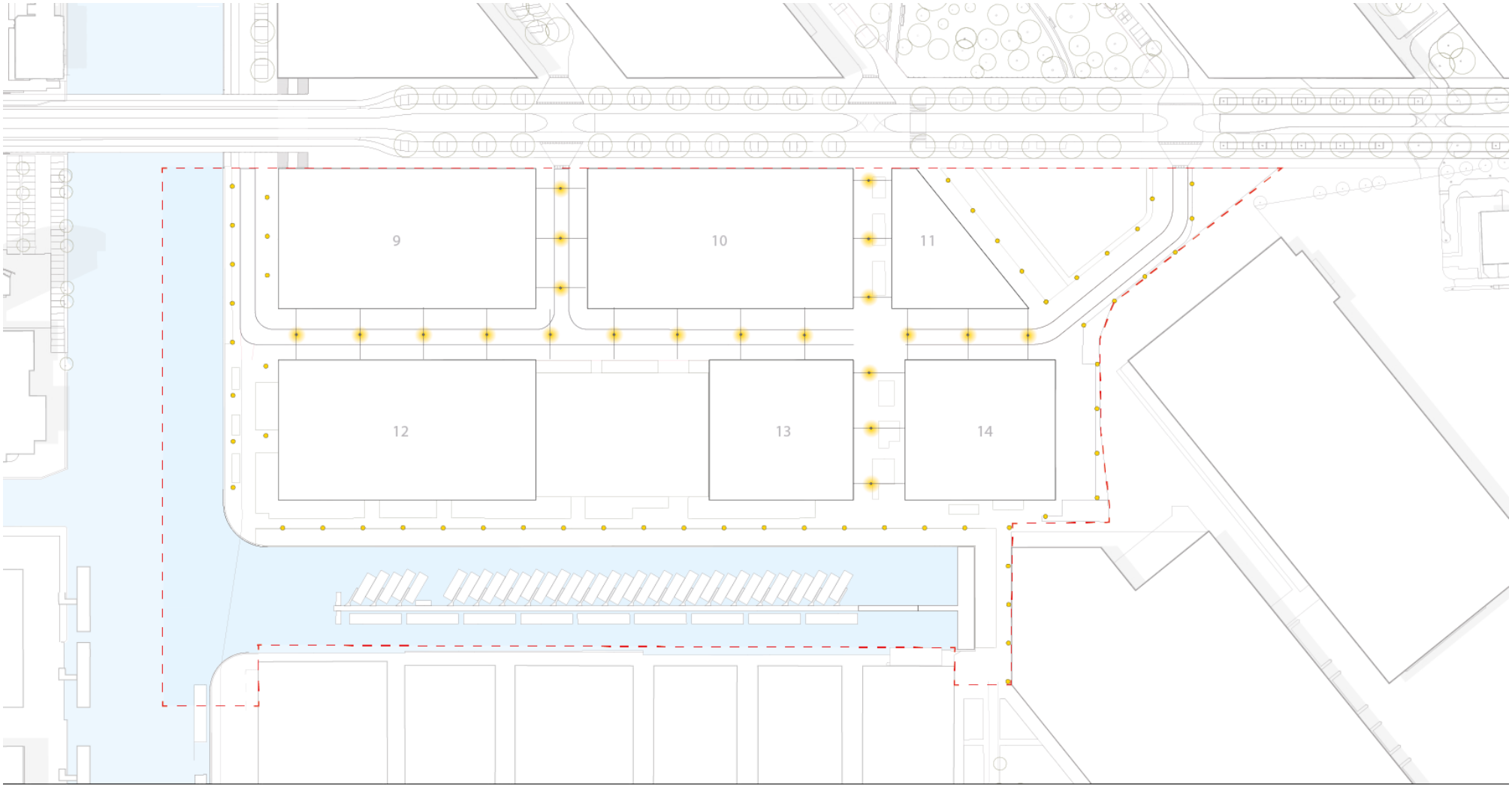

Amstelkwartier Fase 3
PvE OR

Legenda

0 10 50 100

overspanningsarmatuur
armatuur 21e eeuw
friso Kramer
kade - klein armatuur

3.5 Verlichting

In principe geldt voor de toepassing van verlichtingsarmaturen de Puccini-Methode. Voorstel is om op de noordelijke kade van de Duivendrechtsevaart het lage paaltoparmatuur van Friso Kramer toe te passen. Voor de overige delen zoals het buurt- en schoolplantsoen, het waterplein en het sportplein komen speciale lichtmasten. Deze worden tijdens de participatie in een later stadium bepaald. Voor de woon- en winkelstraten wordt voorgesteld hangende verlichting vanwege de bijzondere sfeer en het beperken van obstakels.

In de definitieve fase wordt de keuze van de verlichtingsarmaturen vastgesteld.

▲ Standaard paaltop armatuur

▲ Standaard armatuur hangende verlichting

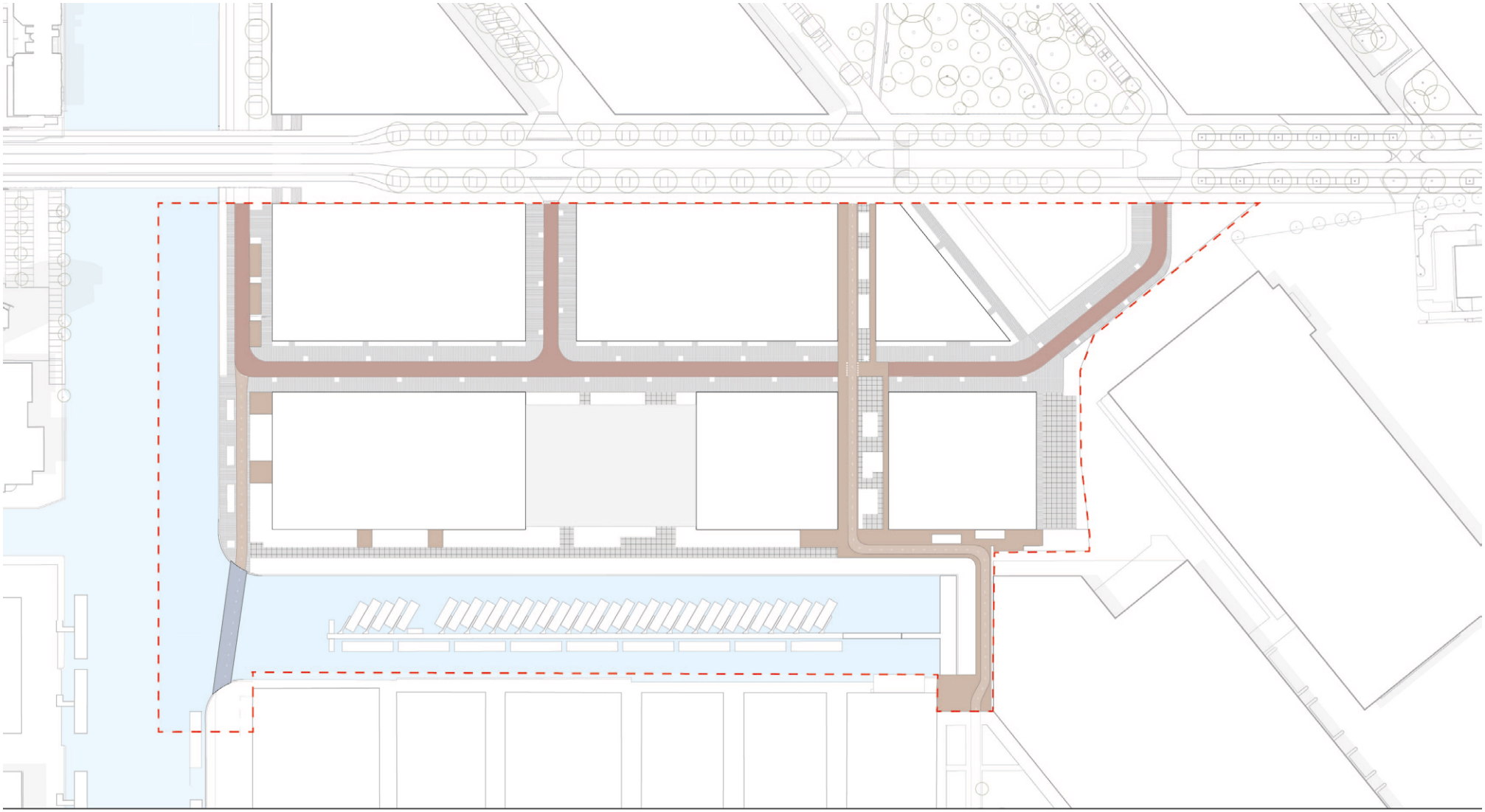

Amstelkwartier Fase 3
PvE OR

0 10 50 100

Legenda

- hergebruikte betonplaten
- verharding schoolplein ntb
- 30x30 betontegel
- fietsroute hergebruikte klinkers keiformaat
- hergebruikte klinkers dikformaat
- langzaam verkeersbrug

3.6 Materialisering

De Gemeente Amsterdam heeft voor toepassing van de verhardingen in de openbare ruimte een handboek Puccini Rood samengesteld dat geldt als gemeentelijk beleid. Doel is om meer samenhang te brengen in de openbare ruimte en het beheer overzichtelijker en gemakkelijk te maken. Er is in het handboek onderscheid gemaakt in verschillende gebieden, elk met typisch eigen materiaalgebruik. Amstelkwartier 3e fase valt binnen de Puccini Methode in categorie Zone C: zone 20-40 en naoorlogse stad (exclusief tuindorpen Noord)

- 30 km/uur straten: rijbaan van klinkers, keiformaat rood, trottoirband, 30x30 betontegel.
- 30 km buurtstraat (nieuwe stijl): rijbaan van klinkers, zijstraat 30x30 betontegel of klinkers, banden op gelijk niveau (zoals genoemd in Handboek pg 463 en bijlage pg 314).

Naast de standaard toepassing van de materialen hanteert de Puccini Methode ook de categorisering 'buurtplein'. De buurtpleinen zijn bijzondere openbare gebieden en hier kunnen - in afstemming met de Puccini Commissie - afwijkende materialen worden toegepast. In Amstelkwartier 3e fase zijn de winkelstraat, het zuidelijk deel met de kades langs de Duivendrechtsvaart en de insteekhaven, het buurt- en school plantsoen en het sportplein, die voor deze categorisering in aanmerking kunnen komen. Voorstel is op deze plekken een palet van hergebruikte verhardingsmaterialen toe te passen, zoals betonplaten en gebakken klinkersh. Dit palet wordt ook in soortgelijke gebieden in Overamstel toegepast. Zodoende ontstaat er meer onderlinge samenhang.

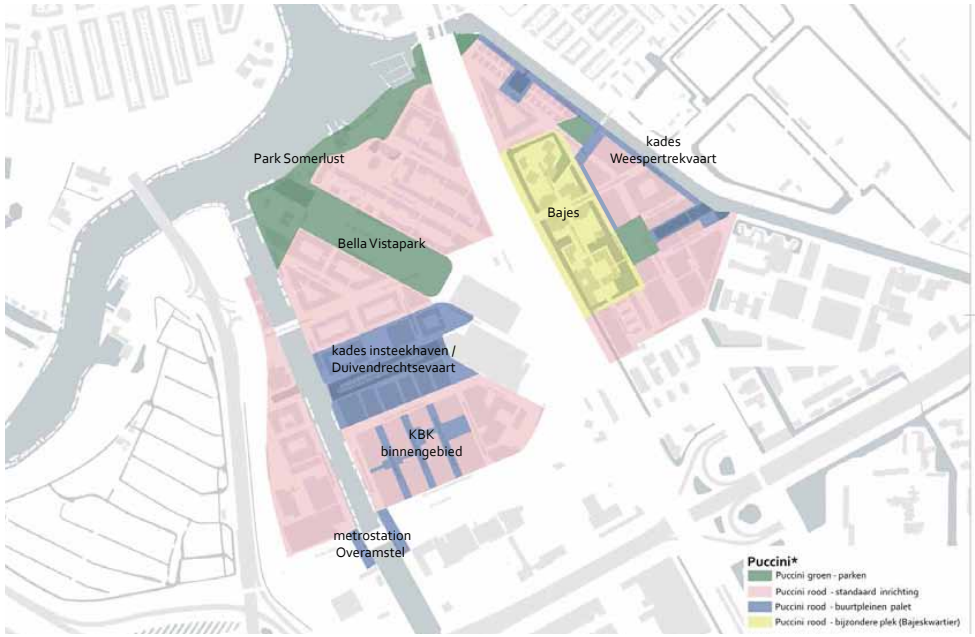

▲ Voorbeelden mogelijk hergebruik van materialen al reeds aanwezig in het huidige projectgebied.

3.7 Meubilair

In principe wordt uitgegaan van toepassing van straatmeubilair zoals genoemd in het HIOR (Handboek inrichting Openbare Ruimte). Dit geldt o.a. voor fietsnietjes, afvalbakken, verlichting, afvalcontainers, banken, etc.
Voor de gebieden die als buurtplein beschouwd, zoals de kades langs de Duivendrechtsevaart en de insteekhaven, de winkelstraten, het school- en buurtplantsoen, het sportplein aan het Bella Vistapark en het waterplein wordt - indien gewenst - afwijkend straatmeubilair toegepast .
De detaillering hiervan worden in het definitief ontwerp nader uitgewerkt.

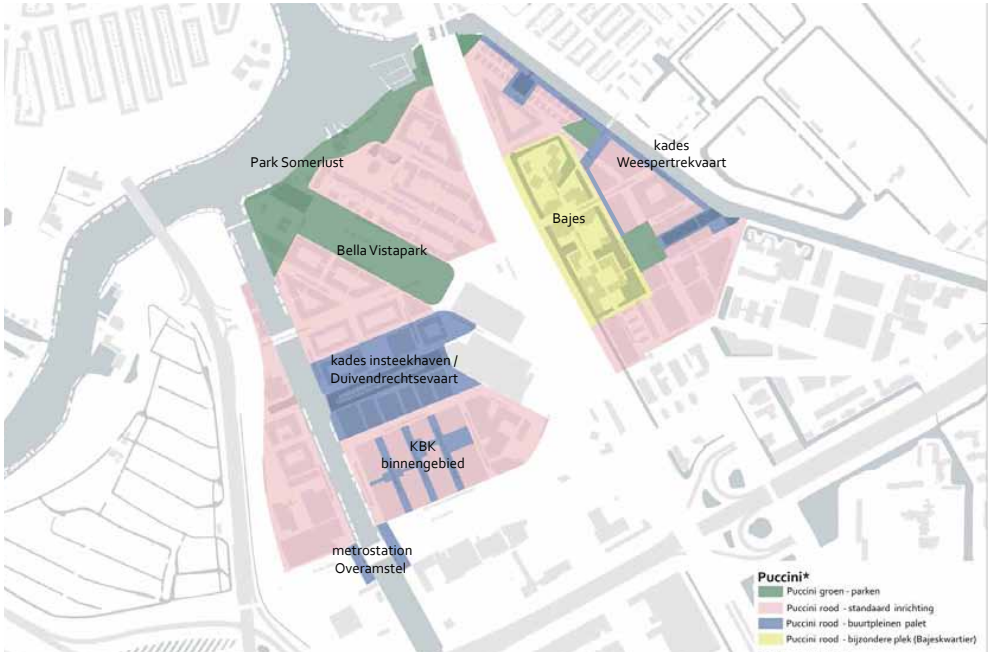

▲ Referentie: niet bekend

▲ Referentie: niet bekend

3.8 Kunst in de openbare ruimte

Voor kunst in de openbare ruimte is een bedrag beschikbaar gesteld van 75.000 Euro (conform de standaard regeling in de grondexploitatie). Er zijn fondsen die aangesproken kunnen worden om dit bedrag te verhogen. T.z.t. wordt met de buurt gezocht naar een passend proces en invulling.
De afbeeldingen op deze pagina zijn bedoeld als inspiratiebeelden voor een mogelijke kunsttoepassing. Mogelijk kan er gewerkt worden met het huidige kunstwerk wat in het terrein aanwezig is. Ook is een optie om het hekwerk langs het Bellavista park door te zetten langs het sportplein bij blok 11.

▲ Hekwerk Bellavista Park

▲ Huidig kunstwerk op het terrein - constructie in staal

▲ Huidig kunstwerk op het terrein - constructie in staal

3.9 Duurzaamheid

De gemeentelijke agenda Duurzaam Amsterdam (2015) is een van de pijlers onder het stedenbouwkundig plan van Amstelkwartier 3e fase. Dat geldt met name voor de thema's duurzame energie, schone lucht, klimaatbestendigheid, circulair bouwen en afval. Daarnaast voldoet het plan aan de ambities Routekaart Klimaatneutraal (2019). Voor de inrichting van de openbare ruimte zijn onderstaande onderdelen van belang:

Klimaatbestendigheid
Met de herontwikkeling van het terrein neemt de hoeveelheid onverhard oppervlak toe van ongeveer nul naar circa 7.500 m2. Aandachtspunt is de afvoer van zware regenbuien en het optreden van hitte tijdens warme zomerdagen. Een pakket samenhangende maatregelen is opgesteld dat niet alleen de klimaatbestendigheid ten goede komt, maar ook de lokale flora en fauna.

Rainproof
Om hevige regenbuien - als gevolg van de klimaatverandering - te kunnen verwerken en overlast te voorkomen, stelt het stedelijk programma Rainproof eisen aan de openbare ruimte en bouwkavels. Amstelkwartier 3e fase is hierop een uitzondering. Vanwege de vervuiling in de ondergrond dient juist zo veel mogelijk voorkomen te worden dat regenwater zich mengt met het grondwater en hiermee de vervuiling ondergronds zich verspreid. Vandaar dat regenwater in Amstelkwartier 3e fase zo veel mogelijk via de kades langs de Duivendrechtsevaart en de insteekhaven verzamelt en gecontroleerd (zo mogelijk zichtbaar) via het riool afgevoerd op het oppervlakte wordt geloosd. Regenwater dat alsnog in het grondwater terecht komt wordt via drainageleidingen naar een zuiveringsinstallatie nabij de insteekhaven in Amstelkwartier 2e fase geleid, waardoor de meeste vervuiling weggenomen wordt.

Opwarming van de stad
In het stedenbouwkundig ontwerp zijn maatregelen doorgevoerd om 's zomers droogte en het 'urban heat effect' te bestrijden. De maatregelen richten zich vooral op het maximaliseren van groenvoorzieningen (die een koelend effect geven),

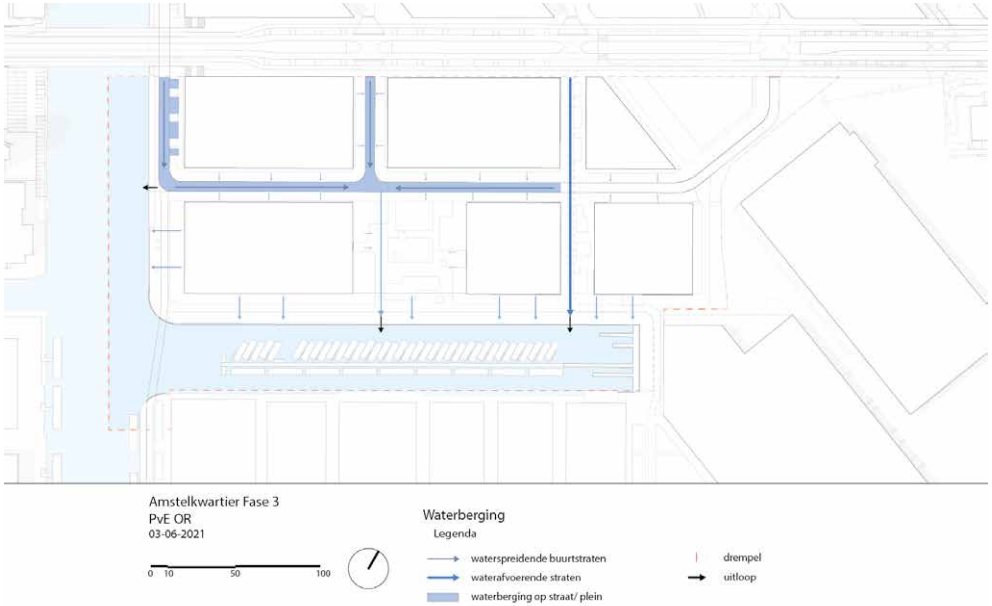

▲ Waterberging

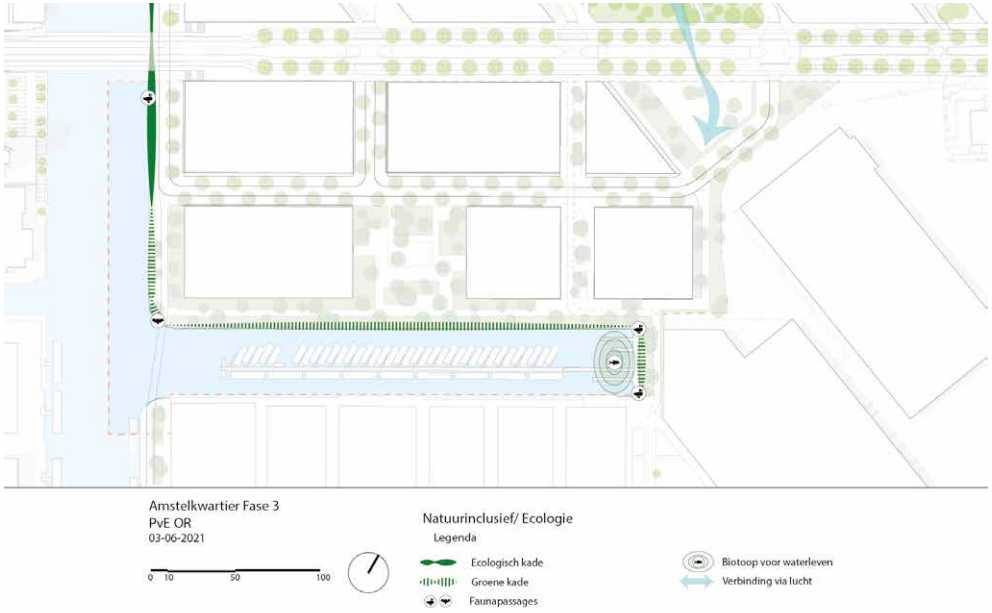

▲ Natuurinclusief

schaduw en materiaalgebruik dat hitte minder sterk uitstraalt. Voor de inrichting van de openbare ruimte zijn hiervoor van belang: bomen in straten, op pleinen en kades, beperking van het oppervlak verhard gebied, stimuleren van geveltuinen, aanleg groene binnentuinen in de volle grond en daktuinen. Daarnaast is er veel winst op dit terrein te halen door toepassing van specifiek materiaalgebruik en gevelindeling van de gebouwen

Groene daken en gevels
Groene daken hebben niet alleen nut voor het bergen van regenwater maar houden de daken ook koel. Daarnaast hebben insecten profijt van extensieve (sedum) of intensieve groene daken, die ook bijdragen aan bijenvriendelijke stad. In Amstelkwartier 3e fase worden groene daken in de tenders dan ook op alle daken voorgeschreven. Groene daken laten zich overigens goed combineren met PV-panelen. Groene gevels (klimplanten of verticale tuinen) geven verkoeling en bieden nestgelegenheid en beschutting voor vogels en insecten. De geveltuinen geven meerwaarde aan de biodiversiteit.

▲ Referentie: Biomatrix planten eilanden

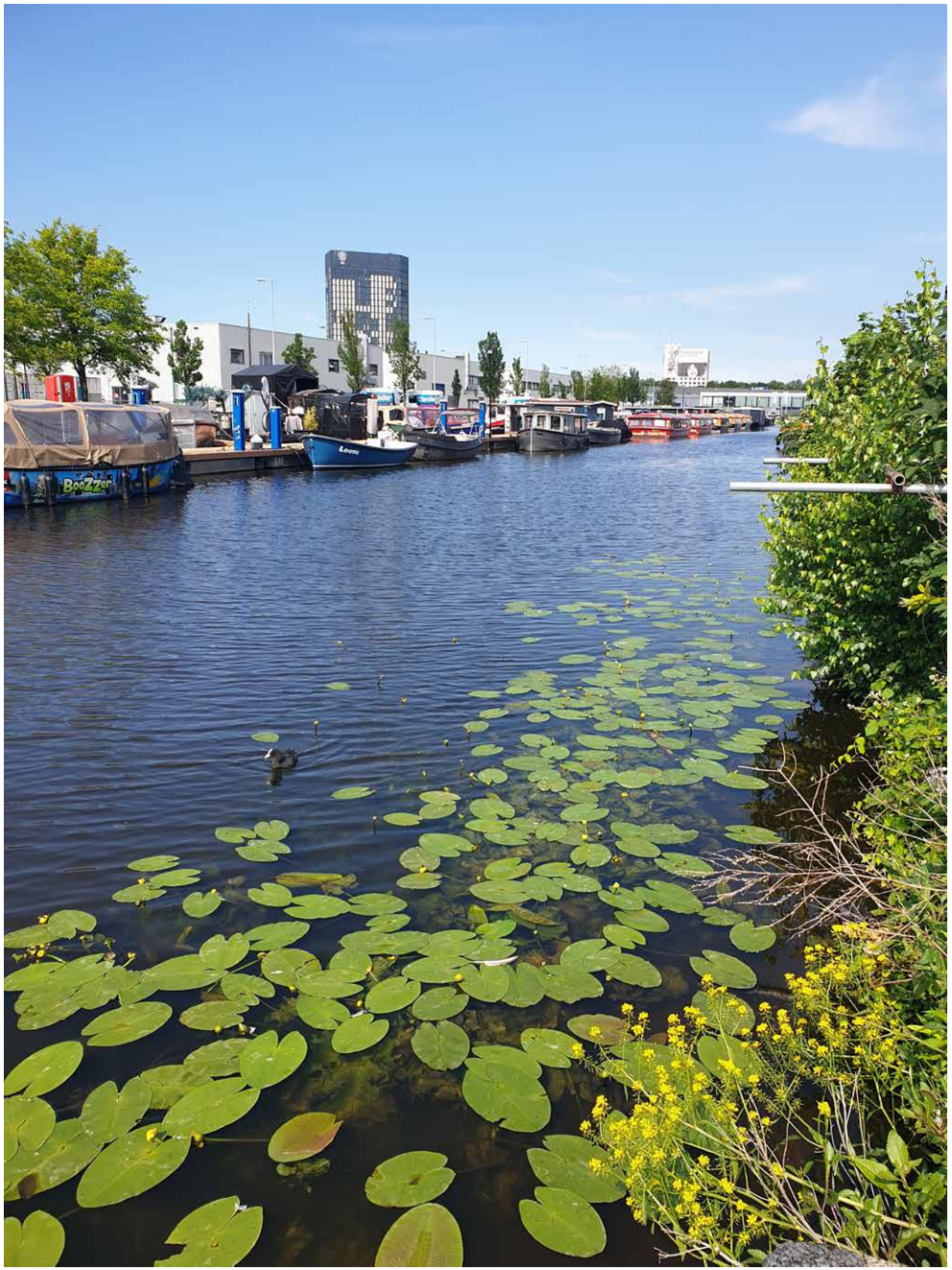

▲ Insteekhaven huidige sitiuatie

3.10 Profielen maaiveld

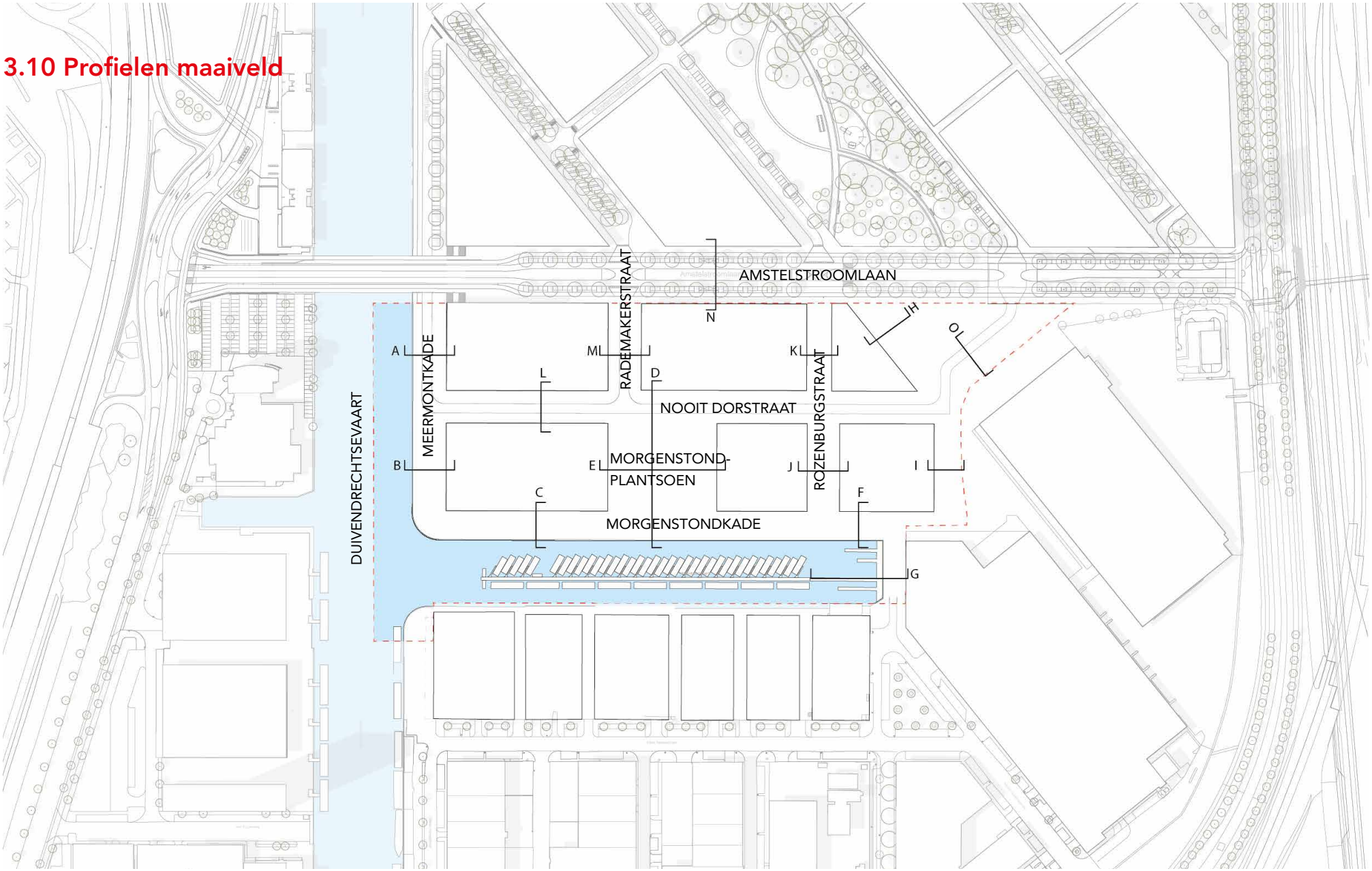

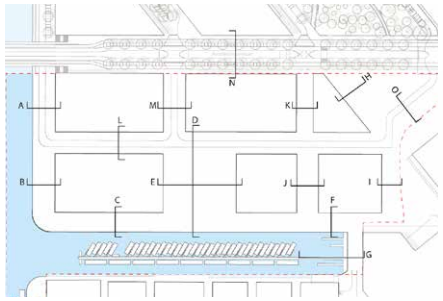

A. Haaks parkeren in de Meermontkade

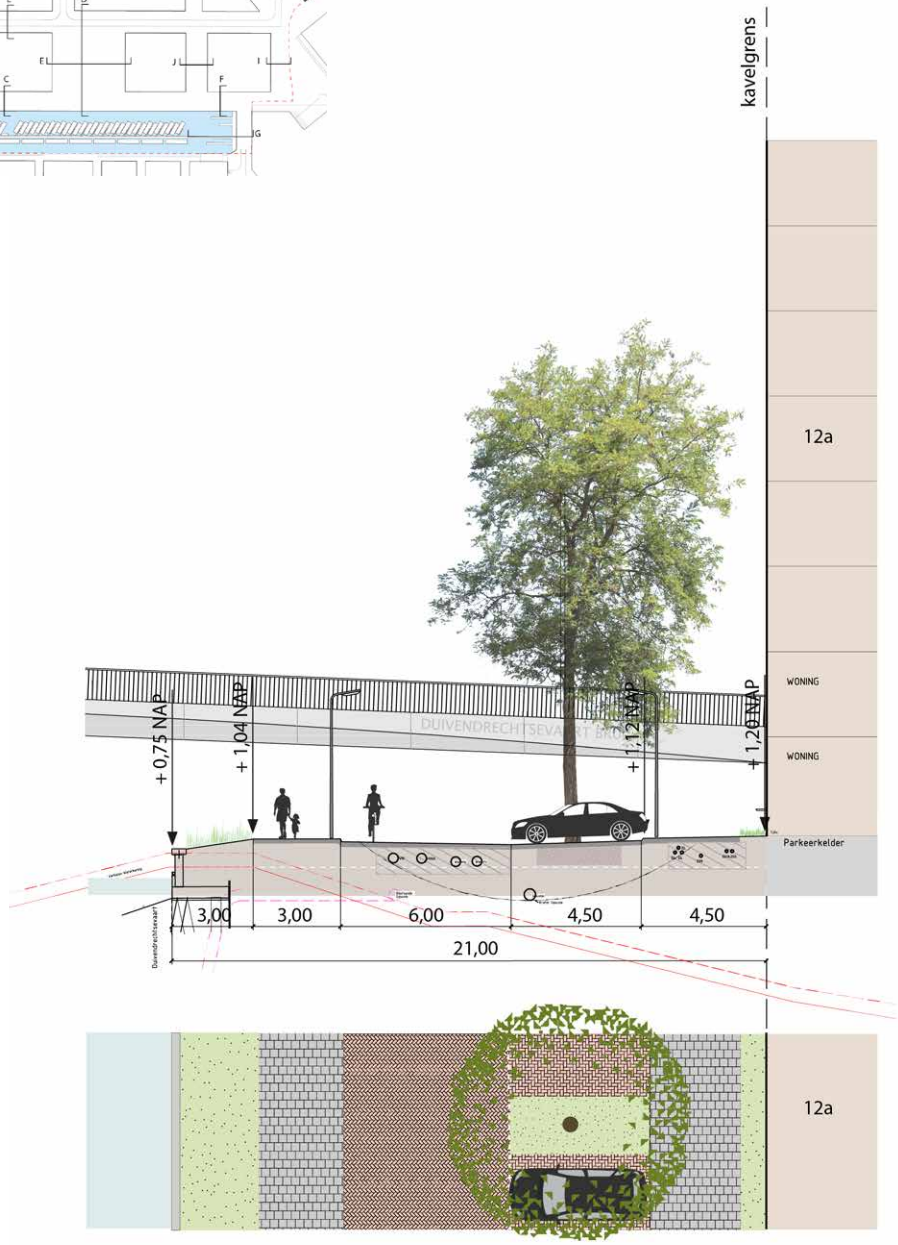

B. Voetgangerszone Meermontkade

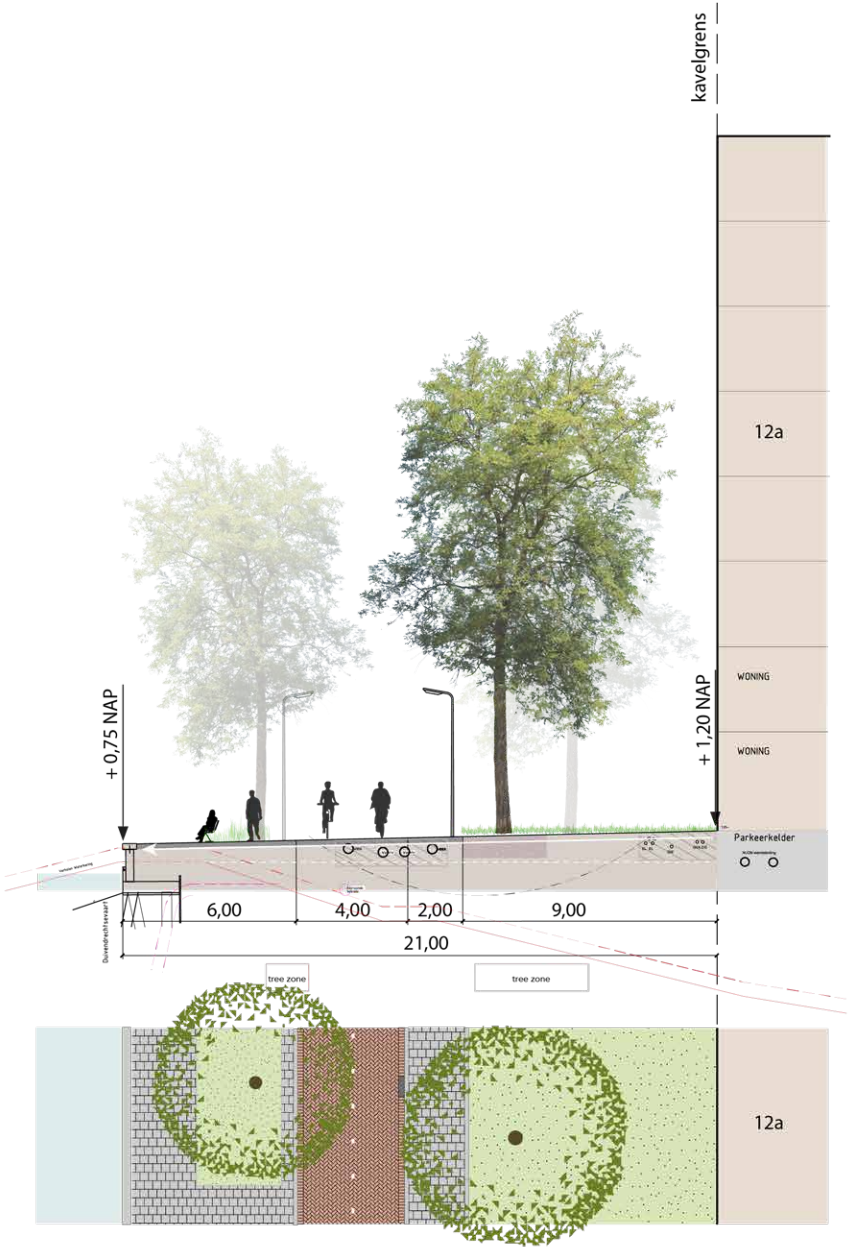

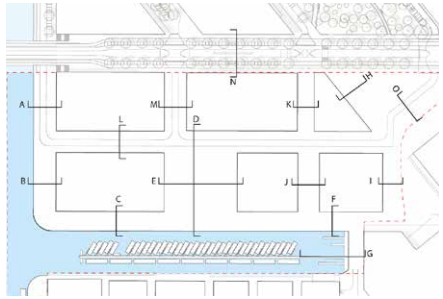

C. Voetgangerszone Morgenstondkade

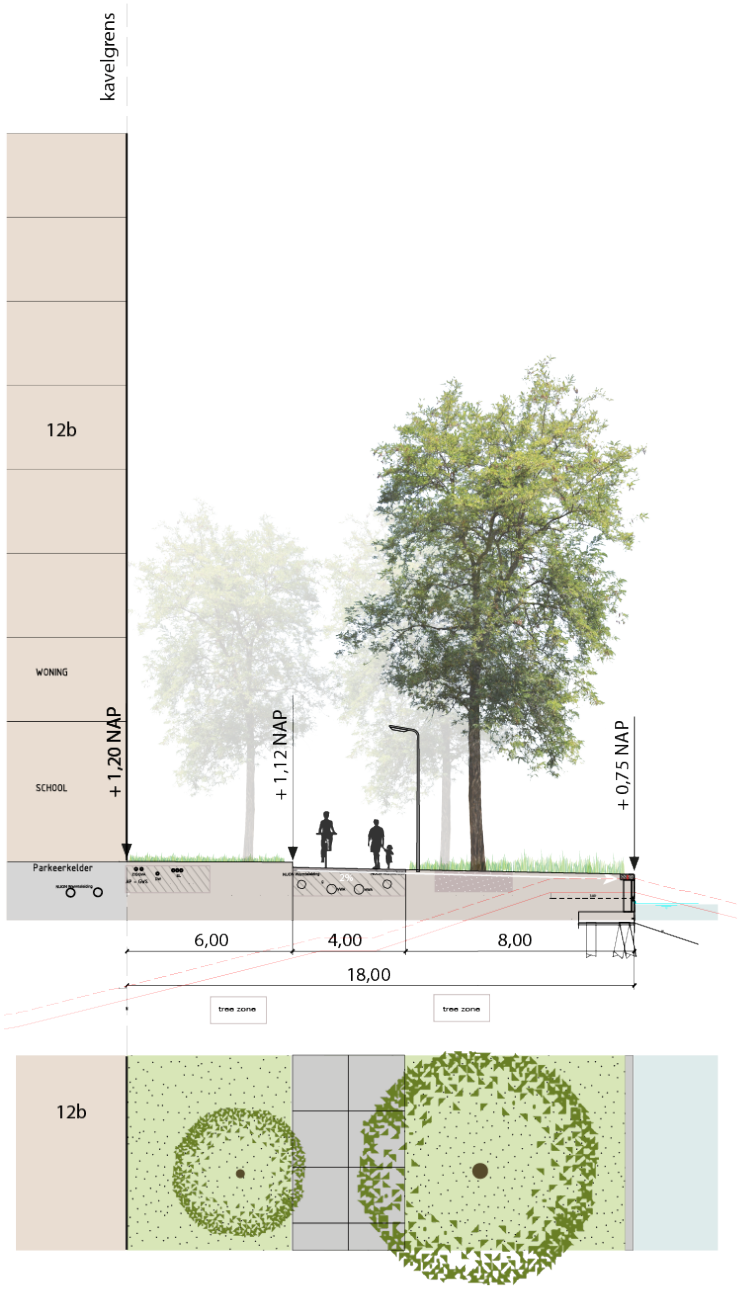

F. Indeling kade met terrassen in de Morgenstondkade

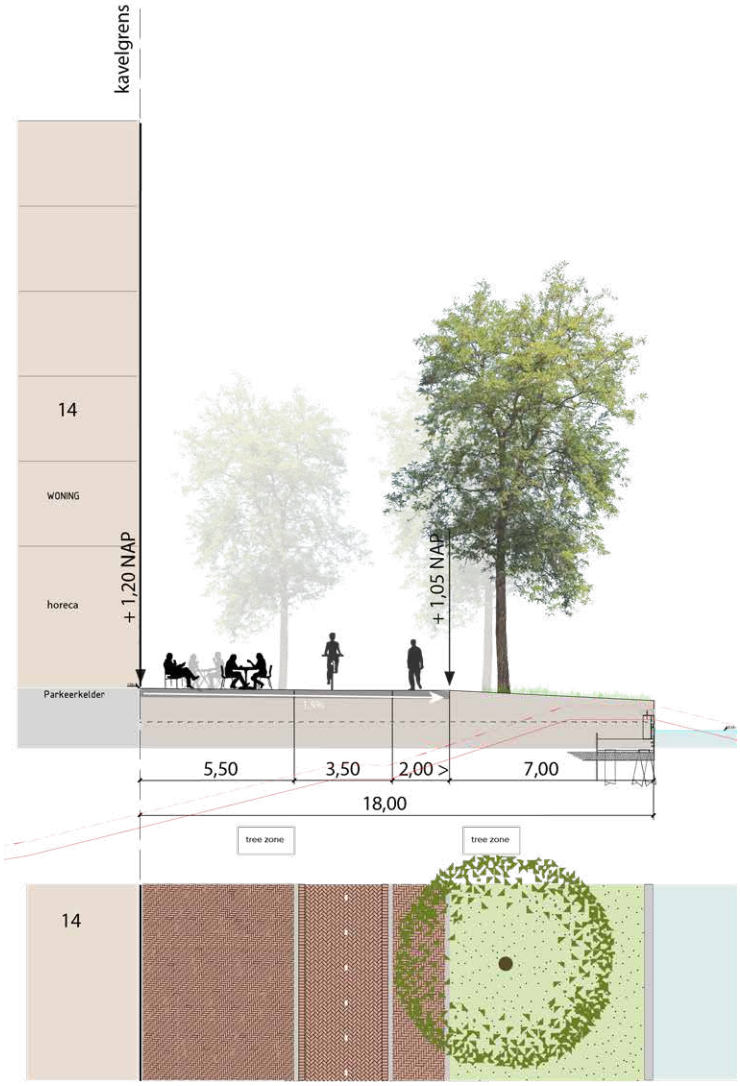

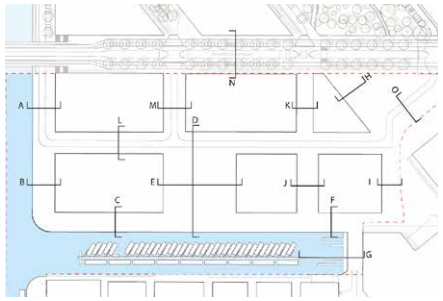

D. Dwarsdoorsnede Nooit Dorstraat / Morgenstondplantsoen / Morgenstondkade

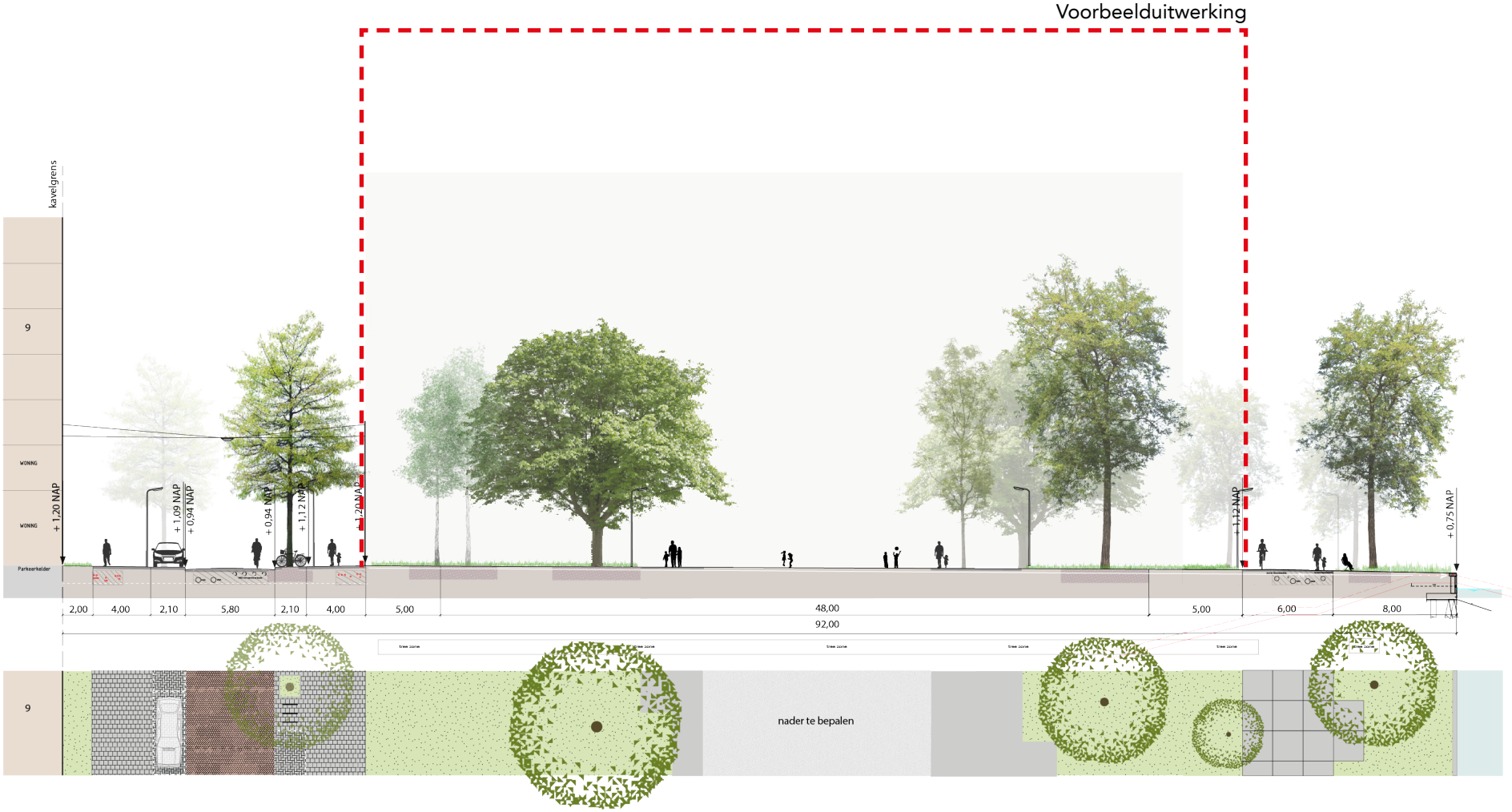

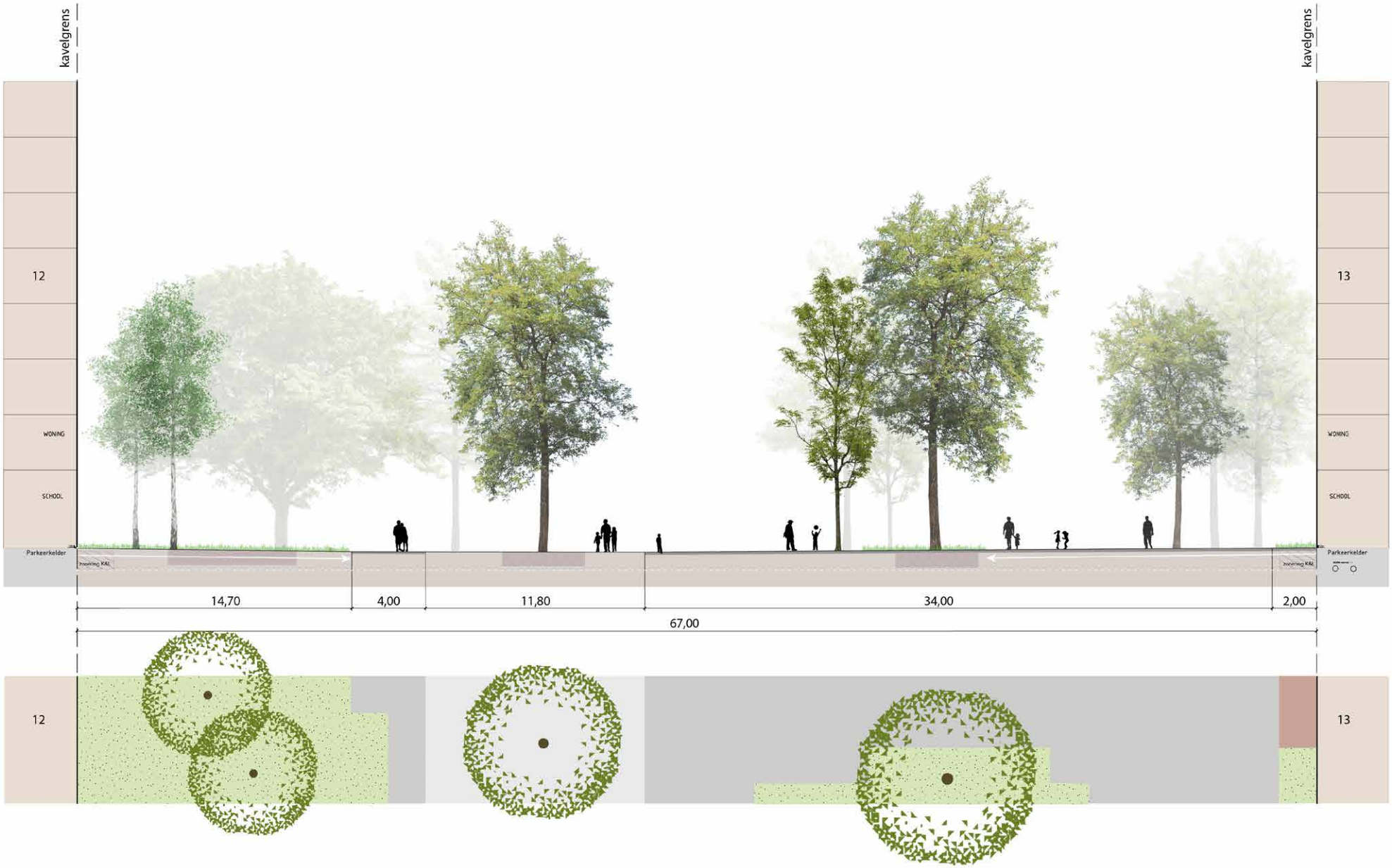
kavelgrens
kavelgrens
12
13
WONING
SCHOOL
Parkeerkelder
14,70
4,00
11,80
34,00
2,00
67,00

E. Voorbeelduitwerking dwarsdoorsnede Morgen-stondplantsoen

De open ruimte tussen bouwblok 12 en 13 is een openbaar verblijfsgebied dat zowel functie heeft als buurt- en schoolplantsoen. Per school is er 1200m2 nodig voor gebruik als schoolplein (inclusief 300m2 per school voor een kinderdagverblijf). Verschillende modellen zijn mogelijk om tot een inrichting te komen. De in het VO getoonde inrichting is een voorbeeld van een mogelijke inrichting. Uitgangspunt bij verdere planvorming is dat het buurt- en schoolplantsoen een groen karakter krijgt dat aansluit op het groen langs de kade. Om die reden wordt langs de Nooit Dorstraat een zone van 5,00m openbaar groen aangehouden en wordt er verticaal groen langs de gevels voorgesteld. Samen met het groen langs de kade ontstaat een groene rand rondom het plantsoen. Op het plantsoen zelf worden inheemse bomen voorgesteld. De positie van deze bomen zal mogelijk in een vroeger stadium worden bepaald dan de verdere inrichting van de plek.

Het buurtplantsoen / schoolplein wordt in samenspraak met de bewoners tzt nader uitgewerkt.

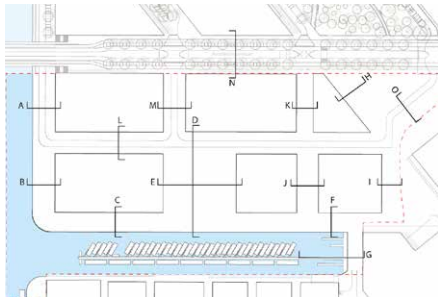

G. Voorbeelduitwerking kop insteekhaven / waterplein aan de Morgenstondkade

Volgens het stedenbouwkundig plan krijgt de kop van de insteekhaven een verblijfsfunctie aan het water; een waterplein. Gezien de impact van deze functie op het toekomstige woonklimaat wordt de uitwerking van het waterplein uitgewerkt in samenspraak met de nieuwe bewoners. Dit houdt in dat in het VO voor de inrichting enkel een aantal uitgangspunten worden aangedragen, zoals de ligging van de bovenzijde van de nieuwe kademuur op +0,75 en een aantal bomen op de kade. Ook de huidige ontsluiting van E-Harbour met een drijvende steiger en brug dient geïntegreerd te worden in de nieuwe inrichting.

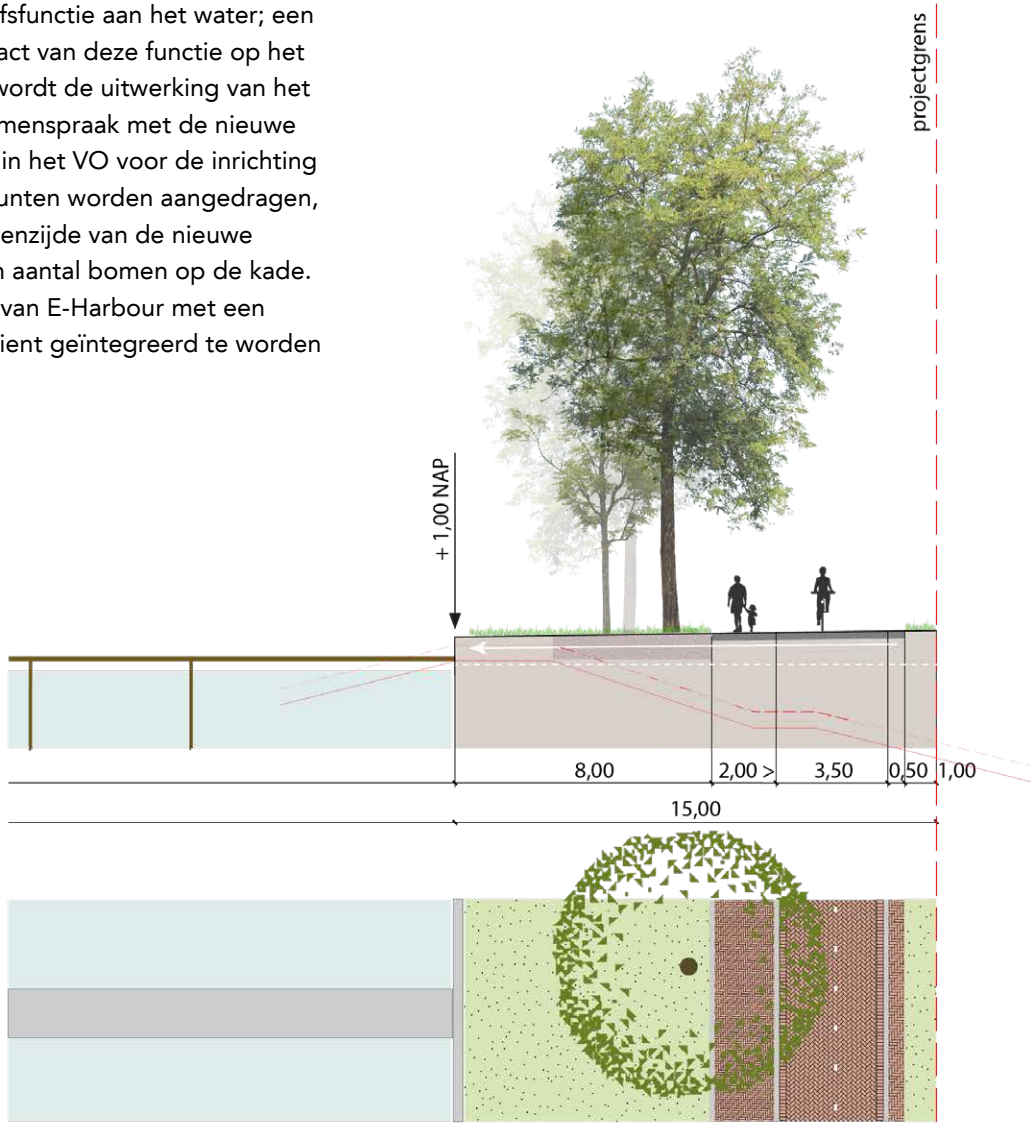

H. Inrichting Nieuwe Kruysweerstraat

Op de kop van het Bella Vistapark ten zuiden van de Amstelstroomlaan en oostelijk van kavel 11 is een sportplein gepland. Naar alle waarschijnlijkheid wordt deze sportplek voor de wat oudere kinderen in het gehele Amstelkwartier. De sportplek wordt langs de randen begrensd door groenzones en bomen. Ook in de sportplein komen een aan aantal bomen. Deze onderdelen vormen de basis voor een verdere uitwerking.
De sportplek wordt in samenspraak met de bewoners tzt nader uitgewerkt.

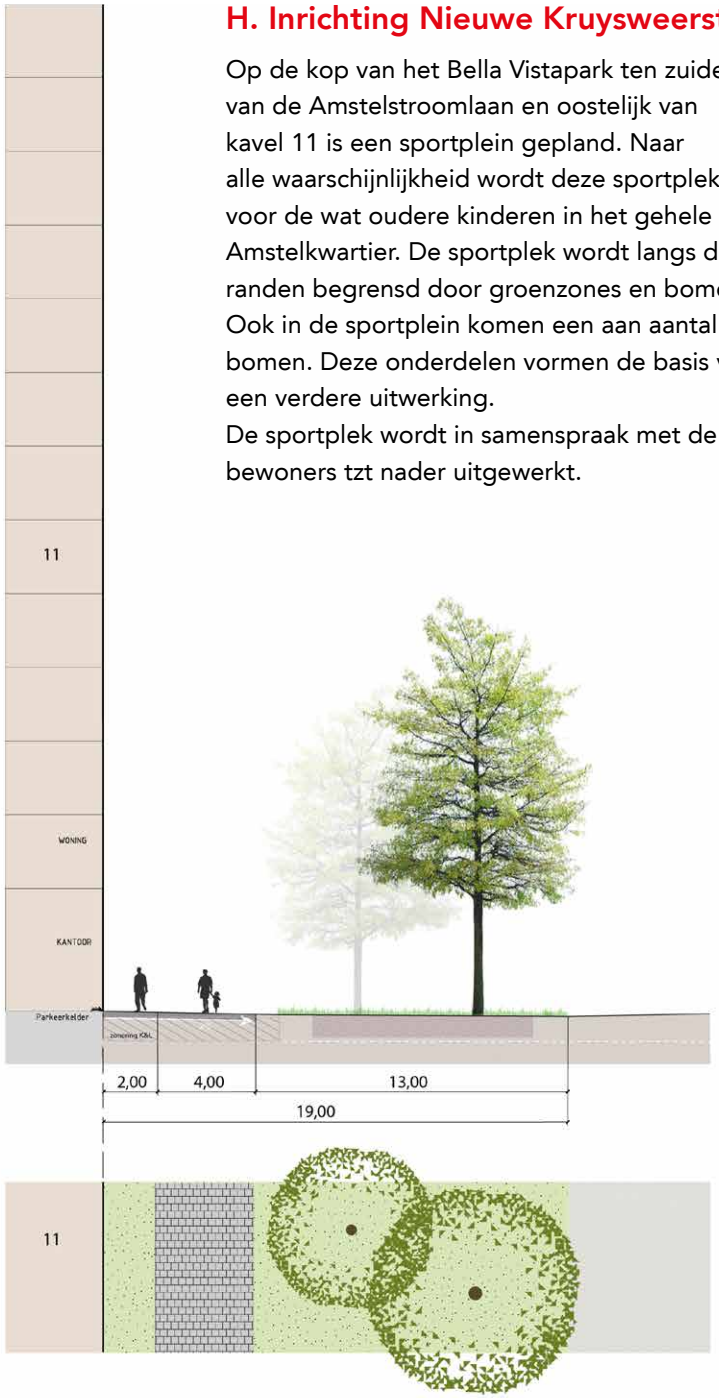

I. Inrichting oostzijde kavel 14

Het gebied oostelijk van Kavel 14 krijgt een tijdelijke groene inrichting. Het gebied wordt ingericht met betonplaten als parkeerplein voor bezoekers. De randen worden aangeplant met heesters en een bloemenweide mengsel. Het is de bedoeling dat in de toekomst het bouwblok uitgebreid afgebouwd wordt tot één gesloten bouwblok.

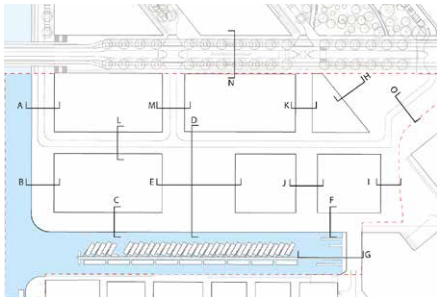

Tijdelijke inrichting oostzijde kavel 14

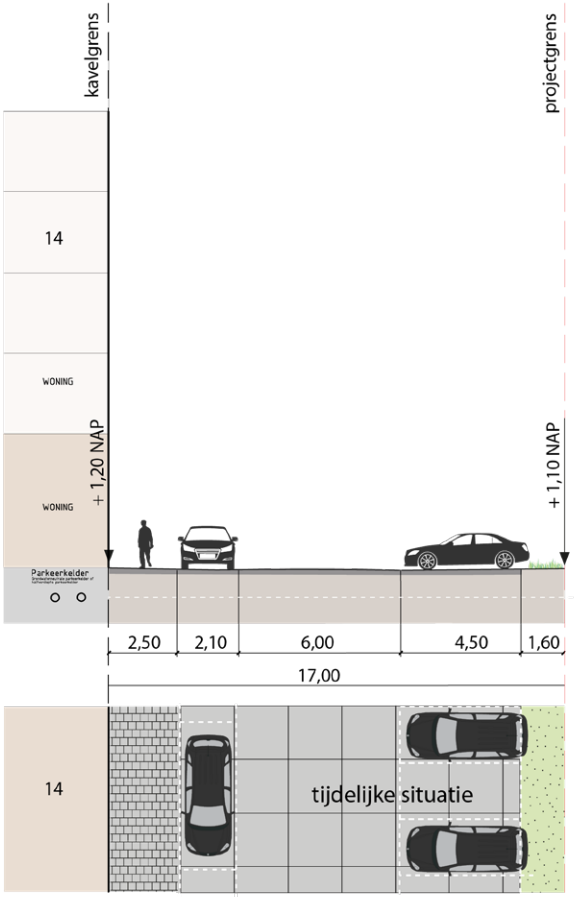

Mogelijke toekomstige situatie bij ontwikkeling blok 15

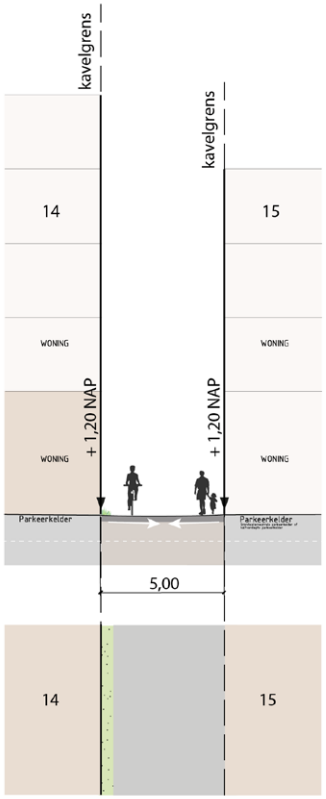

J. Rozenburgstraat zuid

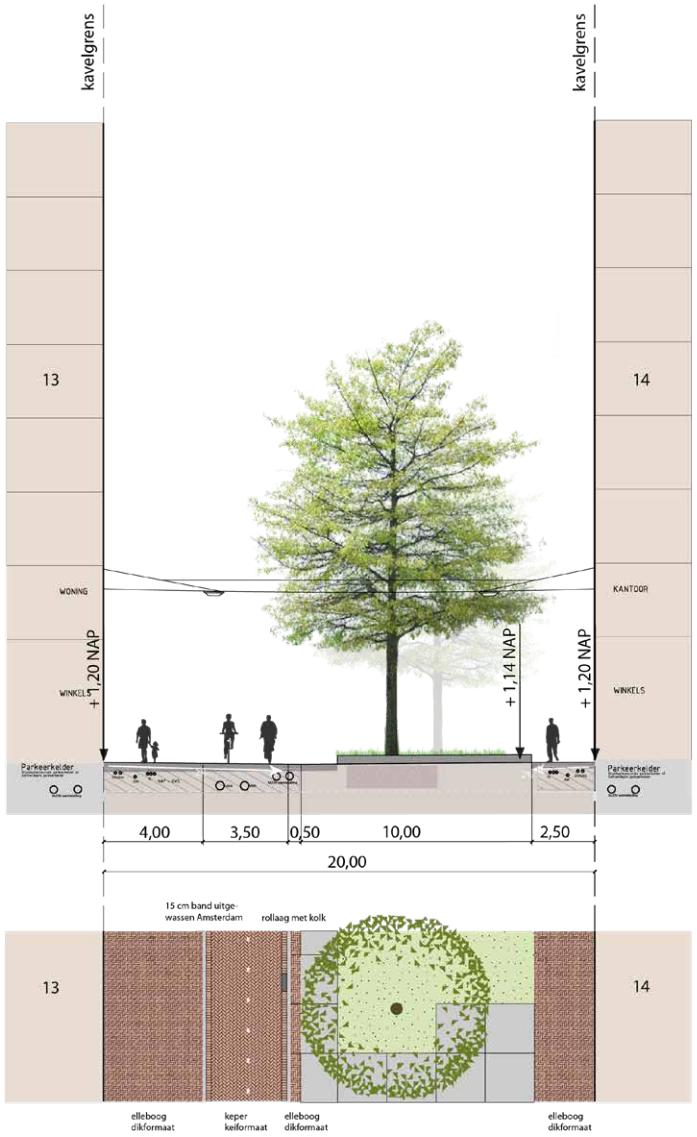

K. Rozenburgstraat Noord

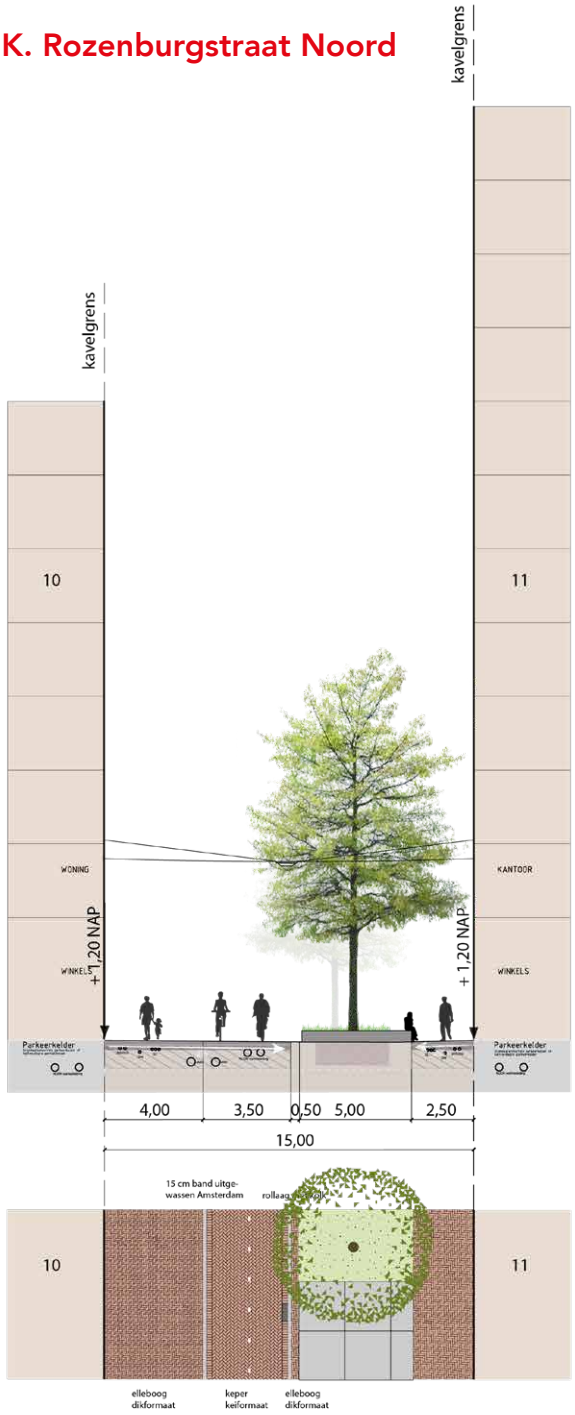

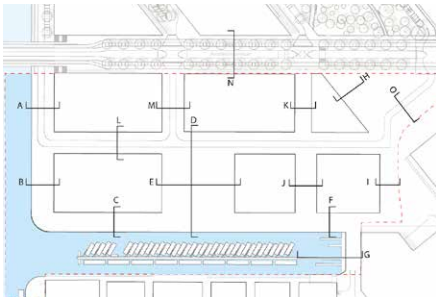

L. Nooit Dorstraat

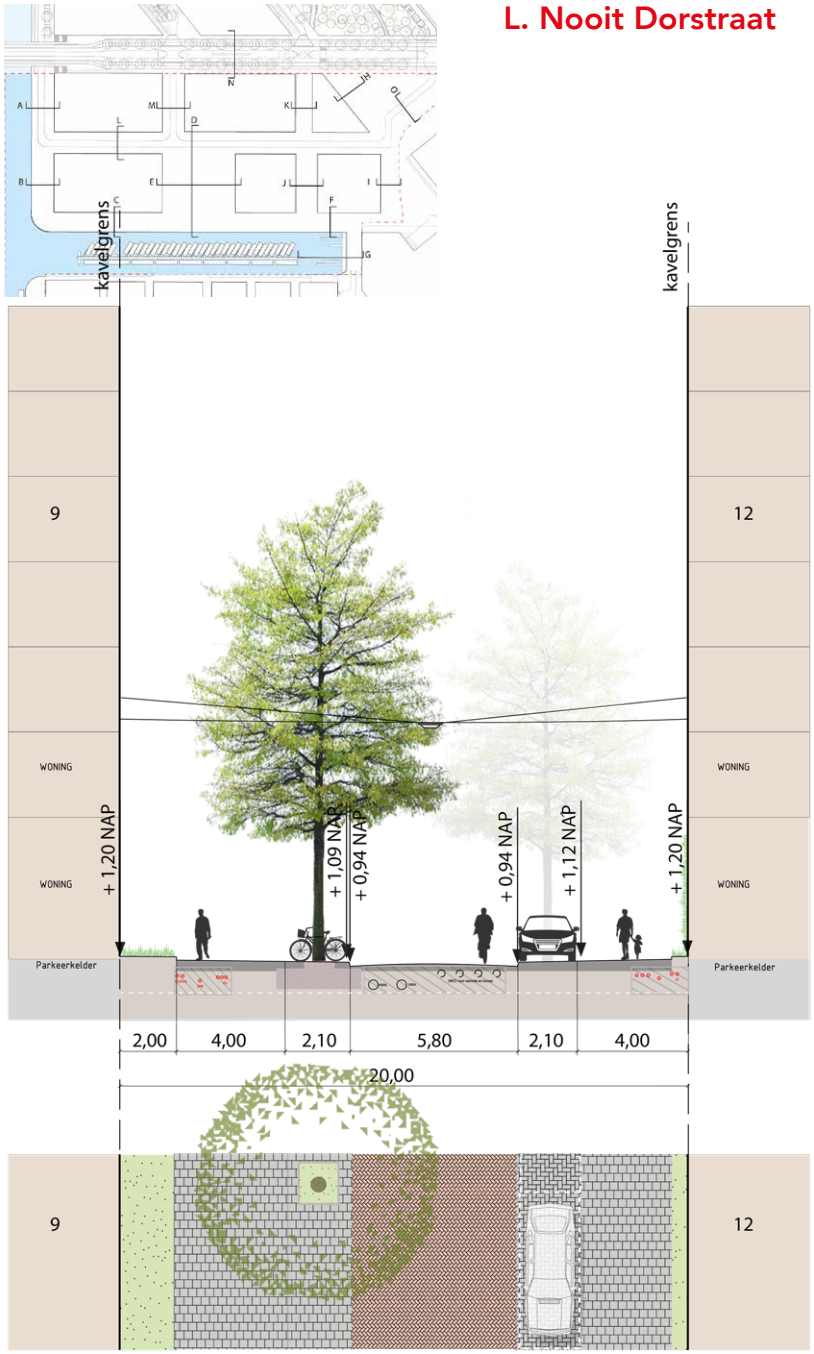

M. Rademakerstraat

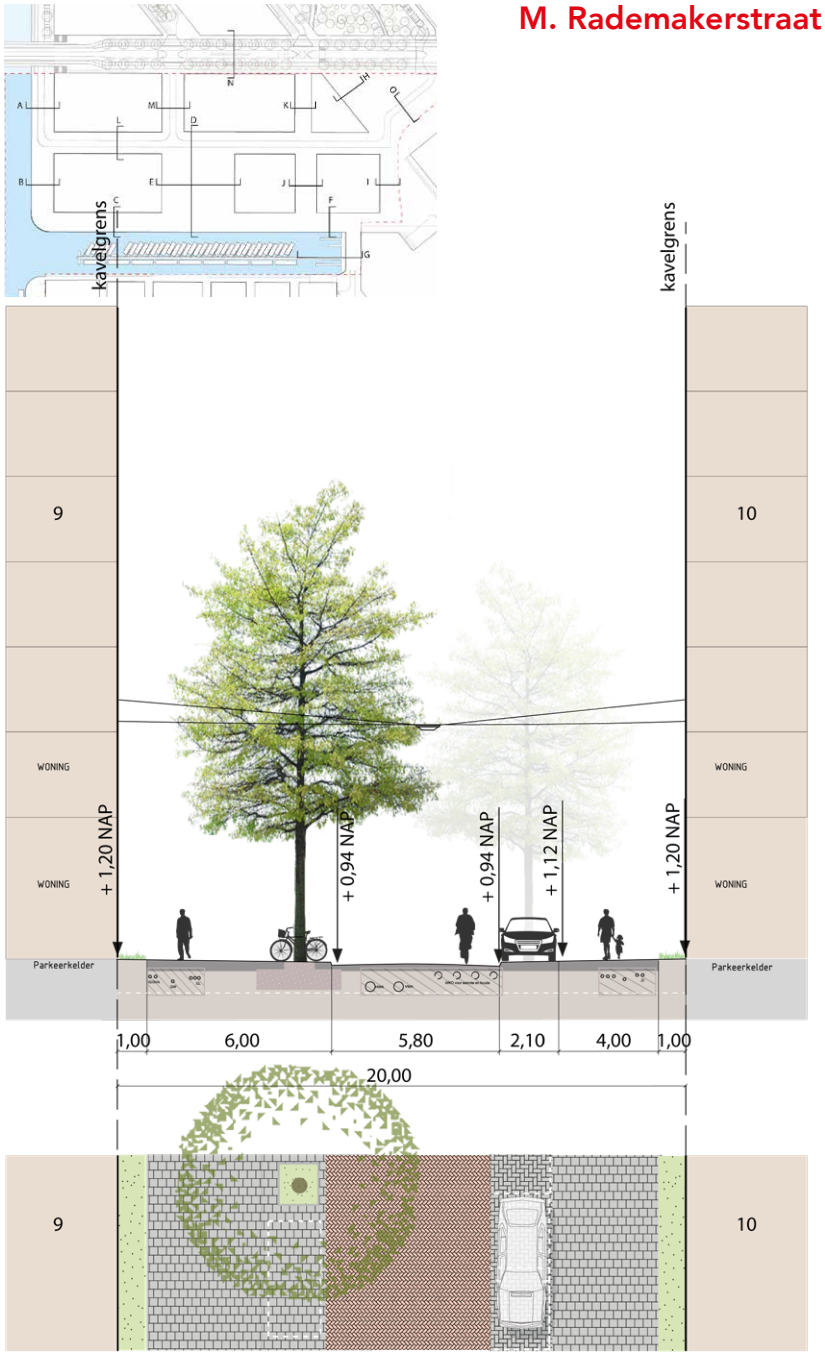

N. Amstelstroomlaan 30km (buiten projectgebied, sluit aan op woonstraten)

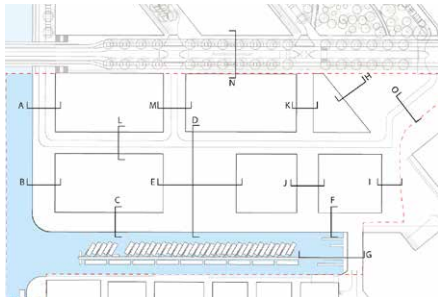

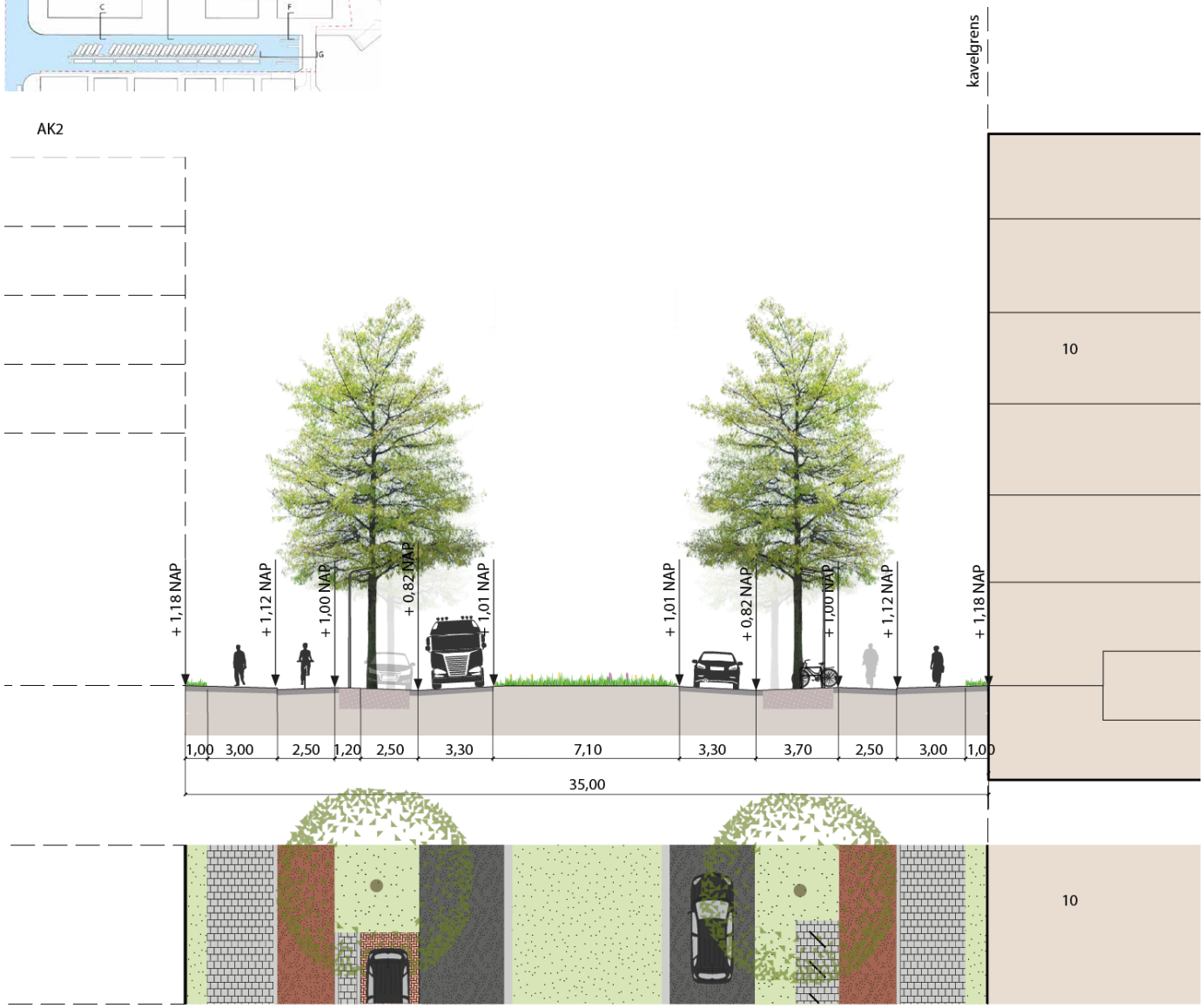

O. Verlengde Nooit Dorstraat

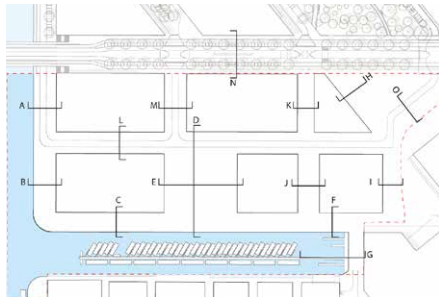

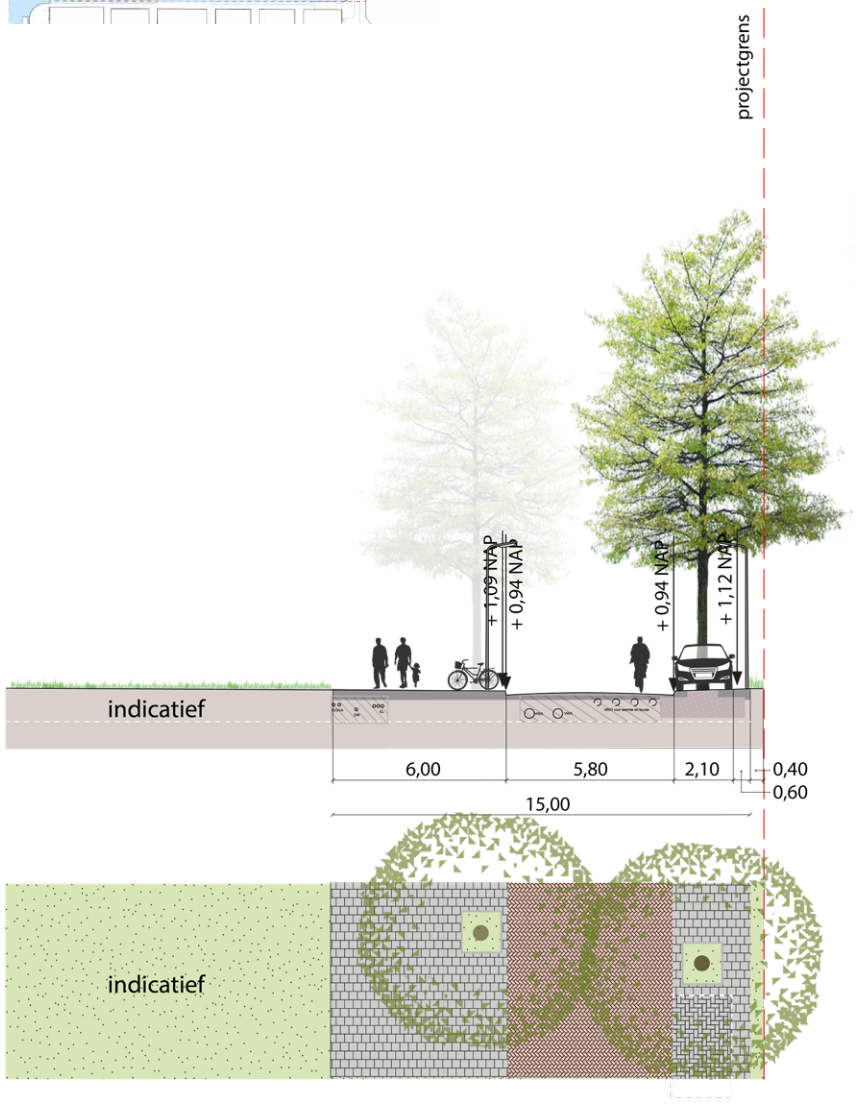

4. Participatie

De openbare ruimte wordt in hoofdlijnen aangelegd. Er zijn drie soorten gebieden te onderscheiden, elk met een eigen vorm van participatie en beheer:
1 Algemeen belang, 2 Wijk belang, 3 Direct belang

Ad 1 Algemeen belang
Hieronder vallen de ondergrondse infrastructuur, de wegen, standplaatsen en soortkeuze van de bomen, groenstroken langs de kade en in de Nooit Dorstraat en de plantvakken in de winkelstraat, de verlichting, voorzieningen (auto- en fiets parkeren bezoekers), te zien op pagina 59. Daarnaast zijn er gebieden die een algemeen belang vertegenwoordigen. Dit geldt bijvoorbeeld voor de inrichting van het zuidelijke deel van de kade van de Duivendrechtsevaart en de kade langs de insteekhaven. Ook de inrichting van de winkelstraat valt hieronder. Hier is al over geparticipeerd deels via beleid en deels via het schetsontwerp uit het Stedenbouwkundig plan.
Het gebied langs kavel 14 worden ingericht met het oog op een tijdelijk invulling. Dit is afhankelijk van de ontwikkelingen van het Kronenbergterrein.

Ad 2 Wijk belang
Hieronder vallen het buurtplantsoen, het waterplein op de kop van de insteekhaven en het sportplein aan het Bella Vistapark onder te zien op pagina 60. De functie is in het Stedenbouwkundig plan vastgesteld; de randvoorwaarden hiervoor hebben een algemeen belang. Participatie voor deze gebieden vindt plaats na oplevering van de woningen met uitzondering van het buurtplantsoen waar een inrichting in samenspraak met de school wordt gerealiseerd. Dit omdat de eerste school al eerder wordt opgeleverd dan dat de eerste woningen in Amstelkwartier 3e fase.
Randvoorwaarden voor de drie gebieden zijn:
Standplaats, aantallen en soortkeuze van de bomen (mogelijke kleine aanpassingen in de definitieve fase i.v.m. kabels & leidingen en functie invulling)
Minimaal % (uitzoeken) groen en/of onverhard terrein en minimaal % verharding
Verlichting; standplaats, aantallen en type armatuur

Voor het buurtplantsoen worden aanvullende eisen gesteld door de scholen voor het aantal vierkante meters speelruimte voor de verschillende leeftijdscatogorieen.
Voor het buurtplantsoen geldt verder dat er een groenzone komt van 5,00m breedte tussen de Nooit Dorstraat en buurtplantsoen en tussen buurtplantsoen en de kade. De afgeschermde speelgebieden voor kleine kinderen dienen uit een groene afscherming te bestaan en integraal onderdeel van het gehele plantsoen te zijn.
Ook het afschot in de bestrating ligt in hoofdlijnen vast. Gestreefd dient te worden – conform gemeentelijk beleid - naar een zo groen mogelijke inrichting. En van toepassing van hergebruikt materiaal zoals gebakken klinkers en betonplaten.
Het sportplein aan het Bella Vistapark is ook een plek die door buurtbewoners - en met name door de doelgroep - tot stand wordt gebracht. Uitgangspunt een groene afscherming van het gebied naar zijn omgeving. Gedacht wordt aan hagen of een hekwerk conform het Bella Vistapark of van een combinatie van beide.
Een derde gebied is de kop van de insteekhaven; het waterplein. Als basis dient de groene inrichting van de kade. De participatie bestaat uit de vormgeving van het waterplein, zoals dat in het stedenbouwkundig plan wordt beschreven. Dit kan bijvoorbeeld met vaste of drijvende vlonders en trappen boven het water, ecologische water- en oeverbeplanting beplanting enz. De toegangssteiger van E-Harbour dient een integraal onderdeel te zijn van de inrichting.
Ad 3 Direct belang
Hieronder vallen delen van de openbare ruimte, die op de directe omgeving van de bewoner betrekking hebben. Dit geldt voor de gebieden te zien op de kaart op pagina 62. De participatie vindt plaats met de direct aanwonenden en stake holders daar zelfstandig kunnen programmeren, inrichten en beheren.
Beheer

Ad1: Beheer door de gemeente
Ad2: Beheer samen met de gemeente en bewoners
Ad3: Zelfbeheer (bewoners zijn zelf verantwoordelijk)

Functie 1. Algemeen belang

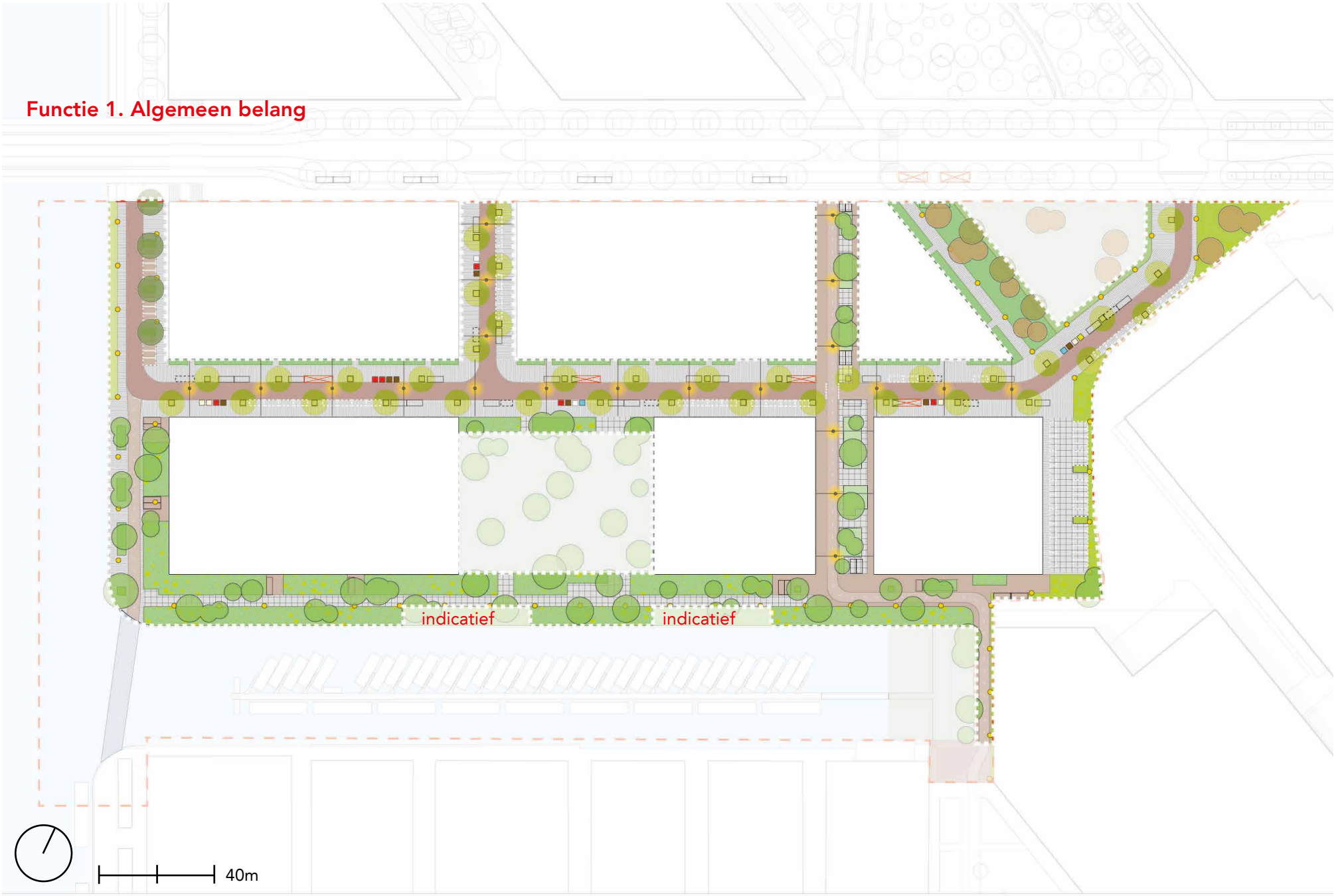

Functie 2. Wijk belang

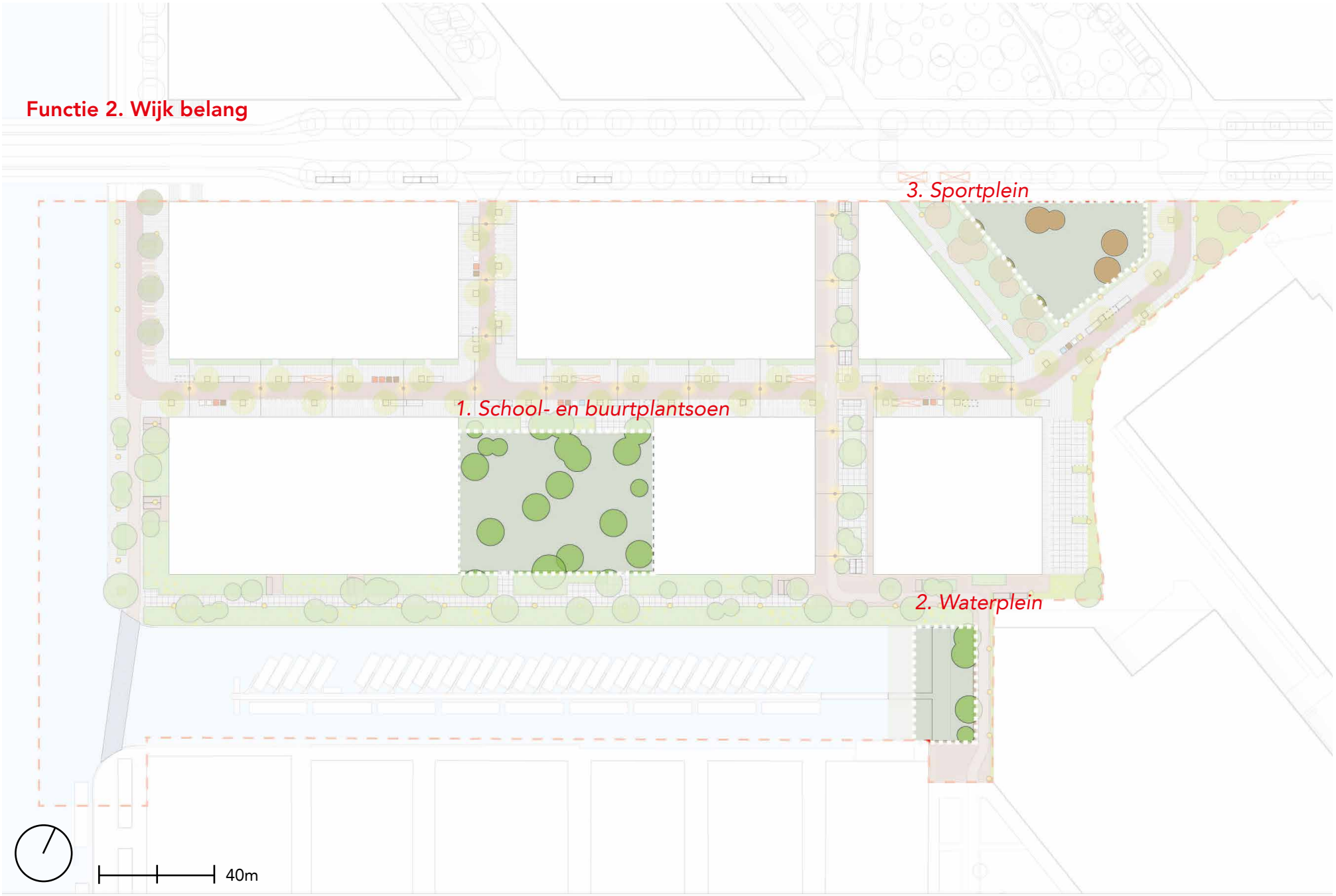

Referenties voor wijk belang

1. School- en buurtplantsoen

2. Waterplein

3. Sportplein

Functie 3. Direct belang

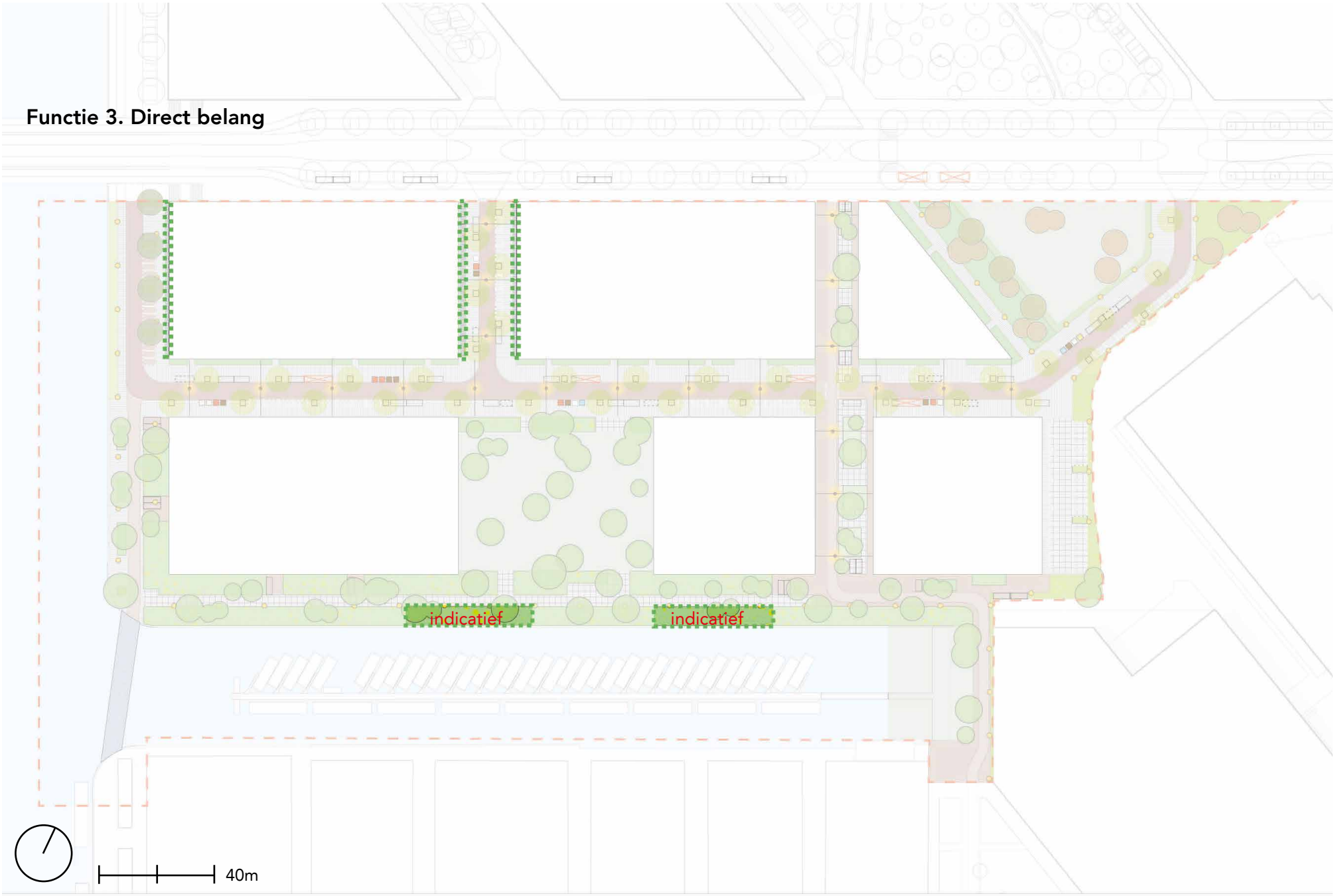

Voorbeelduitwerking 2. Waterplein

Een van de mogelijke uitwerkingen is door op de kop van insteekhaven een oeverzone te maken van moeras- en waterplanten. Op deze manier wordt zwemmen ontmoedigd. Tevens wordt door aanleg van deze oeverzone de biodiversiteit in het water vergroot. De uitwerking van het waterplein kan op meerdere manieren gestalte krijgen: met een brede verblijfssteiger in het water (vergelijkbaar met kop Revaleiland in de Houthavens) of door meerdere smalle steigers haaks op de kade of door een combinatie ervan. De steigers kunnen drijvend of gebouwd op palen zijn. Ook de inrichting van de kade kan een meer groene of juist een meer (half)verharde uitstraling krijgen, afhankelijk van de gewenste sfeer en gebruik. In elke hoek op de kop van de insteekhaven dienen fauna uittrede plekken (FUP) opgenomen te worden.

Het waterplein wordt in samenspraak met de bewoners tzt nader uitgewerkt. Voor de inspraak met stakeholders geldt een rechte aansluiting als randvoorwaarde voor de inrichting van het waterplein.

Bij de vernieuwing van de kademuren wordt de huidige afgeschuinde hoek aan de zuidzijde van de kademuur vervangen door een haakse aansluiting. Hiervoor dient in de tijdelijke situatie de huidige steiger van E-Harbour met een haakse hoek aangepast te worden.

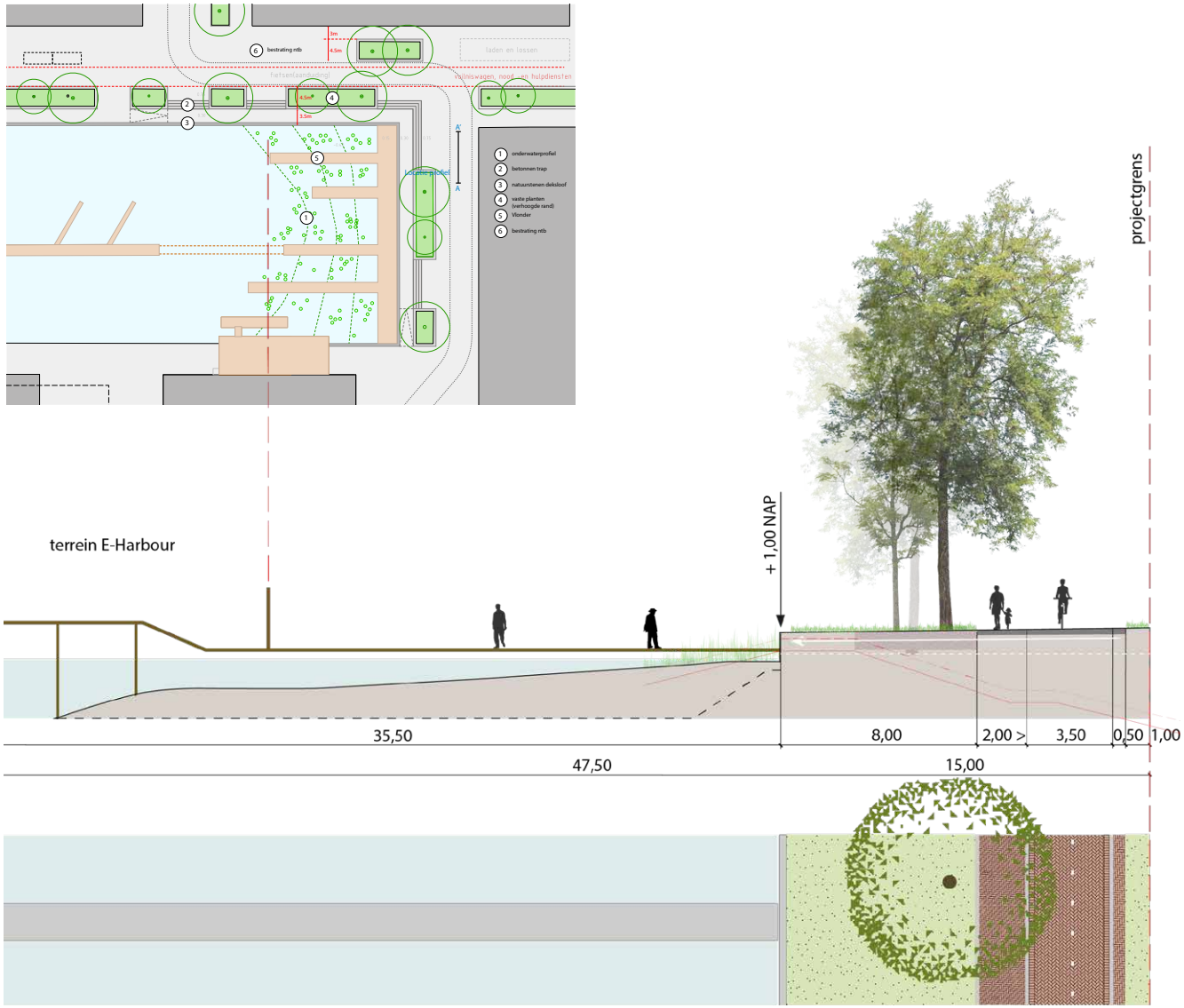

5. spelen

5.1 Buurt- en schoolplantsoen

Aangezien momenteel er nog gebruikers zijn komt een definitieve inrichting later aan de orde als de participatie door de gebruikers kan worden gestart. In het definiteif ontwerp worden een aantal onderdelen wel uitgevoerd, zoals de ondergrondse infrastructuur, de bomenstructuur en een plantenlijst voor de inrichting van de verschillende plantvakken volgens Puccini Groen, een 5,00m brede groenzone aan de Nooit Dorstraat, het palet van verhardingsmaterialen die volgens Puccini toegepast kunnen worden en verlichtingsarmaturen. Verder een aantal randvoorwaarden voor de verdere uitwerking, zoals het maken van groene afscheidingen bijvoorbeeld bij de afgeschermde kinderdagverblijven en beheeraspecten.

Bijgaand een paar voorbeelden hoe de indeling van het schoolplein er uit zou kunnen zien en enkele inspiratiebeelden.

5.2 Sportplein Bella Vistapark

Dit sportplein is met name bedoeld voor kinderen van 12 jaar en ouder. Het plein ligt in het verlengde van het Bella Vistapark. Bij de uitwerking van het sportplein is het wenselijk dat de inrichting aansluit op het park. Er is bovendien een goede zonering nodig in gebruik van het plein en de aanliggende woningen. Vandaar dat een tussen bebouwing en plein een groenzone is opgenomen als buffer. In het plan dienen ook bomen opgenomen te worden, die aansluiten op de toegepaste bomen in het Bella Vistapark. Ter afscherming van het plein kan gekozen voor groen, een variant op het huidige parkhek of door een combinatie van beide.

Bijgaand enkele inspiratiebeelden voor een mogelijke inrichting van de speelplek

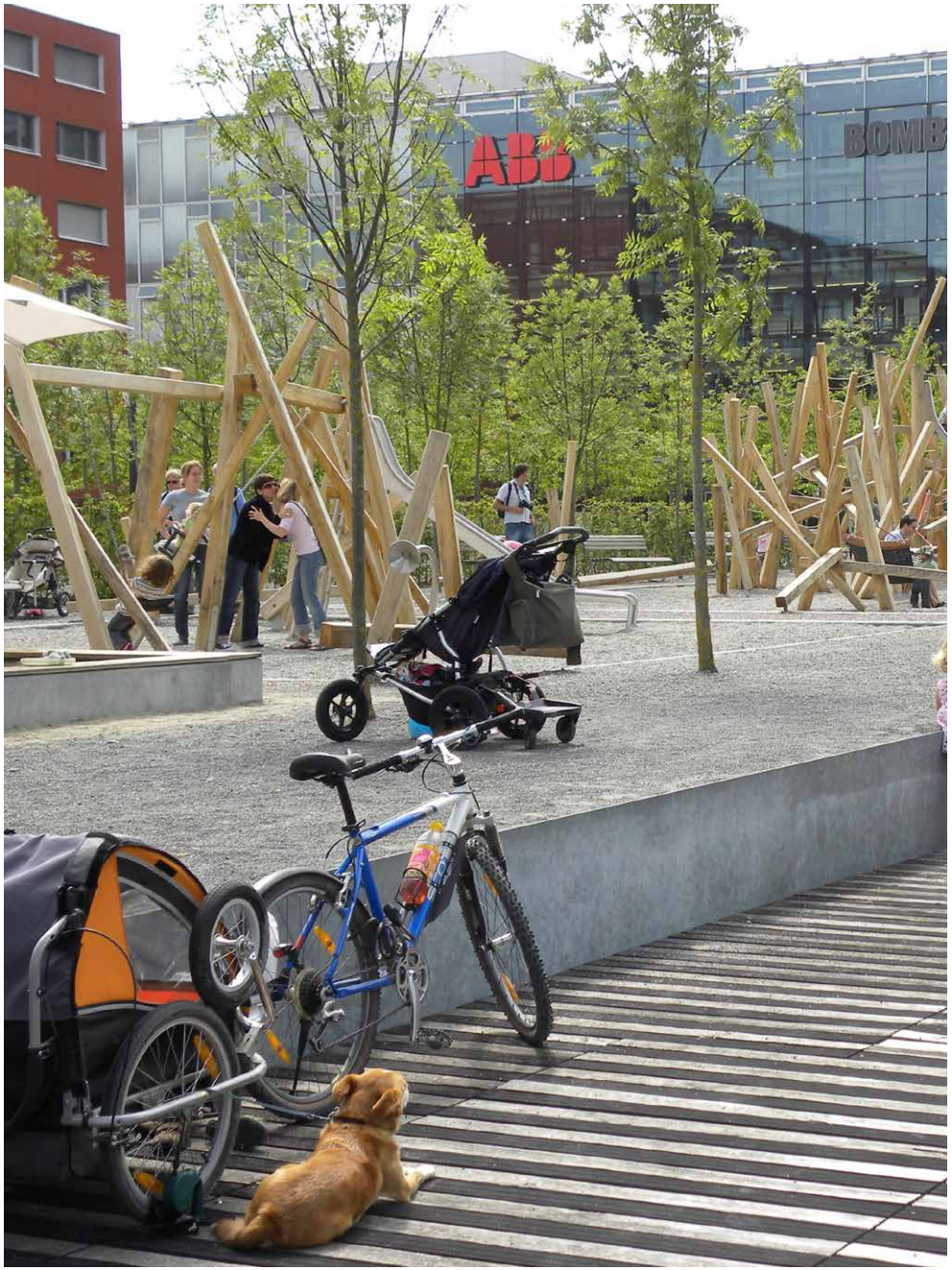

▲ Referentie: sportplein Zurich

5.3 Voorbeeld uitwerkingen buurt- en schoolplantsoen

Voor het buurt- en schoolplantsoen zijn een aantal vastgestelde vierkante meters voor onder andere het kinderdagverblijf en het speelplein (kinderen van 4 tot 12 jaar). Voor het kinderdagverblijf gaat het om 300 vierkante meter per school en voor het speelplein om 1200 vierkanter meter per school. In de afbeeldingen op deze pagina staan een aantal voorstellen. Het buurt- en schoolplantsoen valt onder één van de plekken in Amstelkwartier 3e fase die d.m.v. participatie tot stand zal komen. De voorstellen zijn daarom een indicatie van hoe de indeling eruit kan komen te zien.
In optie 1 wordt het plein omringd door groene zones aan de noord- en zuidkant van het plein. Dit groen is openbaar groen en valt buiten het speelplein. De twee kinderdagverblijven zitten vast aan de scholen en dienen een hek of haag als afscheiding te hebben.
In optie 2 is het verschil met optie 1 dat het openbaar groen verschillende vormen kan hebben en dit niet vast staat, maar er wel duidelijk te zien is welke verplichte vierkante meters voor de scholen nodig zijn.
In optie 3 is het voorstel om de kinderdagverblijven te verplaatsen naar het binnenterrein zodat er meer ruimte overblijft voor openbaar groen wat buiten het speelplein valt. Voor elke school moet er voorzien worden in 140 fiets parkeerplekken, de wens is dat dit inpandig opgelost wordt.
In optie 4 zijn de kinderdagverblijven verplaatst naar de binnenterreinen en laat het zien hoeveel openbaar groen er dan mogelijk is om toe te voegen in het plein, wat niet ten koste gaat van het speelplein.

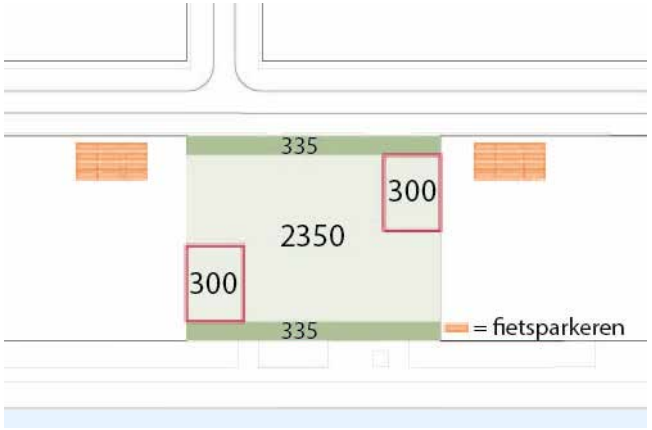

▲ Optie 1

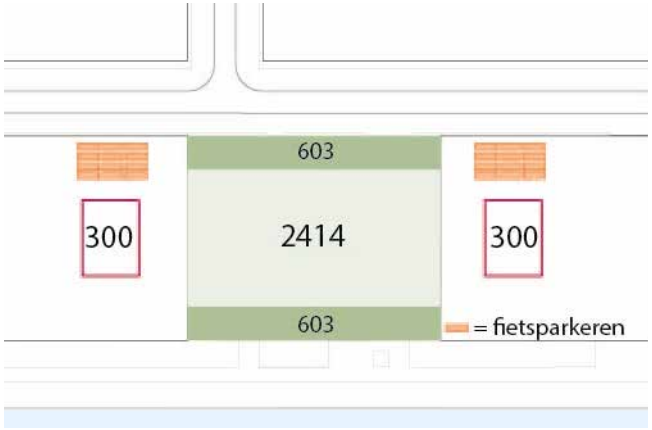

▲ Optie 3

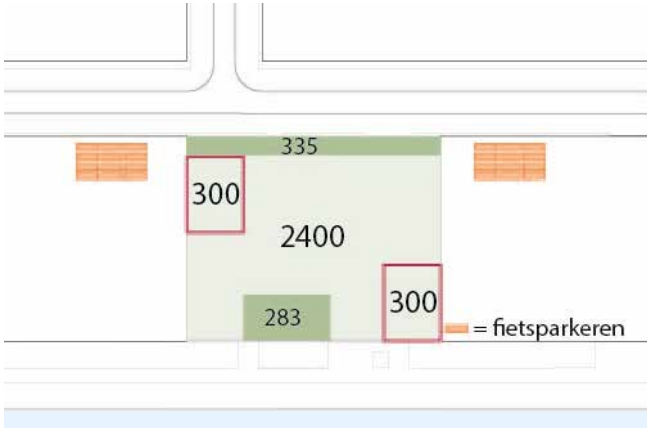

▲ Optie 2

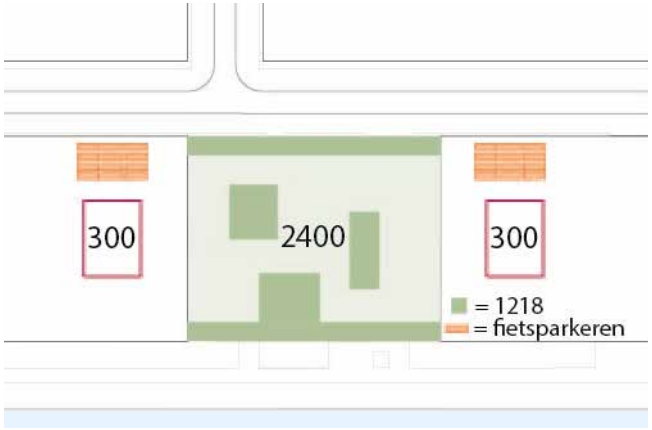

▲ Optie 4

6. bijlages

6.1 Beheerparagraaf

Er zal een beheerkostenraming gemaakt voor de openbare ruimte van Amstelkwartier 3e fase. Deze zal worden getoetst en akkoord bevonden door V&OR/ Stadswerken. Het betreft hier een gebied dat voorheen volledig privaat eigendom was. Er is daarom sprake van areaal uitbreiding.

6.2 Richtlijnen spelen

Buitenspelen is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. In het verleden heeft Stadsdeel Oost het speelruimtebeleid voor het stadsdeel ontwikkeld (speelruimteplan Oost-Watergraafsmeer; beleidskader voor speelruimte 2005-2015). Dit beleid blijft vooralsnog gehandhaafd. In het speelruimteplan wordt een onderscheid gemaakt tussen de leeftijdscategorieën 0-5 jaar, 6-11 jaar, 12-17 jaar.

- 0-5 jaar: Voor de kleinste kinderen worden speelvoorzieningen in de directe nabijheid van de woningen gerealiseerd (100-150 meter). Veel toezicht, verkeersveilig, combinatie met zitplekken voor ouders.
- 6-11 jaar: De kinderen in deze leeftijdscategorieën hebben een grotere actieradius (300 meter).
- 12-17 jaar: Deze groep heeft een nog grote actieradius (800-1000 meter).

Er zal er minimaal 660 m2 (?) speelruimte worden gerealiseerd in Amstelkwartier 3e fase. In Amstelkwartier 3e fase zullen voor diverse leeftijdsgroepen speelvoorzieningen worden opgenomen.. Naast formele speelplekken in de vorm van speeltoestellen, is de informele speelruimte minstens zo belangrijk. In het plangebied worden deze gevormd door de binnentuinen in de stadsblokken, de brede stoepen, de kades langs het water en het Bella Vistapark.
Om de gestelde normen van sport en spel in Amstelkwartier 3e fase te behalen, is dubbelgebruik noodzakelijk. Een goed voorbeeld voor het optimaliseren van het recreatief groen is het buurtplein en de groen ingerichte kade in Amstelkwartier 3e fase. Daar komt verblijven, sport (ca. 800 m2) en spel (ca. 1200 m2) samen in het groen. Voor Amstelkwartier 3e fase is er daarnaast op in gezet om de buurt in te richten volgens de principes van de Bewegende Stad zodat toekomstige bewoners en gebruikers worden gestimuleerd om vooral de fiets te pakken of te gaan lopen, en minder gebruik te maken van de auto. Zo wordt in Amstelkwartier 3e fase een autovrije kade en winkelstraat voorzien. Ook hier zal in de uitwerking van de openbare ruimte aandacht zijn voor het toepassen van sport- en spelaanleidingen.

6.3 Materiaal inventarisatie

Materiaal	CODE	st	m2	m	Hergebruikwaarde	Nieuw in VO nodig	% oud/ nieuw	Partij/contract/ beheer	Milieuwinst										
									CO2 productie	CO2 hergebruik	Netto milieuwinst								
Verharding																			
Stelconplaat	Betonplaat 2x2	281	1124																
Betonplaat (2x1)	SVH-BETONPLAAT_2x1	72	144																
Betonplaat (2x2)	SVH-BETONPLAAT_2x2	1669	6676																
Asfalt	WE-VH-MATERIAALGRENS_ASFALT-G	.	385,78																
Betonstraatsteen (grijs)	V-WE-VH-VERHARDING_BETONSTRAAT-STEEN-grijs	.	12726,77																
Betonstraatsteen (zwart)	V-WE-VH-VERHARDING_BETONSTRAAT-STEEN-zwart	.	1927,27																
Betonstraatsteen (paars)	V-WE-VH-VERHARDING_BETONSTRAAT-STEEN-paars	.	1248,21																
Straatbaksteen	V-WE-VH-VERHARDING_STRAATBAKSTEEN	.	1223,02																
Tegel 50X50	V-WE-VH-VERHARDING_TEGEL-50x50 zw	.	806																
Tegel S	V-WE-VH-VERHARDING_TEGEL-S	.	1774,15																
Betonstraatsteen	V-WE-VH_BSS_KEIFORMAAT_HALFST_KF_G-O	.	2542,43																
Gestort beton	WE-BC-BETONVORM_IN HET WERK GESTORT-G	.	7795,64																
Beplanting	WE-GR-BEPLANTING-G	.	3630,47																
Banden en inritten		.																	
Verloopband	WE-VH-KANTOPSLUITING_ELEMENT_VERLOOPBAND-G	.		2,09															
Leiconblok	WE-VH-KANTOPSLUITING_LEICONBLOK-G	.		10,18															
Opsluitband (100x200)	WE-VH-KANTOPSLUITING_ OPSLUITBAND_100X200-G	.		458,5															
Trottoirband (180x200)	WE-VH-KANTOPSLUITING_TROTTOIR-BAND_180 200-G	.		192,17															
Trottoirband (280x300)	WE-VH-KANTOPSLUITING_TROTTOIR-BAND_280 300-G	.		1973,97															
Voorkantband	WE-VH-KANTOPSLUITING_VOORKANT-BAND-G	.		21,91															
Streklaag beton	WE-VH-KANTVERHARDING_STREKLAAG_ BETONSTEEN_5 STREK-G	.		113,73															
Inritelement links	SVH-INRITELEMENT_180 200_200X650X500_ LINKS	27																	
Inritelement midden	SVH-INRITELEMENT_180 200_200X650X500_ MIDDEN	518																	
Inritelement rechts	SVH-INRITELEMENT_180 200_200X650X500_ RECHTS	27																	
Standaarditems																			
Boom	SGR-BOOM_01	41																	
Lichtmast	SIE-WEG_LICHTMAST_1UITHOUDER-SO	1																	
Paal	SIE-WEG_PAAL_VAST	4																	
Slagboom	SIE-WEG_SLAGBOOM_1	2																	
Verkeersbord	SIE-WEG_VERKEERSBORD_PAAL	2																	
Straatkolk (300x300)	SRI-HWA_KOLK_STRAAT_300X300	6																	
Straatkolk (400x300)	SRI-KOLK_STRAAT_400X300-SO	3																	
Straatkolk (450x300)	SRI-KOLK_STRAAT_450X300-SO	9																	
Trottoirkolk	SRI-KOLK_TROTTOIR-SO	9																	
Put	SRI-PUT_VWA-SO	1																	
Slagboom	WE-IE-MEUBILAIR_WEGMEUBILAIR_SLAG-BOOM-G	2,4																	
Hekwerk	WE-IE-TERREINAFSCHEIDING_KUNSTMATIG_HEKWERK-G	.		1373,01															
Kademuur	WE-GK-KADEMUUR-G	.		388,45															